

**UCHWAŁA NR VII/29/2024
RADY GMINY MILÓWKA**

z dnia 30 września 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Milówka na lata 2024 – 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm), art. 17, 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.) po zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu Żywieckiego - uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Program Ochrony Środowiska dla Gminy Milówka na lata 2024 – 2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Milówka.

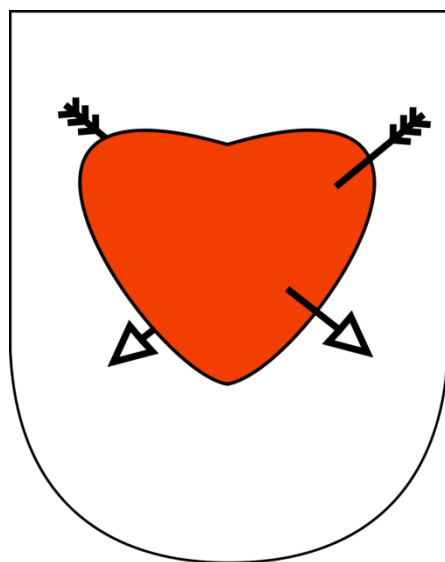
§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Dariusz Kocierz

PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MILÓWKA NA LATA 2024-2027

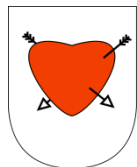
Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

**Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach**

**Treści zawarte w publikacji nie stanowią oficjalnego stanowiska organów
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.**

Milówka, 2024

ZLECENIODAWCA:

GMINA MILÓWKA

ul. Jana Kazimierza 123, 34-360 Milówka

tel.: 33 399 05 00

mail: ugmilowka@milowka.com.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Spokojna 3, 43-330 Hecznarowice

tel.: 33 486 53 53, kom. 513 100 869

mail: biuro@eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

Iwona Szczepanik-Retka

Adrianna Organ-Telega

INFORMACJE ZAMIESZCZONE W NINIEJSZYM OPRACOWANIU ZOSTAŁY UDOSTĘPNIONE PRZEZ:

1. Urząd Gminy Milówka,
2. Generalną Dyрекcyję Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach,
3. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach,
4. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach,
5. Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
6. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie,
7. Nadleśnictwo Węgierska Górka,
8. Nadleśnictwo Ujszoły,
9. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach,
10. Tauron Dystrybucję S.A. Oddział w Bielsku-Białej,
11. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
12. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
13. Ministerstwo Środowiska i Klimatu,
14. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach,
15. Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska w Katowicach.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	10
1.1. CEL I PODSTAWA OPRACOWANIA	10
1.2. METODOLOGIA OPRACOWANIA I ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU	10
2. UWARUNKOWANIA PRAWNE, SPÓJNOŚĆ Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PROGRAMOWYMI.....	12
3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY MIŁÓWKA	16
4. OCENA STANU ŚRODOWISKA.....	18
4.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	18
4.1.1. OPIS STANU OBECNEGO	21
4.1.1.1. Jakość powietrza na obszarze Gminy Miłówka	21
4.1.1.2. Niska emisja na terenie Gminy Miłówka.....	24
4.1.1.3. Źródła emisji na terenie Gminy Miłówka	25
4.1.1.4. Zaopatrzenie w gaz na terenie Gminy Miłówka	37
4.1.1.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie Gminy Miłówka	37
4.1.1.6. Warunki wykorzystania OZE	38
4.1.1.7. Kontrole.....	41
4.1.1.8. Działania informacyjno-edukacyjne	41
4.1.2. ANALIZA SWOT.....	41
4.1.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	41
4.2. HAŁAS	43
4.2.1. OPIS STANU OBECNEGO	43
4.2.1.1. Hałas przemysłowy.....	43
4.2.1.2. Hałas drogowy	44
4.2.1.3. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 00 pociągów rocznie	45
4.2.1.4. Strategiczna mapa hałasu dla dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego.. ..	46
4.2.1.5. Hałas kolejowy	48
4.2.1.6. Hałas lotniczy	48
4.2.1.7. Kontrole.....	48
4.2.2. ANALIZA SWOT.....	49
4.2.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE HAŁASU	49
4.3. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	50
4.3.1. OPIS STANU OBECNEGO	50
4.3.2. ANALIZA SWOT.....	51
4.3.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	51
4.4. ZASOBY WODNE	52
4.4.1. OPIS STANU OBECNEGO	53
4.4.1.1. Wody powierzchniowe i ich monitoring.....	53
4.4.1.2. Wody podziemne i ich monitoring	58
4.4.1.3. Ochrona przed powodzią oraz skutkami suszy	62
4.4.2. ANALIZA SWOT.....	65
4.4.3. CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE ZASOBÓW WODNYCH	65
4.5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	66
4.5.1. OPIS STANU OBECNEGO	67
4.5.1.1. Zaopatrzenie w wodę.....	67
4.5.1.2. Odbiór ścieków.....	68
4.5.1.3. Program „Moja Woda”	69
4.5.1.4. Kontrole.....	70
4.5.2. ANALIZA SWOT.....	70

4.5.3	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	70
4.6.	ZASOBY SUROWCÓW NATURALNYCH.....	71
4.6.1.	OPIS STANU OBECNEGO	71
4.6.1.1.	Surowce naturalne	71
4.6.1.2.	Osuwiska	72
4.6.2.	ANALIZA SWOT.....	73
4.6.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU SUROWCÓW NATURALNYCH	73
4.7.	GLEBY	75
4.7.1.	OPIS STANU OBECNEGO	75
4.7.1.1.	Rolnictwo	76
4.7.1.2.	Program Owca Plus	78
4.7.1.3.	Badania gleb	79
4.7.1.4.	Zanieczyszczenia gleby	79
4.7.2.	ANALIZA SWOT.....	79
4.7.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU GLEB.....	79
4.8.	GOSPODARKA ODPADAMI	80
4.8.1.	OPIS STANU OBECNEGO	81
4.8.1.1.	Zasady gospodarowania odpadami na terenie gminy	83
4.8.1.2.	Ilości zebranych odpadów	84
4.8.1.3.	Kontrole.....	86
4.8.1.4.	Azbest	86
4.8.2.	ANALIZA SWOT.....	87
4.8.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE Z ZAKRESU GOSPODARKI ODPADAMI.....	87
4.9.	OCHRONA PRZYRODY	88
4.9.1.	OPIS STANU OBECNEGO	90
4.9.1.1.	Siedliska przyrodnicze mające znaczenie dla ochrony środowiska	90
4.9.1.2.	Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Miłówka.....	90
4.9.1.3.	Ochrona i zrównoważony rozwój lasów	96
4.9.1.4.	Działania informacyjno-edukacyjne	98
4.9.2.	ANALIZA SWOT.....	99
4.9.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY	99
4.10.	PRZECIWDZIAŁANIE POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM.....	101
4.10.1.	OPIS STANU OBECNEGO	101
4.10.1.1.	Ochotnicza Straż Pożarna	103
4.10.2.	ANALIZA SWOT	105
4.10.3.	CELE I ZADANIA ŚRODOWISKOWE W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM	105
5.	ZAGADNIENIA HORYZONTALNE	107
5.1.	ADAPTACJA DO ZMIAN KLIMATU	107
5.2.	NADZWYCZAJNE ZAGROŻENIA.....	108
5.3.	DZIAŁANIA EDUKACYJNE.....	108
5.4.	MONITORING ŚRODOWISKA	109
6.	CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA I ICH FINANSOWANIE.....	111
7.	SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	136
8.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	137

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1. LOKALIZACJA GMINY MIŁÓWKA NA TLE SĄSIADUJĄCYCH GMIN	16
RYSUNEK 2. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH ZAREJESTROWANYCH NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA W LATACH 2020-2023	17
RYSUNEK 3. ŚREDNIE STĘŻENIE DWUTLENKU SIARKI NA STACJI W ŻYWCU PRZY ULICY KOPERNIKA 83A W LATACH 2020-2023 (µg/M ³)	21
RYSUNEK 4. ŚREDNIE STĘŻENIE PYŁU PM10 NA STACJI W ŻYWCU PRZY ULICY KOPERNIKA 83A W LATACH 2020-2023 (µg/M ³) ..	22

RYSUNEK 5. ŚREDNIE STĘŻENIE PYŁU BENZO(A)PIRENU NA STACJI W ŻYWCU PRZY ULICY KOPERNIKA 83A W LATACH 2020-2023 ($\mu\text{G}/\text{M}^3$)	22
RYSUNEK 6. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH (BEZ DWUTLENKU WĘGLA) I PYŁOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU ŻYWIECKIEGO W LATACH 2020-2022 [MG/ROK]	25
RYSUNEK 7. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DWUTLENKU SIARKI, TLENKÓW AZOTU I TLENKU WĘGLA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIE UCIAŻLIWYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE POWIATU ŻYWIECKIEGO NA LATA 2020-2022 [MG/ROK]	26
RYSUNEK 8. RODZAJE ŹRÓDEŁ OGRZEWANIA W BUDYNKACH NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA NA STAN MAJ 2024 ROKU	37
RYSUNEK 9. ENERGIA WIATRU W $\text{kWh}/(\text{m}^2/\text{ROK})$ NA WYSOKOŚCI 10 I 30 M N.P.M.	38
RYSUNEK 10. ŚREDNIE ROCZNE SUMY USŁONECZNIEŃ	39
RYSUNEK 11. MAPA ROZKŁADU GĘSTOŚCI ZIEMSKIEGO STRUMIENIA CIEPLNEGO NA OBSZARZE POLSKI	40
RYSUNEK 12. LOKALIZACJA ANALIZOWANEGO ODCINKA DROGI EKSPRESOWEJ DK1F NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	45
RYSUNEK 13. MAPA TERENÓW ZAGROŻONYCH HAŁASEM WSKAŹNIK, L_{DWN} – OBSZAR GMINY MIŁÓWKA	47
RYSUNEK 14. MAPA TERENÓW ZAGROŻONYCH HAŁASEM, WSKAŹNIK L_N – OBSZAR GMINY MIŁÓWKA	48
RYSUNEK 15. WODY POWIERZCHNIOWE NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	54
RYSUNEK 16. JCWP NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	56
RYSUNEK 17. JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd) NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	58
RYSUNEK 18. LOKALNE ZBIORNIKI WÓD PODZIEMNYCH NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	59
RYSUNEK 19. MAPA ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO Z PRAWDOPODOBIEŃSTWEM 10 I 100 LAT ORAZ SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIOWEGO NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	63
RYSUNEK 20. ROZKŁAD PRZESTRZENNY WARTOŚCI SPI NA TERENIE KRAJU W CZERWCU 2019 ROKU	64
RYSUNEK 21. LICZBA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH I PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA W LATACH 2020-2022	69
RYSUNEK 22. LOKALIZACJA ŹŁÓŻ SUROWCÓW NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	72
RYSUNEK 23. LOKALIZACJA OSUWISK NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	73
RYSUNEK 24. LOKALIZACJA OBSZARÓW NATURA 2000 ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	91
RYSUNEK 25. LOKALIZACJA PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH I REZERWATU ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	93
RYSUNEK 26. LOKALIZACJA POMNIKÓW PRZYRODY NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	95
RYSUNEK 27. POWIERZCHNIA LASÓW ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA [HA]	96
RYSUNEK 28. OBSZARY LEŚNE NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	96
RYSUNEK 29. POWIERZCHNIA LASÓW WG GATUNKÓW PANUJĄCYCH NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA [HA]	98
RYSUNEK 30. LICZBA DYSPOZYCJI JEDNOSTEK OSP Z TERENU GMINY MIŁÓWKA W 2023 ROKU	104
RYSUNEK 31. ZESTAWIENIE ILOŚCI POŻARÓW, MIEJSCOWYCH ZAGROŻEŃ ORAZ FAŁSZYWYCH ALARMÓW, W KTÓRYCH BRAŁY UDZIAŁ OSP Z TERENU GMINY MIŁÓWKA W 2023 ROKU	104

SPIS TABEL

TABELA 1. RELACJA KIERUNKÓW INTERWENCJI OKREŚLONYCH W POŚ DLA WOJ. ŚLĄSKIEGO ORAZ W POLITYCE EKOLOGICZNEJ PAŃSTWA 2030	11
TABELA 2. ZESTAWIENIE DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH I PRZEDSTAWIENIE SPÓJNOŚCI Z CELAMI ZAPISANYMI W „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIŁÓWKA NA LATA 2024-2027”	12
TABELA 3. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	18
TABELA 4. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	20
TABELA 5. ZESTAWIENIE DANYCH DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ ZE STACJI W ŻYWCU PRZY ULICY KOPERNIKA 83A W LATACH 2020-2023	23
TABELA 6. KLASY STREF DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ UZYSKANE W OCENIE ROCZNEJ ZA 2023 ROK	23
TABELA 7. ZESTAWIENIE DRÓG GMINNYCH PRZEBIEGAJĄCYCH PRZEZ TEREN GMINY MIŁÓWKA	26
TABELA 8. ZESTAWIENIE OBIEKTÓW MOSTOWYCH I PRZEPUSTÓW NA DROGACH POWIATOWYCH PRZEBIEGAJĄCYCH PRZEZ TEREN GMINY MIŁÓWKA	33
TABELA 9. WYNIKI GPR W PUNKTACH NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA – DROGA EKSPRESOWA, DROGA KRAJOWA	35
TABELA 10. WYNIKI GPR W PUNKTACH NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA – DROGA WOJEWÓDZKA	35
TABELA 11. WIELKOŚĆ EMISJI ANALIZOWANYCH ZANIECZYSZCZEŃ W STREFIE ŚLĄSKIEJ W 2022 R. W SEKTORZE TRANSPORTU ...	36
TABELA 12. DŁUGOŚĆ SIECI POD KONIEC 2023 ROKU NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	37
TABELA 13. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	43
TABELA 14. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE HAŁASU	43
TABELA 15. ZESTAWIENIE PRZEKROCZEŃ DOPUSZCZALNYCH POZIOMÓW HAŁASU DROGOWEGO W GMINIE MIŁÓWKA	45

TABELA 16. ZESTAWIENIE ODCINKÓW DRÓG POWIATOWYCH OBJĘTYCH STRATEGICZNĄ MAPĄ HAŁASU PRZEBIEGAJĄCYCH PRZECZ TEREN GMINY MIŁÓWKA	46
TABELA 17. NATĘŻENIE RUCHU NA ODCINKACH DRÓG POWIATOWYCH PRZEBIEGAJĄCYCH PRZECZ TEREN GMINY MIŁÓWKA.....	46
TABELA 18. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	50
TABELA 19. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	50
TABELA 20. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	52
TABELA 21. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZASOBÓW WODNYCH.....	53
TABELA 22. ZESTAWIENIE CIEKÓW PRZEPŁYWAJĄCYCH PRZECZ TEREN GMINY MIŁÓWKA	53
TABELA 23. CHARAKTERYSTYKA JCWP NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	55
TABELA 24. OCENA STANU JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA W LATACH 2019-2021	56
TABELA 25. CHARAKTERYSTYKA STANU JCWPd NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA.....	59
TABELA 26. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	66
TABELA 27. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ.....	67
TABELA 28. IŁOŚĆ ZUŻYTEJ WODY W LATACH 2020-2023 NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA.....	67
TABELA 29. DŁUGOŚĆ I RODZAJ ISTNIEJĄCEJ SIECI KANALIZACYJNEJ ZLOKALIZOWANEJ NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA W OBRĘBIE AGLOMERACJI WĘGIERSKA GÓRKA.....	69
TABELA 30. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	71
TABELA 31. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE ZASOBÓW SUROWCÓW NATURALNYCH	71
TABELA 32. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	75
TABELA 33. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE GLEB.....	75
TABELA 34. ZESTAWIENIE ZWIERZĄT GOSPODARCZYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	76
TABELA 35. DANE DOTYCZĄCE REALIZACJI PŁATNOŚCI ROLNO-ŚRODOWISKOWO-KLIMATYCZNYCH NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	76
TABELA 36. DZIAŁANIA PROWADZONE PRZECZ WIORON NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA W LATACH 2020-2023	78
TABELA 37. OBSZARY SZCZEGÓLNIE CENNE PRZYRODNICZO NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA, NA KTÓRYCH WSKAZANA JEST REALIZACJA ZADAŃ OCHRONNYCH PROGRAMU OWCA PLUS	78
TABELA 38. ŚRODKI PRZEZNACZONE NA PROWADZENIE WYPASU W LATACH 2020-2023 NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA	79
TABELA 45. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	80
TABELA 46. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	81
TABELA 47. ZESTAWIENIE ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU GMINY MIŁÓWKA W 2022 ROKU	84
TABELA 48. ZESTAWIENIE ODPADÓW ZEBRANYCH W PSZOK W 2022 ROKU.....	85
TABELA 49. ZESTAWIENIE ODEBRANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU GMINY MIŁÓWKA W 2023 ROKU	85
TABELA 50. ZESTAWIENIE ODPADÓW ZEBRANYCH W PSZOK W 2023 ROKU.....	86
TABELA 51. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	88
TABELA 52. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY	89
TABELA 53. POMNIKI PRZYRODY ZLOKALIZOWANY NA TERENIE GMINY MIŁÓWKA WG CRFOP.....	95
TABELA 54. ZESTAWIENIE AKCJI EDUKACYJNYCH PRZEPROWADZONYCH NA TERENIE CZTERECH GMIN BĘDĄCYCH W OBSZARZE DZIAŁANIA NADLEŚNICTWA WĘGIERSKA GÓRKA	97
TABELA 55. WYBRANE EFEKTY REALIZACJI DOTYCHCZASOWEGO POŚ	101
TABELA 56. WSKAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM.....	101
TABELA 57. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	111
TABELA 58. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	113
TABELA 59. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	114
TABELA 60. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU HAŁASU	115
TABELA 61. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE HAŁASU	116
TABELA 62. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE HAŁASU	116
TABELA 63. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	117
TABELA 64. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO.....	117
TABELA 65. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	118
TABELA 66. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE ZASOBÓW WODNYCH	119
TABELA 67. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW WODNYCH	120
TABELA 68. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW WODNYCH	121

TABELA 69. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	122
TABELA 70. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	124
TABELA 71. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ	124
TABELA 72. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE ZASOBÓW SUROWCÓW NATURALNYCH	126
TABELA 73. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE ZASOBÓW SUROWCÓW NATURALNYCH.....	126
TABELA 74. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GLEB	127
TABELA 75. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GLEB	128
TABELA 76. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI.....	129
TABELA 77. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	130
TABELA 78. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI	130
TABELA 79. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY	131
TABELA 80. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY	132
TABELA 81. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY	133
TABELA 82. CELE, KIERUNKI INTERWENCJI I ZADANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM	134
TABELA 83. HARMONOGRAM ZADAŃ WŁASNYCH W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM.....	134
TABELA 84. HARMONOGRAM ZADAŃ MONITOROWANYCH W ZAKRESIE Z PRZECIWDZIAŁANIA POWAŻNYM AWARIOM PRZEMYSŁOWYM.....	135
TABELA 85. DZIAŁANIA W RAMACH ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM	136

WYKAZ SKRÓTÓW:

AKPOŚK	-	Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
ARiMR		Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
BAT	-	najlepsza dostępna technika
ChZT	-	chemiczne zapotrzebowanie na tlen
DK	-	droga krajowa
DW	-	droga wojewódzka
GDDKiA	-	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	-	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GPR	-	Generalny Pomiar Ruchu
GPZ	-	Główny punkt zasilania
GUS	-	Główny Urząd Statystyczny
GZWP	-	Główne Zbiorniki Wód Podziemnych
ITPOK	-	Instalacja Termicznego Przetwarzania Odpadów
IUNG	-	Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa
KPGO	-	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KPOŚK	-	Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
LKP	-	Leśny kompleks promocyjny
LZWP	-	Lokalny zbiornik wód podziemnych
MZP	-	mapa zagrożeń powodziowych,
MRP	-	mapa ryzyka powodzi
MPZP	-	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
NFOŚiGW	-	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ODR	-	Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OOŚ	-	ocena oddziaływania na środowisko
OSCHR	-	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
ORSIP	-	Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej
OSO	-	obszary specjalnej ochrony ptaków
OZE	-	Odnawialne Źródła Energii
PGN	-	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej
PGW WP	-	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIG	-	Państwowy Instytut Geologiczny
PIOŚ	-	Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska
PIORiN	-	Powiatowy Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
PIS	-	Państwowa Inspekcja Sanitarna
POH	-	Program Ochrony przed Hałasem
POIiŚ	-	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
PONE	-	Program Ograniczania Niskiej Emisji
POP	-	Program Ochrony Powietrza
PTTK	-	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze
PWiK	-	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
PZK	-	Plan Zarządzania Kryzysowego

PZRP	-	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym
PZDR	-	Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego
RDLP	-	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	-	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	-	Ramowa Dyrektywa Wodna
RLM	-	Równoważna Liczba Mieszkańców
RPO	-	Regionalny Program Operacyjny
RZGW	-	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
RZSW	-	Rejonowy Związek Spółek Wodnych w Bielsku-Białej
SEKAP	-	System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej
SIWZ	-	Specyfikacja Istotnych Warunków Zamówienia
SODR	-	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
SOO	-	specjalne obszary ochrony siedlisk
SPA 2020	-	Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030
WFOŚiGW	-	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WIORIN	-	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
WODR	-	Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
WORP	-	wstępna ocena ryzyka powodziowego
WSO	-	Wojewódzki System Odpadowy
WSSE	-	Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna
WWA	-	wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZDR	-	zakłady o dużym ryzyku wystąpienia awarii
ZPK	-	Zespół Parków Krajobrazowych
ZZR	-	zakłady o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii
9WWA	-	dziewięć podstawowych aromatycznych węglowodorów wielopierścieniowych

1. Wstęp

1.1. Cel i podstawa opracowania

Podstawą prawną opracowania dokumentacji pt.: „**Program ochrony środowiska dla Gminy Milówka na lata 2024-2027**” (dalej: jako Program), jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), która mówi, iż „w celu realizacji polityki ochrony środowiska organ wykonawczy sporządza program ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych”.

Niniejszy Program Ochrony Środowiska jest zbieżny z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych obejmujących terytorialnie obszar Gminy Milówka.

Zapisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) stanowią, iż po uzgodnieniu braku potrzeby przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska istnieje możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny.

W realizacji Programu Ochrony Środowiska istotne jest uspołecznienie całego procesu tworzenia, a następnie jego realizacji i wdrażania. W związku z tym w trakcie procedur opracowania **Programu** Gmina Milówka zapewni możliwość udziału społeczeństwa na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r.

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Po pozytywnym zaopiniowaniu niniejszego dokumentu przez Zarząd Powiatu Żywieckiego **Program** zostanie przyjęty uchwałą Rady Gminy Milówka do realizacji.

Z wykonania **Programu** Wójt Gminy Milówka powinien co dwa lata sporządzać raporty i przedstawiać je Radzie Gminy oraz przekazać do wiadomości do organu wykonawczego Zarządu Powiatu Żywieckiego.

Realizacja **Programu** powinna doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań prawa.

1.2. Metodologia opracowania i zawartość dokumentu

Program został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w gminie, czyli stworzenia warunków do działań związanych z ochroną środowiska i zrównoważonym rozwojem.

Jednocześnie niniejszy dokument został opracowany zgodnie z Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska opracowanymi przez Ministerstwo Środowiska we wrześniu 2015 roku oraz zaktualizowanymi w 2017 i 2020 roku w oparciu o aktualne dokumenty strategiczne.

Przytoczone wytyczne wymagają podziału harmonogramów realizacji zadań na zadania własne Gminy Milówka oraz zadania monitorowane.

Etapy opracowania niniejszego dokumentu to:

- zebranie szczegółowych danych z Urzędu Gminy Milówka, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego oraz jednostek realizujących zadania środowiskowe na terenie gminy w tym między innymi Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, Nadleśnictwa Węgierska Góra, Nadleśnictwa Ujszoły, Wód Polskich, a także większych podmiotów gospodarczych,
- ocena realizacji dotychczasowego **Programu ochrony środowiska**,
- ocena aktualnego stanu wszystkich komponentów środowiskowych na obszarze gminy. Jako punkt odniesienia dla niniejszego dokumentu przyjęto stan środowiska oraz stan infrastruktury ochrony środowiska na dzień 31.12.2023 r., a tam, gdzie nie było możliwości uzyskania danych wykorzystano stan na dzień 31.12.2022 r.,
- analizy dotychczasowych dokumentów i opracowań planistycznych,
- wyznaczenie celów i sformułowanie kierunków działań pozwalających na realizację celów dokumentów wyższych szczebli. Cele i kierunki działań wyspecyfikowano zgodnie z aktualnymi dokumentami wyższych szczebli, danymi WPF oraz innymi dokumentami planistycznymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Milówka oraz instytucje, od których pozyskano niezbędne dane i informacje,

- określenie realizacji **Programu** w zakresie rozwiązań prawno-instytucjonalnych, a także możliwości ich finansowania,
- określenie zasad monitoringu, który pozwoli na badanie postępów w realizacji **Programu** co 2 lata, w trakcie opracowywania Raportów z realizacji POŚ.

Nawiązując do struktury określonej w „Polityce ekologicznej Państwa 2030” niniejszy dokument zawiera kierunki interwencji nazwane zgodnie z Polityką. Niemniej jednak odnosząc się do poprzedniego Programu niezbędne było w niektórych miejscach zastosowanie nazewnictwa z poprzedniego Programu ochrony środowiska dla Gminy Milówka ze względu na konieczność porównania stanu środowiska. Dlatego poniżej wskazano podwójne nazewnictwo kierunków interwencji.

Tabela 1. Relacja kierunków interwencji określonych w POŚ dla woj. śląskiego oraz w Polityce ekologicznej państwa 2030

Kierunki interwencji - zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa 2030	Kierunki interwencji - zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024
Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania	Powietrze atmosferyczne
Zrównoważone gospodarowanie wodami w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód	Zasoby wodne Gospodarka wodno-ściekowa
Ochrona powierzchni ziemi w tym gleb	Gleby
Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego jądrowego i ochrony radiologicznej	Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym
Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu	Ochrona przyrody
Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej	
Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym	Gospodarki odpadami
Zarządzanie zasobami geologicznymi	Zasoby surowców naturalnych
Edukacja ekologiczna Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska Adaptacja do zmian klimatu	Zagadnienia horyzontalne (ujęto adaptacje do zmian klimatu, edukację oraz monitoring i kontrole)
Brak w Polityce Ekologicznej Państwa 2030	Pola elektromagnetyczne Hałas

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024, Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

W związku z tym uznaje się, że kierunki interwencji w Programie odpowiadają i są spójne z kierunkami Polityki ekologicznej państwa 2030.

2. Uwarunkowania prawne, spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Podstawowymi aktami prawnymi, które miały wpływ na treść **Programu** były następujące ustawy:

- Ustawa Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawa o ochronie przyrody,
- Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa o lasach,
- Ustawa Prawo wodne,
- Ustawa Prawo geologiczne i górnicze,
- Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków,
- Ustawa o odpadach,
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- Ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie,
- Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Istotnym elementem prognozowania strategicznego jest zapewnienie spójności celów rozwoju wyznaczonych w strategicznych dokumentach programowych opracowanych na poziomie powiatowym, wojewódzkim, krajowym i UE.

Poniżej przedstawiono powiązanie **Programu** z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i regionalnego.

Podczas tworzenia **Programu** brano pod uwagę założenia, cele, kierunki działań i interwencji zapisane w aktualnie obowiązujących dokumentach nadrzędnych. Program ochrony środowiska w swoich założeniach uwzględnia najbardziej istotne kierunki rozwoju. Cele, obszary problemowe oraz kierunki rozwoju analizowanych dokumentów prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2. Zestawienie dokumentów strategicznych i przedstawienie spójności z celami zapisanymi w „Programie ochrony środowiska dla Gminy Miłówka na lata 2024-2027”

Nazwa dokumentu	Cele wskazane w dokumencie strategicznym	Kierunki interwencji dokumentu strategicznego wpisujące się w cele Programu
NADRZĘDNE DOKUMENTY STRATEGICZNE		
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju Polska 2030 Trzecia Fala Nowoczesności	<p>Cel 7 - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska,</p> <p>Cel 8 - Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych,</p> <p>Cel 9 - Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.</p>	<p>7.1: Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,</p> <p>7.2: Modernizacja sieci elektroenergetycznych,</p> <p>7.4: Realizacja programu inteligentnych sieci w energetyce,</p> <p>7.7: Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,</p> <p>7.8: Zwiększenie poziomu ochrony środowiska,</p> <p>8.1: Rewitalizacja obszarów problemowych,</p> <p>9.1: Sprawna modernizacja, rozbudowa i budowa zintegrowanego systemu transportowego.</p>
Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	<p>Cel szczegółowy I – Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną.</p> <p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stymulowanie popytu na innowacje przez sektor publiczny, • Wsparcie dla podwyższania atrakcyjności inwestycyjnej Śląska oraz promocji zmian strukturalnych, • Aktywne gospodarczo i przyjazne mieszkańcom samorządy.

<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej</p>	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego (I).</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska (II).</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III).</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa (IV).</p> <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska (V).</p>	<p>Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód (I.1).</p> <p>Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (I.2).</p> <p>Ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb (I.3).</p> <p>Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej (I.4).</p> <p>Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu (II.1).</p> <p>Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (II.2).</p> <p>Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym (II.3).</p> <p>Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa (II.4).</p> <p>Wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (II.5).</p> <p>Przeciwdziałanie zmianom klimatu (III.1).</p> <p>Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych (III.2).</p> <p>Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji (IV.1).</p> <p>Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania (V.1).</p>
<p>Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku</p>		<p>Kierunek interwencji 3: zmiany w indywidualnej i zbiorowej mobilności,</p> <p>Kierunek interwencji 5: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.</p>
<p>Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030</p>	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska.</p>	<p>Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska,</p> <p>Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom.</p>
<p>Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030</p>	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym,</p> <p>Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych</p>	<p>Kierunek interwencji 1.3. Przyspieszenie transformacji profilu gospodarczego Śląska,</p> <p>Kierunek interwencji 1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych,</p> <p>Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów,</p> <p>Kierunek interwencji 2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach.</p>
<p>DOKUMENTY SEKTOROWE</p>		
<p>Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)</p>	<p>Cel 1 - osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia,</p> <p>Cel 2 - osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podniesienie rangi zagadnienia poprawy jakości powietrza poprzez skonsolidowanie działań na szczeblu krajowym oraz powołanie Partnerstwa na rzecz poprawy jakości powietrza, 2. Stworzenie ram prawnych sprzyjających realizacji efektywnych działań mających na celu poprawę jakości powietrza, 3. Włączenie społeczeństwa w działania na rzecz poprawy jakości powietrza poprzez zwiększenie świadomości społecznej oraz tworzenie trwałych platform dialogu z organizacjami społecznymi,

	powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO (Światową Organizację Zdrowia) oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego.	<ol style="list-style-type: none"> 4. Rozwój i rozpowszechnienie technologii sprzyjających poprawie jakości powietrza, 5. Rozwój mechanizmów kontrolowania źródeł niskiej emisji sprzyjających poprawie jakości powietrza, 6. Upowszechnienie mechanizmów finansowych sprzyjających poprawie jakości powietrza.
Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych	Celem Programu jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa sieci kanalizacyjnej, 2. Inwestycje związane z oczyszczalniami ścieków, 3. Dostosowanie oczyszczalni do wymogów art. 5.2. Dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych.
Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020)	<p>Cel 1. - Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska</p> <p>Cel 2. - Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich</p> <p>Cel 3. - Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu</p> <p>Cel 4. - Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu</p> <p>Cel 5. - Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu</p> <p>Cel 6. - Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu</p>	<p>Kierunek działań 1.1- dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 2.1 - stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami,</p> <p>Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu,</p> <p>Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu,</p> <p>Kierunek działań 6.2 - ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.</p>
DOKUMENTY O CHARAKTERZE PROGRAMOWYM		
Program Ochrony Powietrza dla Województwa śląskiego	Nadrzędnym celem Programu ochrony powietrza jest opracowanie działań naprawczych, których realizacja doprowadzi do poprawy jakości powietrza, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń powietrza na zdrowie i życie mieszkańców województwa śląskiego.	<ul style="list-style-type: none"> • Redukcja emisji zanieczyszczeń ze źródeł małej mocy do 1 MW - działanie wskazane w harmonogramie; • Zaplanowanie mechanizmów wsparcia nastawionych na łagodzenie ekonomicznych skutków przeprowadzonej wymiany kotłów (np. zwiększenia kosztów paliwa lepszej jakości); • Wprowadzenie w województwie śląskim systemu wsparcia doradczego na poziomie gminnym; • Zwiększenie skuteczności przyjętych kanałów informacyjnych i komunikacyjnych; • Ograniczenie wpływu emisji zanieczyszczeń z transportu drogowego; • Kształtowanie polityki przestrzennej w sposób sprzyjający poprawie stanu jakości powietrza; • Prowadzenie edukacji ekologicznej - działanie wskazane w harmonogramie; • Prowadzenie działań kontrolnych - działanie wskazane w harmonogramie; • Realizacja uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzania na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego	<p>Cel strategiczny A</p> <p>Województwo śląskie regionem</p>	<p>A.1. Konkurencyjna gospodarka</p> <p>A.2. Innowacyjna gospodarka</p>

<p>"Śląskie 2030+"</p>	<p>odpowiedzialnej transformacji gospodarczej</p> <p>Cel strategiczny B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca</p> <p>Cel strategiczny C Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni</p> <p>Cel strategiczny D Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym</p>	<p>A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość</p> <p>B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych</p> <p>B.2. Aktywny mieszkaniec</p> <p>B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki</p> <p>C.1. Wysoka jakość środowiska</p> <p>C.2. Efektywna infrastruktura</p> <p>C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu</p> <p>D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny</p> <p>D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu</p> <p>D.3. Nowoczesna administracja publiczna</p>
<p>Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024</p>	<p>Cel Powietrze atmosferyczne,</p> <p>Cel Zasoby wodne,</p> <p>Cel Gospodarka odpadami,</p> <p>Cel Ochrona przyrody,</p> <p>Cel Zasoby surowców naturalnych,</p> <p>Cel Tereny przemysłowe,</p> <p>Cel Hałas,</p> <p>Cel Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące,</p> <p>Cel Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym,</p> <p>Cel Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych, • Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami, • System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód, • Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie do ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii, • Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu, • Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych, • Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi, • Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi, • Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska, • Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach, • Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.

Źródło: „Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska”, Ministerstwa Środowiska, wrzesień 2015 wraz z ich aktualizacją 2017 i 2020, oraz opracowanie własne na podstawie aktualnych dokumentów wyższych szczebli

3. Ogólna charakterystyka Gminy Milówka

Gmina Milówka leży w południowej części województwa śląskiego w powiecie żywieckim. Położona jest w południowej części Kotliny Żywieckiej, w bezpośrednim sąsiedztwie Beskidu Żywieckiego i Śląskiego. Jest gminą wiejską, zajmującą powierzchnię 98,88 km².

Od północy Gmina Milówka graniczy z Gminą Radziechowy-Wieprz, od północnego-wschodu z Gminą Węgierska Górka, od południa i południowego wschodu z Gminą Rajcza i na krótkim odcinku z Gminą Ujsoly. Natomiast od zachodu graniczy z Gminą Istebna i Wisła.

Rysunek 1. Lokalizacja Gminy Milówka na tle sąsiadujących gmin

Źródło: opracowanie własne

W skład Gminy wchodzi pięć sołectw:

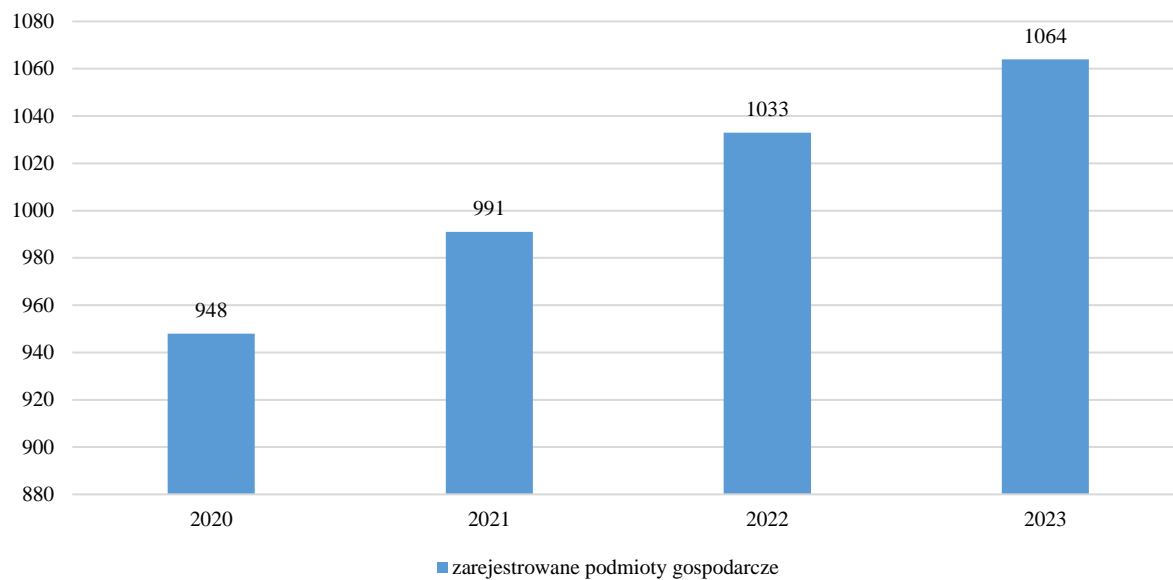
- Milówka,
- Laliki,
- Nieledwia,
- Kamesznica,
- Szare.

Sytuacja demograficzna

Według danych na dzień 31 grudnia 2023 roku gminę zamieszkiwało 9 805 osób, z czego 4 996 to kobiety (50,95%), a 4 809 to mężczyźni (49,05%). W stosunku do roku 2022 nastąpił spadek demograficzny – liczba ludności na koniec tego roku wynosiła bowiem 9 865 osób.

Działalność gospodarcza

Według danych na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie gminy zarejestrowane były 1064 podmioty gospodarcze, jest to wzrost o około 3,00% w stosunku do 2022 roku.

Rysunek 2. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy Milówka w latach 2020-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS 2024

4. Ocena stanu środowiska

4.1. Powietrze atmosferyczne

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie powietrza atmosferycznego.

Tabela 3. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIŁÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024”			
Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze powiatu żywieckiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych			
L.p.	Zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Wdrożenie obecnego programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	<p>Zgodnie z aktualizacją Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego przyjętą uchwałą nr VI/62/8/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 listopada 2023 r., szacunkowa redukcja emisji z sektora komunalno-bytowego w wyniku realizacji uchwały antysmogowej w latach 2022-2026 dla Gminy Miłówka wyniesie:</p> <ul style="list-style-type: none"> pyłu zawieszonego PM₁₀ – 96 Mg/rok, pyłu zawieszonego PM_{2,5} – 80 Mg/rok, benzo(a)pirenu – 0,056 Mg/rok. <p>Zgodnie z aktualizacją POP w 2021 roku z terenu Gminy Miłówka wymieniono pozaklasowe źródła ciepła na paliwo stałe na:</p> <ul style="list-style-type: none"> odnawialne źródła energii – 8 szt., ogrzewanie elektryczne – 8 szt., ogrzewanie węglowe (K5 i ekoprojekt) – 15 szt., ogrzewanie na biomasę – 18 szt. <p>Suma zlikwidowanych kotłów węglowych w 2021 roku wyniosła 49 szt.</p> <p>W 2022 roku z terenu Gminy Miłówka wymieniono pozaklasowe źródła ciepła na paliwo stałe na:</p> <ul style="list-style-type: none"> ogrzewanie gazowe – 1 szt., odnawialne źródła energii – 80 szt., ogrzewanie elektryczne – 21 szt., ogrzewanie węglowe (K5 i ekoprojekt) – 19 szt., ogrzewanie na biomasę – 63 szt. <p>Suma zlikwidowanych kotłów węglowych w 2022 roku wyniosła 184 szt.</p>	w latach 2021-2022 zlikwidowano 233 kotły węglowe
2.	Wdrażanie planu gospodarki niskoemisyjnej, opracowanie i wdrażanie programu ograniczania niskiej emisji w skali lokalnej	Brak realizacji zadania w okresie 2022-2023.	brak realizacji
3.	Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę obwodnic oraz wprowadzenie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach	Brak realizacji zadania.	brak realizacji
4.	Wspieranie rozwoju transportu rowerowego oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz jego integracji z miejskimi systemami transportowymi m.in. poprzez rozwój i modernizację infrastruktury oraz zmiany organizacji ruchu	W 2023 roku nie wybudowano żadnej nowej trasy rowerowej.	brak realizacji
5.	Realizacja działań z zakresu ograniczania emisji ze źródeł spalania o małej mocy do 1 MW poprzez wymianę systemów grzewczych na niskoemisyjne oraz poprzez montaż filtrów	<p>W ramach Programu „Czyste Powietrze” na terenie Gminy Miłówka w latach 2020-2023 zamontowano 402 nowe źródła ciepła, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> 10 gruntowych pomp ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, 	zamontowano 402 nowe źródła ciepła

	nakominkowych ograniczających emisję	<ul style="list-style-type: none"> 4 kotły gazowe kondensacyjne klasy efektywności energetycznej minimum A, 17 kotłów na biomasę spełniających wymogi Programu, 57 kotłów na pellet drzewny, 60 kotłów na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, 77 kotłów na węgiel spełniających wymogi Programu, 1 kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie, 1 kotłownię gazową (przyłącze gazowe i instalacja wewnętrzna, kocioł gazowy kondensacyjny, opłata przyłączeniowa, dokumentacja projektowa), 4 ogrzewania elektryczne, 7 pomp ciepła grunt/woda spełniających wymogi Programu, 139 pomp ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, 6 pomp ciepła powietrznych spełniających wymogi Programu, 19 systemów ogrzewania elektrycznego. <p>Ponadto przeprowadzono 83 termomodernizacje oraz zakupiono i zamontowano 103 mikroinstalacje fotowoltaiczne.</p>	
6.	Realizacja inwestycji mających na celu ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających z instalacji energetycznych i przemysłowych, oraz ograniczających szczególnie „niską emisję” oraz emisję niezorganizowaną		
7.	Realizacja planów kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej	W 2023 roku przeprowadzono termomodernizację budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kamesznicy. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 3 159 963,69 zł, dofinansowanie w ramach RPO WSL 2014-2020 wyniosło 1 710 968,01 zł.	termomodernizacja jednego budynku
8.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację		
9.	Opracowanie i wdrożenie systemu zbierania informacji o rodzaju użytkowanych paliw stałych w indywidualnych urządzeniach grzewczych	Gmina Miłówka zbiera informacje o posiadanych przez mieszkańców źródłach ogrzewania – baza CEEB.	bieżąca realizacja
10.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	W ramach edukacji ekologicznej na terenie Gminy Miłówka w ostatnich latach przeprowadzono następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> rozpowszechniano plakaty i ulotki projektu InfoSMOG-MED, organizowano spotkania dla mieszkańców informujące o Programie „Czyste Powietrze”, rozpowszechniano informacje w informatorze gminnym na temat prawidłowego spalania paliw stałych wśród mieszkańców, rozpowszechniano informacje w informatorze gminnym na temat obowiązku wymiany starych kotłów wśród mieszkańców, organizowano akcję społeczną „Ocieplam dom walczę ze smogiem”, organizowano akcję dla mieszkańców pn. „Czyść kominy”, zorganizowano piknik ekologiczny wraz z przedstawieniem teatralnym pt. „Dbaj o swoją planetę”. 	bieżąca realizacja
11.	Kształtowanie postaw społecznych w kierunku wdrażania zasad efektywności energetycznej poprzez edukację ekologiczną, a także wzorce		
12.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych, jako elementu zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	W 2022 roku wykonano 50 kontroli w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych. W 2023 roku przeprowadzono 32 takie kontrole.	w latach 2022-2023 przeprowadzono 82 kontrole
13.	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach mieszkalnych, w tym poprzez ich kompleksową termomodernizację	W ramach Programu Czyste Powietrze mieszkańcy Gminy mogli skorzystać z dofinansowania na termomodernizację budynku, w latach 2020-2023 udzielono 83 dofinansowań.	termomodernizacja 83 budynków w latach 2020-2023
14.	Realizacja inwestycji w	W 2021 roku na terenie Gminy Miłówka zamontowano instalację	4 instalacje

	odnawialne źródła energii na terenie Gminy Miłówka	fotowoltaiczną na Szkole Podstawowej przy ulicy Sportowej w Miłowie. W 2023 roku posadowiono kolejną instalację fotowoltaiczną na terenie Szkoły Podstawowej w Kamesznicy przy ul. Parkowej. Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są dwie instalacje fotowoltaiczne: na Szkole Podstawowej w Lalichach oraz w Szarem.	fotowoltaiczne na terenie gminy
15.	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Brak realizacji zadania.	brak realizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Miłówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 4. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie powietrza atmosferycznego

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1.	Liczba przekroczeń wartości dopuszczalnej poziomu 24-godzinnej zawiesiny PM10 wynoszącej (50 µg/m³) w roku kalendarzowym wynosi 34 razy Substancje, których stężenia przekroczyły wartości dopuszczalne lub wartości dopuszczalne powiększone o margines tolerancji – klasyfikacja strefy, w której leży powiat	pył PM10 (24-h), pył 2,5, benzo(a)piren, ozon	benzo(a)piren
2.	Długość zmodernizowanych odcinków dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych	drogi gminne na długości 5,59 km drogi krajowe na długości 0,49 km	drogi gminne: 9,417 km drogi wojewódzkie: 0,721 km drogi krajowe: 6,172 km
3.	Długość ścieżek rowerowych na terenie Gminy	3,5 km	3,5 km ścieżki od granicy z Rajcą do granicy z Ciścem
4.	Ilość wymienionych systemów grzewczych na niskoemisyjne	b.d.	402 (WFOŚiGW)
5.	Ilość budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	4	1
6.	Wdrożenie systemu zbierania informacji o rodzaju użytkowanych paliw stałych w indywidualnych urządzeniach grzewczych w gminach	0%	100%
7.	Ilość instalacji stosujących niskoemisyjne technologie i OZE	99	103 (WFOŚiGW) 2 (Gmina)
8.	Ilość zrealizowanych akcji edukacyjnych w zakresie efektywności budynków	1	7
9.	Kontrole w zakresie zakazu spalania odpadów	0	b.d.
10.	Ilość budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji	4	1
11.	Ilość budynków osób fizycznych poddanych termomodernizacji	30%	1
12.	Czy Gmina posiada Założenia lub Plan Zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	0	0
13.	Ilość zrealizowanych akcji edukacyjnych w zakresie efektywności energetycznej	3	7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Miłówka, WIOŚ/GIOŚ oraz WFOŚiGW

4.1.1. Opis stanu obecnego

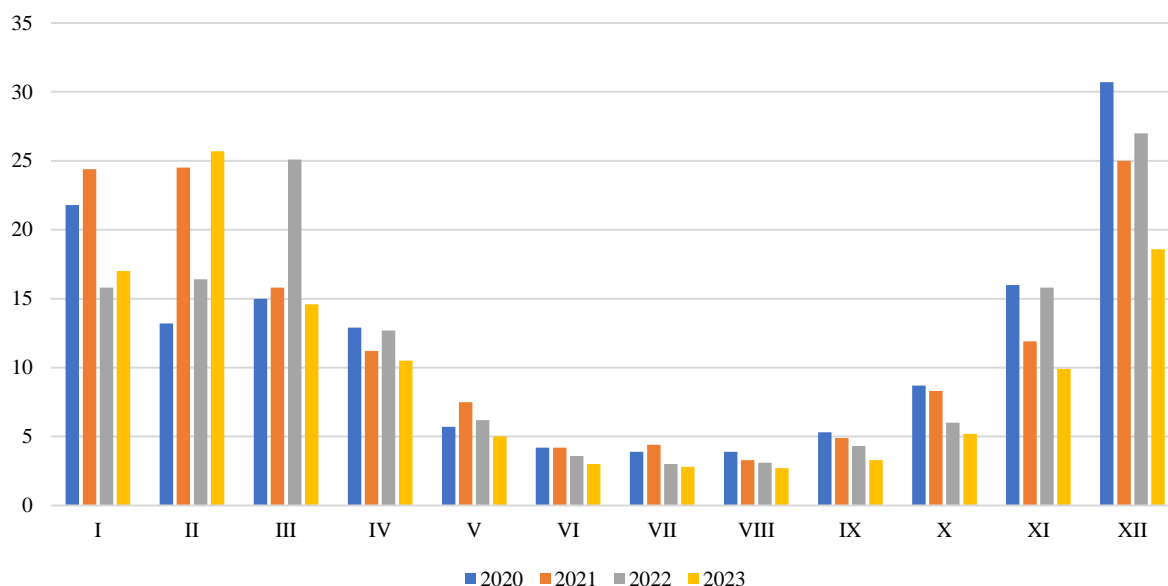
4.1.1.1. Jakość powietrza na obszarze Gminy Milówka

Ocenę jakości powietrza na terenie gminy Milówka przeprowadzono w oparciu o dane pochodzące z opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach tj.: Rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2020, 2021, 2022 oraz 2023.

Ocena przeprowadzona została w pięciu wyodrębnionych strefach na terenie województwa śląskiego:

- strefa śląska (Gmina Milówka),
- aglomeracja górnośląska,
- aglomeracja rybnicko-jastrzębska,
- miasto Bielsko-Biała,
- miasto Częstochowa.

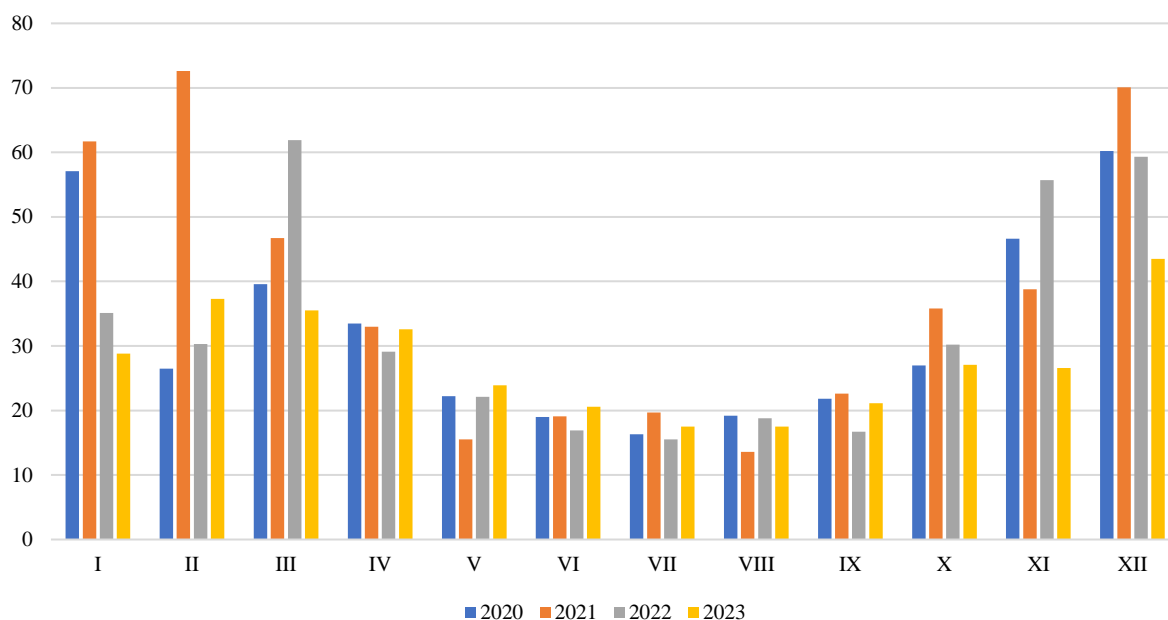
Na terenie strefy śląskiej oceny prowadzone są w oparciu i stacje pomiarowe znajdujące się m.in. na terenie Żywca (na terenie Gminy Milówka nie znajduje się żadna stacja pomiarowa). Stacja pomiarowa (automatyczno-manualna) zlokalizowana jest przy ulicy Kopernika 83a (nazwa stacji: SIŻywieKoper), prowadzone są na niej pomiary emisji stężeń: benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzenu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku azotu, tlenków azotu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu w pyłe PM₁₀. Poniżej przedstawiono analizę wyników pomiarów jakości powietrza na stacji w Żywcu przy ulicy Kopernika 83a w latach 2020-2023.

Rysunek 3. Średnie stężenie dwutlenku siarki na stacji w Żywcu przy ulicy Kopernika 83a w latach 2020-2023 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2020-2023

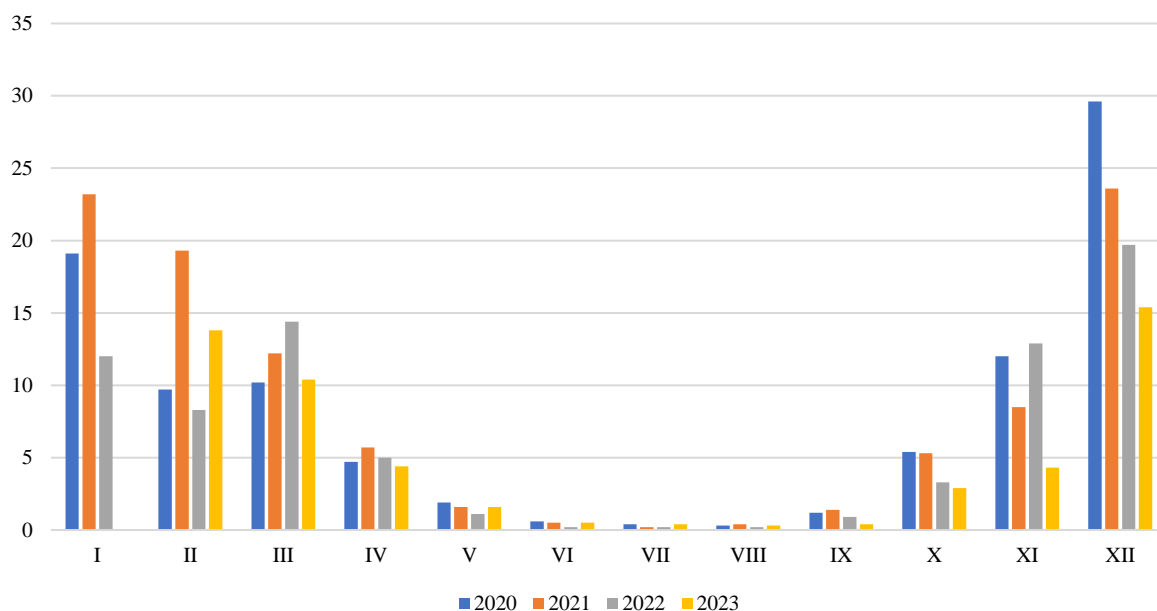
Maksymalne miesięczne stężenie dwutlenku siarki odnotowano w styczniu 2020 r. tj. $30,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Natomiast średnia wartość roczna wyniosła $11,78 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2020 roku, $12,12 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 roku, $11,58 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 roku oraz $9,86 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2023 roku. Wartości średnio roczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2023 roku ze względu na stężenie dwutlenku siarki w stosunku do 2022 roku.

Rysunek 4. Średnie stężenie pyłu PM10 na stacji w Żywcu przy ulicy Kopernika 83a w latach 2020-2023 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2020-2023

Maksymalne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 odnotowano w lutym 2021 roku tj. $72,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Natomiast średnia wartość roczna wynosiła $32,42 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2020 roku, $37,43 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 roku, $32,63 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 roku oraz $27,67 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2023 roku. Wartości średnioroczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2023 roku ze względu na stężenie pyłu zawieszonego PM10 w stosunku do 2022 roku.

Rysunek 5. Średnie stężenie pyłu benzo(a)pirenu na stacji w Żywcu przy ulicy Kopernika 83a w latach 2020-2023 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2020-2023

Maksymalne miesięczne stężenie benzo(a)pirenu odnotowano w grudniu 2020 roku tj. $29,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Natomiast średnia wartość roczna wynosiła $7,93 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2020 roku, $8,49 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 roku, $6,52 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2022 roku oraz $4,95 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2023 roku. Wartości średnio roczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2023 roku ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w stosunku do 2022 roku.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie danych dla zanieczyszczeń, które mierzone są na stacji w Żywcu przy ulicy Kopernika 83a.

Tabela 5. Zestawienie danych dla poszczególnych zanieczyszczeń ze stacji w Żywcu przy ulicy Kopernika 83a w latach 2020-2023

Rok	Nazwa statystyki	Pył zawieszony PM10	Benzo(a)piren	Dwutlenek siarki	Tlenki azotu	Tlenek azotu	Dwutlenek azotu
2020	Roczne stężenie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	32,7	7,8	11,8	23,9	6,2	14,4
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	59	-	0	0	0	-
	Minimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	1,5	0,2	0,2	1,6	0,1	0,9
	Maksimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	566,4	36,5	168,9	415,4	238,5	82,4
2021	Roczne stężenie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	37,2	8,3	12,1	26,6	6,5	16,6
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	75	-	0	0	0	-
	Minimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	2,3	0,2	0,4	2,6	0,2	1,7
	Maksimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	299,7	29,6	94,3	275,6	153,0	87,1
2022	Roczne stężenie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	32,6	6,3	11,5	22,9	5,4	14,6
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	68	-	0	0	0	-
	Minimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	1,6	0,2	0,6	2,3	0,2	1,4
	Maksimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	379,8	28,5	116,1	315,0	183,5	86,0
2023	Roczne stężenie [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	27,5	4,8	9,8	19,1	3,9	13,1
	Liczba dni w roku z przekroczeniami średniej dobowej	31	-	0	0	0	-
	Minimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	1,1	0,2	0,7	1,7	0,1	1,2
	Maksimum roczne [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	217,5	38,5	137,9	241,1	134,6	80,2

Źródło: Pomiary powietrza – Monitoring Powietrza za lata 2020-2023

Według rocznej oceny jakości powietrza na terenie województwa śląskiego prowadzonej przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach, na podstawie matematycznego modelu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, jakość powietrza w gminie odbiegała od poziomu odpowiadającego obowiązującym normom. Okresowo występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych takich zanieczyszczeń jak: benzo(a)piren i ozon.

Zganie z Roczną oceną jakości powietrza w województwie śląskim Gmina Miłówka leży w strefie śląskiej. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie klas poszczególnych zanieczyszczeń występujących na terenie strefy.

Tabela 6. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za 2023 rok

Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5 ²⁾
strefa śląska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

1) dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

2) dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza strefa rybnicko-jastrzębska uzyskała klasę A

Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w Województwie Śląskim – raport wojewódzki za rok 2023

Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr VI/62/8/2023 z dnia 20 listopada 2023 r. przyjął aktualizację „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”. Celem Programu jest wskazanie przyczyn wystąpienia przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz dwutlenku azotu (tylko w strefie aglomeracja górnośląska), a także poziomu docelowego benzo(a)pirenu, a następnie wskazanie działań naprawczych, które pomogą poprawić jakość powietrza.

Opracowany Program ochrony powietrza składa się z:

- części opisowej, która uwzględnia charakterystykę stref objętych Programem, analizę stanu jakości powietrza w zakresie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu i dwutlenku azotu, działania naprawcze wraz z możliwymi źródłami ich finansowania oraz PDK,

- części wskazującej obowiązki i ograniczenia związane z realizacją Programu oraz PDK, która określa również sposób monitorowania postępu realizacji POP,
- uzasadnienia zakresu zagadnień określonych i ocenionych przez Zarząd Województwa Śląskiego, w którym zawarte są informacje dotyczące uwarunkowań wynikających z planów zagospodarowania przestrzennego, bilans emisji do powietrza zanieczyszczeń objętych Programem, analiza ekonomiczna możliwych do zastosowania działań i prognoza stanu jakości powietrza po zrealizowaniu działań naprawczych,
- załączników, gdzie opisano przebieg konsultacji społecznych i opiniowania projektu dokumentu oraz zamieszczono mapy.

Do analiz, które były niezbędne w toku aktualizacji Programu ochrony powietrza wykorzystano dane dla roku 2022, który jest rokiem bazowym. Natomiast realizacja zadań zaplanowana jest do 2026 roku. Wszystkie planowane zadania zostały przeanalizowane i wybrane tak, by za zaangażowane środki finansowe zapewnić uzyskanie jak największego efektu poprawy jakości powietrza.

Zgodnie z ww. Programem szacunkowa redukcja emisji z sektora komunalno-bytowego na terenie gminy Milówka wynosi:

- pył PM₁₀ – 96 Mg/rok,
- pył PM_{2,5} – 80 Mg/rok,
- B(a)P – 0,056 Mg/rok.

Efekt rzeczowy dla realizacji działania naprawczego PL2405_ZSO wynosi:

- wymagana liczba kotłów do wymiany: 1469 szt.,
- szacunkowe koszty: 24 973 tys. zł,
- szacunkowa powierzchnia lokali: 142 493 m².

Obowiązki Wójta Gminy Milówka w ramach realizacji Programu ochrony powietrza:

- przedkładanie Marszałkowi Województwa sprawozdań z realizacji działań ujętych w Programie,
- prowadzenie działań ograniczających emisję z obiektów użyteczności publicznej i mieszkalnych poprzez termomodernizację czy wymianę źródeł ciepła,
- przekazywanie informacji i ostrzeżeń związanych z Planem Działań Krótkoterminowych,
- realizacja działań ujętych w planie działań krótkoterminowych, w zależności od ogłoszonego alarmu,
- prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza.

4.1.1.2. Niska emisja na terenie Gminy Milówka

Niska emisja to zanieczyszczenia trafiające do powietrza, a pochodzące z komunikacji samochodowej i procesu spalania węgla o niskiej jakości czy śmieci – w domowych piecach, paleniskach, lokalnych kotłowniach. Zasadniczo są to te zanieczyszczenia, które są emitowane przez kominy o niskiej wysokości czy paleniska. Wysokość ma znaczenie, ponieważ to właśnie emisja z niskich kominów rozprzestrzenia się po najbliższej okolicy i najbardziej szkodzi okolicznym mieszkańcom.

Program „Czyste Powietrze”

Na terenie gminy działa Punkt Konsultacyjny Programu „Czyste Powietrze”.

W ramach Programu „Czyste Powietrze” na terenie Gminy Milówka w latach 2020-2023 zamontowano 402 nowe źródła ciepła, w tym:

- 10 gruntowych pomp ciepła o podwyższonej klasie efektywności energetycznej,
- 4 kotły gazowe kondensacyjne klasy efektywności energetycznej minimum A,
- 17 kotłów na biomasę spełniających wymogi Programu,
- 57 kotłów na pellet drzewny,
- 60 kotłów na pellet drzewny o podwyższonym standardzie,
- 77 kotłów na węgiel spełniających wymogi Programu,
- 1 kocioł zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie,
- 1 kotłownię gazową (przyłącze gazowe i instalacja wewnętrzna, kocioł gazowy kondensacyjny, opłata przyłączeniowa, dokumentacja projektowa),
- 4 ogrzewania elektryczne,
- 7 pomp ciepła grunt/woda spełniających wymogi Programu,

- 139 pomp ciepła powietrze/woda o podwyższonej klasie efektywności energetycznej,
- 6 pomp ciepła powietrznych spełniających wymogi Programu,
- 19 systemów ogrzewania elektrycznego.

Ponadto przeprowadzono 83 termomodernizacje oraz zakupiono i zamontowano 103 mikroinstalacje fotowoltaiczne.

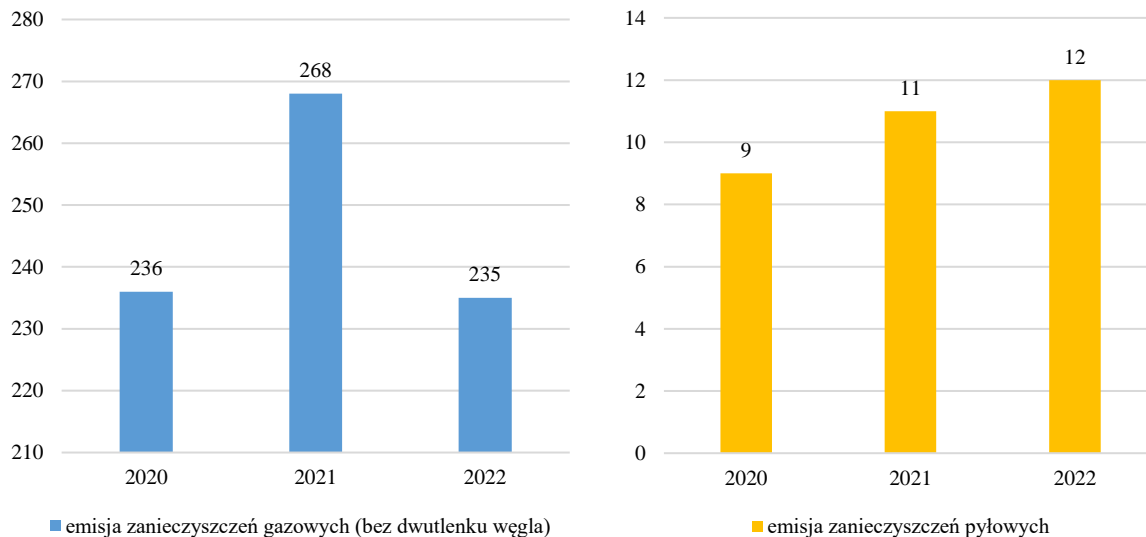
4.1.1.3. Źródła emisji na terenie Gminy Milówka

Zanieczyszczenia powietrza pochodzą z czterech podstawowych źródeł:

- emisji przemysłowej – dzięki wprowadzeniu regulacji prawnych (m.in. pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza z instalacji), opłat za korzystanie ze środowiska oraz zmianom procesów technologicznych ten rodzaj zanieczyszczeń nie stanowi obecnie wielkiego problemu,
- emisji z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych – związanej z nieefektywnym spalaniem paliw, spalaniem odpadów komunalnych oraz eksploatacją kotłów i pieców niskiej klasy – obecnie największe źródło zanieczyszczeń,
- emisji komunikacyjnej – zależnej od natężenia ruchu drogowego, stanu dróg oraz efektywności spalania paliw – modernizacje dróg, budowa obwodnic oraz coraz ostrzejsze normy dla efektywności układów spalania w pojazdach pozwalają na sukcesywne zmniejszanie ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych,
- emisji napływowej – zanieczyszczeń pochodzących z sąsiednich obszarów – niezależnie od aktywności podejmowanych na terenie gminy.

Emisja przemysłowa

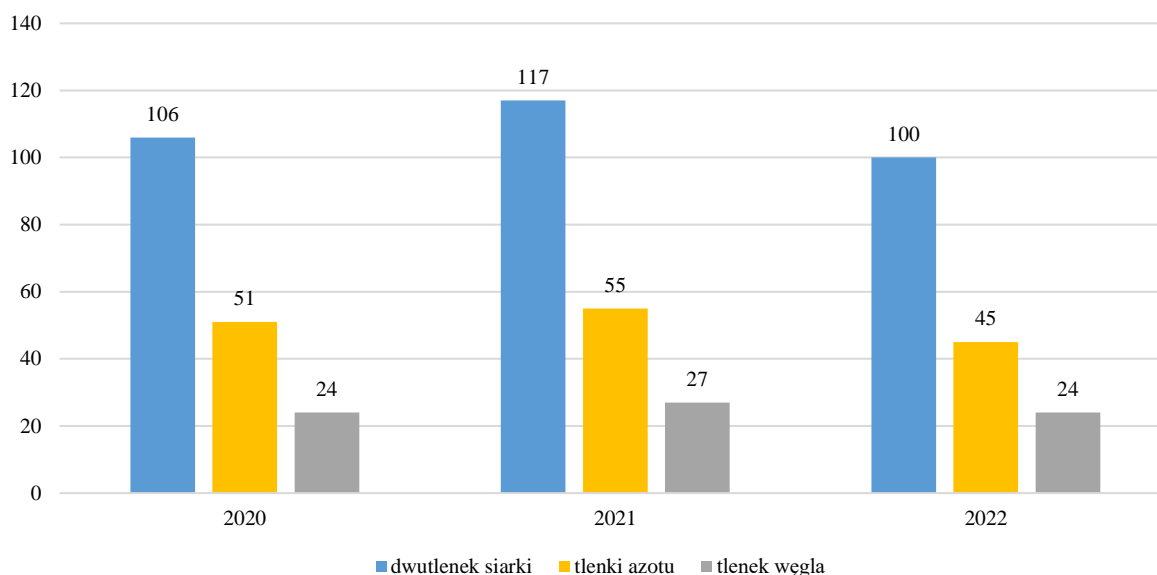
Zgodnie z danymi GUS w 2022 roku nastąpił spadek emisji zanieczyszczeń gazowych powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu żywieckiego. W latach 2020-2022 następował nieznaczny wzrost emisji zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu żywieckiego.

Rysunek 6. Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) i pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu żywieckiego w latach 2020-2022 [Mg/rok]

Źródło: opracowanie własne na podstawie systemu BDL, GUS, 2024

Prawie całość zanieczyszczeń gazowych (99,61%) stanowił dwutlenek węgla. Pozostałe monitorowane gazy to dwutlenek siarki, tlenki azotu i tlenki węgla.

Rysunek 7. Emisja zanieczyszczeń dwutlenku siarki, tlenków azotu i tlenku węgla z zakładów szczególnie uciążliwych znajdujących się na terenie powiatu żywieckiego na lata 2020-2022 [Mg/rok]

Źródło: opracowanie własne na podstawie systemu BDL GUS, 2024

Emisja z emitorów liniowych

Obszar Gminy Milówka obsługuje system dróg publicznych kategorii krajowej, wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. Aktualna długość wszystkich dróg publicznych na terenie gminy wynosi około 151,456 km, w tym:

- droga ekspresowa: S1g,
- drogi krajowe: DK1h, DK1f,
- droga wojewódzka: DW 943,
- drogi powiatowe: 1435 S, 1437 S, 1438 S, 1439 S, 1447 S, 1448 S, 1449 S, 1450 S, 1451 S, 1480 S,
- drogi gminne.

Zarządcami dróg, do których należą sprawy z zakresu planowania budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony dróg, są następujące organy:

- droga ekspresowa – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach,
- drogi wojewódzkie – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- drogi powiatowe – Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu,
- drogi gminne – Gmina Milówka.

Drogi gminne

Długość dróg gminnych wynosi 103,356 km. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie dróg gminnych przebiegających przez teren Gminy Milówka.

Tabela 7. Zestawienie dróg gminnych przebiegających przez teren Gminy Milówka

Kategoria drogi	Numer ewidencyjny drogi	Ulica	Ilość odcinków dróg	Nawierzchnia	Długość drogi [km]	Powierzchnia drogi [tys. m ²]
Gminna	632001 S	Beskidzka	1	MB, GŻ	1.305	4.398
Gminna	632002 S	Boczna	1	MB	0.206	0.651
Gminna	632003 S	Czarna	1	KP	0.337	1.469
Gminna	632004 S	Długa	1	MB	0.505	1.543
Gminna	632005 S	Garncarska	1	MB	0.508	1.613
Gminna	632006 S	Głęboka	1	MB	0.099	0.313
Gminna	632007 S	Górska	1	MB	0.139	0.400
Gminna	632008 S	Graniczna	3	GŻ, MB, ŻW, PB, brak	0.741	2.197

Gminna	632009 S	Jasna	1	MB	0.272	0.869
Gminna	632010 S	Jodłowa	1	MB	0.119	0.428
Gminna	632011 S	Kaflarska	2	MB, GR	0.973	3.090
Gminna	632012 S	Kałuża	1	MB	0.501	1.954
Gminna	632013 S	Kamienna	1	MB	0.135	0.400
Gminna	632014 S	Kolonia Kępki	1	GŻ, MB, PB	0.615	1.994
Gminna	632015 S	Wincentego Witosa	1	MB, PB, ŻW	0.457	1.442
Gminna	632016 S	Jasków	1	ŻW, GŻ, TŁ, MB	0.371	1.172
Gminna	632017 S	Generała Hallera	1	MB	0.133	0.437
Gminna	632018 S	Marszałka Piłsudskiego	1	MB, PB	0.404	1.368
Gminna	632019 S	Kolejowa	1	MB	0.472	1.618
Gminna	632020 S	Krótką	1	MB	0.127	0.413
Gminna	632021 S	Krzywa	2	MB	0.256	0.821
Gminna	632022 S	Leśna	1	MB, GR	0.893	3.407
Gminna	632023 S	Łączna	2	MB	0.273	0.838
Gminna	632024 S	Łęgowa	1	MB, GŻ	0.275	0.970
Gminna	632025 S	Miodowa	1	MB	0.399	1.319
Gminna	632026 S	Mostowa	2	MB	0.295	1.234
Gminna	632027 S	Nowa	1	MB	0.377	1.265
Gminna	632028 S	Ogrodowa	1	GR, MB, GŻ	0.667	1.861
Gminna	632029 S	Parkowa	1	MB	0.169	0.720
Gminna	632030 S	Piastowska	1	GR, MB	0.468	1.445
Gminna	632031 S	Piekarska	1	MB	0.412	1.781
Gminna	632032 S	1 Maja	1	MB	0.300	0.905
Gminna	632033 S	Piwowarska	1	MB	0.528	1.730
Gminna	632034 S	Plaźowa	3	MB	0.350	1.167
Gminna	632035 S	Polna	1	MB	0.370	1.537
Gminna	632036 S	Rynkowa	1	KP	0.411	1.494
Gminna	632037 S	Słoneczna	2	MB	0.214	0.711
Gminna	632038 S	Sportowa	1	MB, KP	0.403	1.941
Gminna	632039 S	Sosnowa	2	BT, GŻ, GR, MB	0.680	1.857
Gminna	632040 S	Stroma	1	MB	0.508	1.359
Gminna	632041 S	Szczotki	1	MB	0.283	0.833
Gminna	632042 S	Szkolna	2	MB	0.196	0.985
Gminna	632043 S	Tartaczna	5	MB, BT, GŻ, GR, brak	1.076	2.830
Gminna	632044 S	Targowa	2	MB, brak	0.521	2.568
Gminna	632045 S	Torowa	1	MB	0.240	1.032
Gminna	632046 S	Tysiąclecia	1	MB	0.501	2.012
Gminna	632047 S	Wąska	2	MB	0.356	1.017
Gminna	632048 S	Wesoła	4	GR, GŻ, MB	0.668	2.140
Gminna	632049 S	Wierzbowa	1	MB	0.304	1.096
Gminna	632050 S	Wikliniarska	2	GŻ, MB, brak	0.274	0.773
Gminna	632051 S	Wodna	3	MB, brak, KP	0.489	1.959

Gminna	632052 S	Wspólna	1	MB	0.085	0.268
Gminna	632053 S	Zacisze	1	MB	0.129	0.454
Gminna	632054 S	Kolonia Zabawa	1	MB, BT	1.291	3.954
Gminna	632055 S	Zielona	2	MB, GR	0.118	0.347
Gminna	632056 S	Aleja Dobrej Matki	1	GR, MB, brak	2.041	6.024
Gminna	632057 S	Turystyczna	1	MB	1.261	4.181
Gminna	632058 S		1	MB	1.303	4.149
Gminna	632059 S		1	GR, PB, MB	0.381	1.074
Gminna	632060 S		1	MB, brak	0.568	1.725
Gminna	632061 S		1	GR, GŻ	0.544	1.452
Gminna	632062 S		1	MB	1.450	5.390
Gminna	632063 S	Bżniok	1	GŻ, PB, MB	0.750	2.114
Gminna	632064 S	Bugaj	1	GŻ	0.108	0.235
Gminna	632065 S	Zorek	1	brak, MB	0.322	0.970
Gminna	632066 S	Czerwińskie	3	GR, MB, GŻ, ŻW	1.319	4.260
Gminna	632067 S	św. Józefa Sebastiana Pelczara	2	GR, GŻ, brak, MB	0.687	1.871
Gminna	632068 S	Wspólna	1	MB	1.120	4.562
Gminna	632069 S	Orzechowa	1	GR, MB	0.319	0.777
Gminna	632070 S	Sadowa	2	MB, GR, brak, BR	0.548	1.482
Gminna	632071 S	Modrzewiowa	1	MB, GŻ, brak	0.452	1.252
Gminna	632072 S	Jesionowa	1	GR, MB	0.433	1.239
Gminna	632073 S	Nowa	1	GŻ, MB, GR	0.175	0.528
Gminna	632074 S	Głogowa	1	BT, GŻ, MB, GR	0.282	0.868
Gminna	632075 S	Pocztowa	1	MB	0.064	0.206
Gminna	632076 S	Jedności	1	brak, MB	0.455	1.311
Gminna	632077 S	Jasna	1	GR, MB	0.302	0.952
Gminna	632078 S	Bednarska	1	MB, GR	0.515	1.244
Gminna	632079 S	Wierzbowa	1	MB, GR	0.464	1.261
Gminna	632080 S	Podgórska	1	MB	0.213	0.645
Gminna	632081 S	Łagodna	1	MB	0.276	0.784
Gminna	632082 S	Łączna	1	MB	0.235	0.714
Gminna	632083 S	Wzgórze	1	MB	0.251	0.720
Gminna	632084 S	Kępki	1	MB	0.102	0.275
Gminna	632085 S	Janoska	1	MB	1.857	5.828
Gminna	632086 S	Leśna	2	MB, brak, GR, GŻ	1.144	3.171
Gminna	632087 S	Gronie	4	MB, GŻ, GR, brak	1.013	2.818
Gminna	632088 S	Kwiatowa	2	MB, GR, GŻ, BT	1.019	2.800
Gminna	632089 S	Szwedów	2	GŻ, MB, brak	0.501	1.483
Gminna	632090 S		2	MB, GR, GŻ	2.545	6.851
Gminna	632091 S	Pod Jabłonie	2	MB, GŻ	0.888	2.503
Gminna	632092 S	Cerla	2	MB, brak	0.395	1.175
Gminna	632093 S	Rzeczna	1	MB, GR	0.388	1.206
Gminna	632094 S	Wesoła	2	GR, MB, GŻ	0.316	0.923

Gminna	632095 S	Świerkowa	1	MB, GR	0.451	1.400
Gminna	632096 S	Bukowa	1	MB	0.224	0.672
Gminna	632097 S		1	MB	1.747	4.762
Gminna	632098 S		3	GŻ, GR, PB, brak	0.636	1.465
Gminna	632099 S		1	MB	2.028	5.237
Gminna	632100 S		1	GR, PB, MB, GŻ	1.010	2.507
Gminna	632101 S		2	MB, GŻ, GR	2.285	5.813
Gminna	632102 S		2	MB, brak	1.693	4.583
Gminna	632103 S	Cępieli	2	GR, MB, GŻ, brak	0.381	1.041
Gminna	632104 S		1	GR, MB, GŻ	0.900	2.343
Gminna	632105 S		1	MB, PB	0.784	2.498
Gminna	632106 S		1	MB	0.336	1.010
Gminna	632107 S		1	MB	1.488	4.390
Gminna	632108 S		1	MB	1.454	4.577
Gminna	632109 S		1	MB, GŻ, GR	1.488	3.244
Gminna	632110 S		1	MB	3.167	9.113
Gminna	632111 S		1	MB	0.112	0.295
Gminna	632112 S		1	MB, GŻ, GR	0.481	1.718
Gminna	632113 S		1	MB	0.620	1.851
Gminna	632114 S		1	MB	1.624	5.116
Gminna	632115 S		1	MB, PB, GŻ	1.723	4.927
Gminna	632116 S		1	PB, GŻ	0.272	0.761
Gminna	632117 S		1	MB, brak, PB	2.514	7.200
Gminna	632118 S		2	MB	1.927	7.276
Gminna	632119 S		1	MB, GR, GŻ	1.668	5.071
Gminna	632120 S		1	MB	0.653	1.930
Gminna	632121 S		1	MB	0.380	1.047
Gminna	632122 S		2	MB	1.444	3.960
Gminna	632123S		1	MB	0.124	0.310
Gminna	632124S		1	GR, MB	0.168	0.515
Gminna	632125S		1	MB	0.224	0.536
Gminna	632126S		1	GR	0.375	1.397
Gminna	632127S		1	GR	0.801	2.956
Gminna	632128S		1	GR, GŻ, PB	0.675	2.577
Gminna	632129S		1	GR	0.425	0.907
Gminna	632130S		1	MB, GR, GŻ, ŻW	1.052	2.948
Gminna	632131S		1	MB, brak, GŻ	1.167	3.463
Gminna	632132S		1	GR, MB	0.238	0.685
Gminna	632133S		3	GŻ, MB, GR	0.313	1.021
Gminna	632134S		1	ŻW, GR, MB	1.884	4.302
Gminna	632135S		1	GR, MB	0.788	2.103
Gminna	632136S		1	ŻW, MB, GR	0.804	2.064
Gminna	632137S		1	MB, GR, ŻW	0.564	1.860
Gminna	DK69		5	MB, KK	10.060	60.257
SUMA			189		103.356	343.130

W 2023 roku przeprowadzono:

- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej (boczna od ul. Łęgowej) w Milówce na działce nr ewid. 4268/3 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 136,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej ul. Limbowa w Milówce na działce nr ewid. 502 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 130,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej w Milówce (boczna od ul. Jagiellońskiej) na działce nr ewid. 7795 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 103,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej w Milówce (Przed Leśnym Grodem) na działce nr ewid. 5292 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 162,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej odnoga od ul. Pod Syberią w Milówce na działce nr ewid. 3891 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 46,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej w Milówce na działkach nr ewid. 7786, 3753 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 162,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej w Milówce na działce nr ewid. 7780 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 60,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej (boczna od ul. Grunwaldzkiej) w Milówce na działce nr ewid. 446 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 109,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej ul. Kasztanowa w Milówce na działce nr ewid. 355/2 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 274,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej ul. Przemysłowa w Milówce na działce nr ewid. 840/4 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 40,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej w Nieleddwi na dz. nr ewid. 2342 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 43,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej ul. Malinowa w Nieleddwi na dz. nr ewid. 779 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 30,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej ul. Widokowa w Nieleddwi na dz. nr ewid. 6969 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 167,00 mb i 30,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej „Za Potokiem” w Lalikach na dz. nr ewid. 2074 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 150,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej w Szarem na dz. nr ewid. 9238 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 112,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej w Szarem na dz. nr ewid. 644/6 (naprzeciw Wojciuchowego Potoku) – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 75,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej w Szarem na dz. nr ewid. 9242 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 47,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej „Rakockie Koło” w Szarem na dz. nr ewid. 9201 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 320,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej ul. Beskidzka (poza Starą Plebanią) w Kamesznicy na dz. nr ewid. 14478/1 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 145,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej wewnętrznej ul. Spacerowa w Kamesznicy na dz. nr ewid. 14472 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 283,00 mb,
- przebudowę drogi gminnej „Kolonia Wojtasówka” w Kamesznicy na dz. nr ewid. 13145/4 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 197,00 m,
- przebudowę drogi gminnej „Fajkówka – Do Kurowskich” w Kamesznicy na dz. nr ewid. 13988/1, 13717/2, 13717/1 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 547,00 m,
- przebudowę drogi gminnej „Kaczmarze” w Nieleddwi na działce nr ewid. 4689/1, 4528, 4670 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 252,00 m,
- przebudowę drogi gminnej ul. Piekarska w Milówce na dz. nr ewid. 4027, 4138/6, 4141/4 – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 383,00 m,
- przebudowę drogi gminnej ul. Wiosenna na dz. nr ewid. 4142/9 w miejscowości Milówka – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 105,00 m,
- przebudowę drogi gminnej „Hazukówka” na dz. nr ewid. 2408 w miejscowości Nieleddwia – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 153,00m,

- przebudowę drogi gminnej „boczna od ul. Targowej” na dz. nr ewid. 4316 w miejscowości Milówka – długość przebudowywanego odcinka wynosiła 31,00 m,
- remont drogi gminnej ul. Kaflarska w miejscowości Milówka:
 - odcinek nr 1 na działkach nr ewid. 1096 i 3062/1 – długość remontowanego odcinka wynosiła 200,00 mb,
 - odcinek nr 2 na działce nr ewid. 3305 – długość remontowanego odcinka wynosiła 73,00 mb,
- remont drogi gminnej ul. Kolejowa w miejscowości Milówka na działce nr ewid. 1096 – długość remontowanego odcinka wynosiła 474,00 mb,
- remont drogi gminnej ul. Tartaczna w miejscowości Milówka, odcinek nr 1 na działce nr ewid. 7572 – długość remontowanego odcinka wynosiła 85,00 mb,
- remont drogi gminnej ul. Tartaczna w miejscowości Milówka, odcinek nr 2 na działkach nr ewid. 6401/1, 6395 oraz 6408 – długość remontowanego odcinka wynosiła 404,00 mb,
- remont drogi gminnej ul. Tartaczna w miejscowości Milówka odcinek nr 3 na dz. nr ewid. 6428 – długość remontowanego odcinka wynosiła 75 mb,
- remont drogi gminnej Stańcówka w miejscowości Laliki odcinek nr 1 na dz. nr ewid. 3609 oraz 3740 (granica z Lasami Państwowymi) – długość remontowanego odcinka wynosiła 1070,00 mb,
- remont drogi gminnej ul. Stańcówka w odcinek 2 w miejscowości Laliki na dz. nr ewid. 3612 oraz 3749 (granica z Lasami Państwowymi) – długość remontowanego odcinka wynosiła 453,00 mb,
- remont drogi gminnej Kotłówka w miejscowości Laliki na dz. nr ewid. 3008 oraz 2998 (granica początku drogi) – długość remontowanego odcinka wynosiła 267,00 mb,
- remont drogi gminnej ul. Pod Jabłonie w miejscowości Kamesznica:
 - odcinek nr 1 na dz. nr ewid. 14691/8 oraz 14690 (granica drogi) – długość remontowanego odcinka wynosiła 290,00 mb,
 - odcinek nr 2 na dz. nr ewid. 14690, 14689 oraz 14691/8 (granica drogi) – długość remontowanego odcinka wynosiła 282 mb,
- remont drogi gminnej Pietraszka w miejscowości Nielechia:
 - odcinek 1 na dz. nr ewid. 4621 oraz 4614 (granica drogi) – długość remontowanego odcinka wynosiła 190,00 mb,
 - odcinek 2 na dz. nr ewid. 4285 w miejscowości Nielechia – długość remontowanego odcinka wynosiła 77,00 mb,
- remont drogi gminnej Szare Suche odcinek nr 1 w miejscowości Szare na dz. nr ewid. 9408, 4061/86 (granica działki) – długość remontowanego odcinka wynosiła 140,00 mb,
- remont drogi gminnej Szare Suche odcinek nr 2 w miejscowości Szare na dz. nr ewid. 9408, 9109/5 (granica drogi) – długość remontowanego odcinka wynosiła 80,00 mb,
- remont drogi gminnej Zorek w miejscowości Kamesznica na dz. nr ewid. 14011/172 – długość remontowanego odcinka wynosiła 212,00 mb,
- remont drogi gminnej ul. Stroma w miejscowości Milówka na dz. nr ewid. 4792 – długość remontowanego odcinka wynosiła 507,00 m,
- remont drogi gminnej ul. Piekarska w miejscowości Milówka (obok PSZOK) na dz. nr ewid. 4023 – długość remontowanego odcinka wynosiła 15,00 mb,
- remont drogi ul. Łęgowa w miejscowości Milówka na dz. nr ewid. 4260 – długość remontowanego odcinka wynosiła 231,00 m.

Na lata 2024-2027 zaplanowano do realizacji następujące remonty i przebudowy dróg gminnych:

- remont odcinka drogi wewnętrznej ul. Jasków w Milówce wraz z łącznikiem, dz. nr ewid. 1652/1, 1660, długość odcinka: 552 mb,
- remont odcinka drogi gminnej ul. Łazurowa w Milówce, dz. nr ewid. 3172/1, długość odcinka: 180 mb,
- remont odcinka drogi gminnej ul. Prof. St. Szczotki w Milówce, dz. nr ewid. 3208, długość odcinka: 130 mb,
- remont odcinka drogi gminnej Aleja Dobrej Matki w Milówce, wzdłuż cmentarza, dz. nr ewid. 4373, długość odcinka: 384 mb,
- remont drogi gminnej ul. Wesoła w Milówce, dz. nr ewid. 6344, długość odcinka: 82 mb,
- remont odcinka drogi gminnej ul. Wesoła w Milówce, dz. nr ewid. 6370 i 6357, długość odcinka: 163 mb,

- remont odcinka drogi gminnej Cerla w Lalikach, dz. nr ewid. 1460/3, długość odcinka: 200 mb,
- remont drogi gminnej Wołowiec w Lalikach - odcinek I, dz. nr ewid. 3505, długość odcinka: 405 mb,
- remont drogi gminnej Wołowiec w Lalikach - odcinek II, dz. nr ewid. 3221, długość odcinka: 135 mb,
- remont drogi gminnej Pietraszka w Nieleddwi, dz. nr ewid. 1643, 1696, 1674, długość odcinka: 400 mb,
- remont drogi gminnej ul. Orzechowa w Kamesznicy, dz. nr ewid. 14480/1, długość odcinka: 136 mb,
- remont odcinka drogi gminnej ul. Walaśne w Kamesznicy, dz. nr ewid. 14672/1, 14691/8, 11101/1, 10792/1, długość odcinka: 140 mb,
- remont odcinka drogi gminnej ul. Ks. Ciszka w Milówce, dz. nr ewid. 6792/1, długość odcinka: 400 mb,
- remont drogi gminnej w terenach przemysłowych w Milówce, dz. nr ewid. 859/23, długość odcinka: 150 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Jarców w Milówce, dz. nr 1410, długość odcinka: 225 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Witosa w Milówce, dz. nr ewid. 1614/1, długość odcinka: 272 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Pod Syberią w Milówce, dz. nr ewid. 3918m, długość odcinka: 90 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Kamienna w Milówce, dz. nr ewid. 1108, długość odcinka: 52 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej - odnoga w lewo drogi Aleja Dobrej Matki w Milówce, dz. nr ewid. 4851/1, 2817, długość odcinka: 97mb
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Skowronków w Milówce, dz. nr ewid. 653, długość odcinka: 32 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej Kosorki w Milówce - odcinek I, dz. nr ewid. 5218, długość odcinka: 136 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Sosnowa w Milówce - odcinek I, dz. nr ewid. 4767, 4748, długość odcinka: 273 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Sosnowa w Milówce - odcinek II, dz. nr ewid. 4637, 4526, 4632, długość odcinka: 280 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej ul. Ceglana w Milówce, dz. nr ewid. 4418, długość odcinka: 389 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej ul. Pod Kopcem, dz. nr ewid. 4474, 3767, długość odcinka: 147 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Kwiaty Polskie w Milówce - odcinek I, dz. nr ewid. 670, długość odcinka: 65 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. Kwiaty Polskie w Milówce - odcinek II, dz. nr ewid. 709, 714, długość odcinka: 150 mb ,
- przebudowę sieci dróg wewnętrznych ul. Objazdowa i ul. Wąska w Milówce, dz. nr ewid. 6464, 7642, długość odcinka: 294 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej ul. Bukowa w Milówce, dz. nr ewid. 8638, długość odcinka: 66 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej dz. nr ewid. 1254 w Milówce, długość odcinka: 50 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej Kosorki w Milówce - odcinek II, dz. nr ewid. 4941/3, długość odcinka: 92 mb,
- przebudowę odcinka drogi wewnętrznej ul. F. Koczura w Milówce, dz. nr ewid. 4941/3, długość odcinka: 255 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej Burdówka w Lalikach, dz. nr ewid. 2314, długość odcinka: 150 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej nr ewid. 1423/5 w Lalikach, długość odcinka: 70 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej nr ewid. 4825 w Nieleddwi, długość odcinka: 42 mb,
- przebudowę drogi wewnętrznej nr ewid. 9261/5 w Szarem, długość odcinka: 95 mb.

Drogi powiatowe

Na terenie Gminy Milówka znajdują się następujące drogi powiatowe:

- DP 1435 S Cięcina – Węgierska Górka – Milówka,
- DP 1437 S Milówka – Nieleddwia,

- DP 1438 S Milówka – Prusów,
- DP 1439 S Kamesznica – Milówka – Rajcza – Ujsoły – gr. państwa,
- DP 1447 S Rajcza – Sól – Zwardoń,
- DP 1448 S Kasperki – Pochodzita,
- DP 1449 S Kamesznica – Szare,
- DP 1450 S Kamesznica – Koniaków,
- DP 1451 S Kamesznica – Złatna,
- DP 1480 S Dojazd do stacji PKP w Milówce.

Długość dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy Milówka wynosi ok. 34,05 km.

Na terenie Gminy Milówka zlokalizowane są obiekty mostowe, przepusty oraz kładka. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz obiektów mostowych oraz przepustów na drogach powiatowych przebiegających przez teren Gminy Milówka.

Tabela 8. Zestawienie obiektów mostowych i przepustów na drogach powiatowych przebiegających przez teren Gminy Milówka

Lp.	Rodzaj obiektu	Droga powiatowa		Lokalizacja	
		Nr	km	Miejscowość	Gmina
1.	most	1437 S	0,207	Milówka	Milówka
2.	most	1437 S	0,585	Nieledwia	
3.	most	1437 S	0,979	Nieledwia	
4.	most	1437 S	2,402	Nieledwia	
5.	most	1437 S	2,781	Nieledwia	
6.	przepust	1437 S	4,055	Nieledwia	
7.	przepust	1438 S	1,416	Milówka	
8.	most	1438 S	2,775	Prusów	
9.	most	1438 S	3,020	Prusów	
10.	most	1438 S	3,325	Prusów	
11.	most	1439 S	0,077	Kamesznica	
12.	kładka	1439 S	0,077	Kamesznica	
13.	przepust	1439 S	0,936	Kamesznica	
14.	most	1439 S	1,360	Milówka	
15.	most	1439 S	3,323	Milówka	
16.	most	1439 S	3,790	Milówka	
17.	przepust	1439 S	4,489	Milówka	
18.	most	1449 S	1,203	Szare	
19.	most	1449 S	1,739	Szare	
20.	most	1449 S	2,029	Szare	
21.	most	1450 S	1,02	Kamesznica	
22.	most	1450 S	4,153	Kamesznica	
23.	most	1451 S	1,142	Kamesznica	

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu rozwoju sieci dróg powiatowych w Powiecie Żywieckim na lata 2024-2026

Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu w latach 2019-2023 przeprowadził następujące zadania na terenie Gminy Milówka:

- „Remont uszkodzonego obiektu mostowego w ciągu DP 1439 S w km 0+077 w m. Kamesznica” – wartość zadania: 15 481,76 zł,
- remont chodnika prawostronnego w ciągu drogi powiatowej nr 1480 S dojazd do stacji PKP w Milówce odcinek obok posterunku Policji – wartość zadania: 8 819,00 zł,
- remont odcinka drogi powiatowej nr 1450 S Kamesznica – Koniaków w km od 6+085 do km 7+420 w m. Kamesznica – etap II – wartość zadania 184 052,46 zł,

- remont jezdni drogi powiatowej nr 1450 S na odcinku od km 0+275 do km 0+575 w Kamesznicy – wartość zadania: 178 679,30 zł,
- przebudowa drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza – Sól – Zwardoń w km od 0+000 do km 11+466 na terenie Gmin: Rajcza i Milówka – część II (w granicach administracyjnych Gminy Rajcza i Gminy Milówka – od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1437 S do skrzyżowania z drogą ekspresową S 69) – odcinek od skrzyżowania DP 1447 S z DP 1437 S do drogi gminnej „Na Tarliczne” (kilometraż roboczy od km 0+072 do km 1+062 o długości 990 m) – wartość zadania: 1 327 323,96 zł (po aneksie),
- przebudowa drogi powiatowej nr 1439 S Kamesznica – Milówka – Rajcza – Ujsoły – gr. państwa w km 0+000 do km 21+993 na terenie Gmin: Rajcza, Milówka, Ujsoły – część III: projekt w granicach administracyjnych Gminy Ujsoły – odcinek 4 – wartość zadania: 1 563 887,77 zł,
- remont mostu w ciągu drogi powiatowej nr 1450 S Kamesznica – Koniaków w km 1+020 w m. Kamesznica – wartość zadania: 149 896,61 zł,
- przebudowa drogi powiatowej nr 1447 S Rajcza – Sól – Zwardoń w km od 0+000 do 11+466 na terenie Gminy Rajcza i Milówka – część II (w granicach administracyjnych Gminy Rajcza i Gminy Milówka – od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1437 S do skrzyżowania z drogą ekspresową S 69) – odcinek od km 7+297 do km 8+058 – wartość zadania: 1 893 630,23 zł (po aneksie),
- remont pobocza w ciągu drogi powiatowej nr 1450 S Kamesznica – Koniaków w km od 1+054 do 1+404 w Kamesznicy – wartość zadania: 125 511,17 zł (po aneksie),
- remont odwodnienia na drodze powiatowej nr 1437 S w Nieleddwi i Soli w rejonie Kotelnicy – wartość zadania: 306 632,06 zł,
- wzmocnienie drogi powiatowej nr 1449 S Kamesznica – Szare w m. Szare od km 4+090 do km 4+266 w m. Szare – wartość zadania: 354 425,73 zł,
- wzmocnienie pobocza w ciągu drogi powiatowej nr 1450 S Kamesznica – Koniaków w miejscowości Kamesznica w km 1+412 do km 1+690 – wartość zadania: 207 918,59 zł,
- wzmocnienie pobocza w ciągu drogi powiatowej nr 14437 S Milówka – Nieleddwia w miejscowości Milówka w km 0+287 do km 0+494 – wartość zadania: 136 226,46 zł,
- remont odcinka drogi powiatowej nr 1449 S Kamesznica – Szare od km 0+911 do km 0+968 – wartość zadania: 70 662,57 zł,
- remont odcinka drogi powiatowej nr 1437 S Milówka – Nieleddwia na długości 150 mb – wartość zadania: 129 979,38 zł,
- remont drogi powiatowej nr 1451 S Kamesznica – Złatna od km 2+700 do km 3+168 w m. Kamesznica – wartość 502 197,76 zł,
- remont drogi powiatowej nr 1438 S Milówka – Prusów na odcinku od km 1+543 do km 2+063 w m. Milówka – wartość zadania: 397 120,86 zł.

Drogi wojewódzkie

Przez teren gminy Milówka przebiega odcinek drogi wojewódzkiej nr 943 o długości 2,86 km. W 2021 roku Zarząd Dróg Wojewódzkich zakończył zadania pn.: „Przebudowa DW 943 na odcinku od km 11+320 do km 12+041 w miejscowości Laliki”.

Drogi krajowe

W granicach Gminy Milówka w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad przebiegają dwa odcinki drogi krajowej:

- DK1h (Trakt Cesarski) od km 5+071 do 5+950, o długości 0,879 km,
- DK1f od km 44+931 do 45+642, o długości 0,711 km.

Ponadto przez teren gminy przebiega odcinek drogi ekspresowej S1g od km 0+000 do 9+600, o długości 9,6 km. stan techniczny drogi ekspresowej w 89,6% jest prawidłowy, natomiast w 10,4% jest ostrzegawczy.

Na terenie gminy Milówka wzdłuż drogi ekspresowej S1 zlokalizowane są ekrany akustyczne o długości 2787 mb.

W latach 2020-2023 przeprowadzono następujące zabiegi remontowe dróg finansowane z Budżetu Państwa:

- na drodze S1g od km 1+855 do 2+382 na długości 0,527 km przeprowadzono zabieg powierzchniowy obejmujący warstwę ścierną na całej szerokości jezdni, nawierzchnia z mastysku grysowego, koszt 300,83 tys. zł,

- na drodze S1g od km 0+000 do 5+645 na długości 5,645 km przeprowadzono zabieg wyrównujący obejmujący warstwę ścieralną i częściowo warstwę wiążącą nawierzchni na całej szerokości jezdni, nawierzchnia z mastyksu grysowego, koszt 10 429,841 tys. zł.

W latach 2020-2023 GDDKiA nie prowadziło nasadzeń wzdłuż odcinków dróg na terenie Gminy Miłówka, przeprowadzono 1 wycinkę.

Ponadto w latach 2020-2023 realizowano zadanie:

- budowa drogi ekspresowej S1 (dawniej S69) Bielsko-Biała – Żywiec – Zwardoń, odcinek Przybędza Miłówka (obejście Węgierskiej Górki), koszty w latach 2020-2023 wyniosły 76 535 076,39 zł.

Na drogach krajowych i wojewódzkich regularnie, co 5 lat Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad przeprowadza Generalny Pomiar Ruchu (GPR), którego celem jest zilustrowanie aktualnego poziomu natężenia ruchu na poszczególnych odcinkach sieci dróg oraz wskazanie prognozy ruchu w perspektywie kolejnych 5, 10 oraz 15 lat.

W roku 2020/2021 na sieciach dróg krajowych oraz wojewódzkich został przeprowadzony Generalny Pomiar Ruchu (GPR), który stanowi podstawowe źródło informacji o ruchu drogowym w Polsce. Podstawę prawną przeprowadzenia pomiaru stanowiło Zarządzenie nr 12 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 28 marca 2019 r.

W poniższych tabelach przedstawiono rozkład średniego dobowego ruchu rocznego w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie Gminy Miłówka.

Tabela 9. Wyniki GPR w punktach na terenie Gminy Miłówka – droga ekspresowa, droga krajowa

Numer drogi kraj.	Długość km	Nazwa	SDRR po silnik. ogółem	Motocykle	Sam. osob. mikrobusy	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przyczepy	z przyczepą		
			poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę
1f	11,102	W. WĘGIERSKA GÓRKA /S1/ - MIŁÓWKA /UL. GRUNWALDZKA (DK1)/	15594	58	12718	1546	295	951	19	7
1f S1g	5,480	MIŁÓWKA /UL. GRUNWALDZKA (DK1)/ - W. LALIKI I /DW943/	4367	47	2781	627	122	784	6	0

Źródło: GPR 2020/2021 (GDDKiA)

Spośród wszystkich pojazdów poruszających się po powyższych odcinkach największy udział mają samochody osobowe 77,65%, co świadczy o dominacji transportu prywatnego. Samochody ciężarowe oraz samochody dostawcze stanowią łącznie 21,67%, najmniejszy udział przypadł autobusom, rowerom i ciągnikom rolniczym – 0,68%.

Tabela 10. Wyniki GPR w punktach na terenie gminy Miłówka – droga wojewódzka

Numer drogi woj.	Długość km	Nazwa	SDRR po Silnik. Ogółem	Motocykle	Sam. Osob. Mikrobusy	Lekkie sam. Ciężarowe (dostawcze)	Sam. Ciężarowe		Autobusy	Ciągniki rolnicze
							bez przyczepy	z przyczepą		
			poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę	poj./dobę
943	3,437	KONIAKÓW - LALIKI /S69/	2017	64	1704	157	23	66	1	2

Źródło: GPR 2020/2021 (GDDKiA)

Sektor transportu drogowego jest drugim, zaraz po sektorze komunalno-bytowym największym źródłem emisji zanieczyszczeń na terenie strefy śląskiej. Emisja z transportu drogowego ma znaczenie lokalne – najbardziej uciążliwe jest oddziaływanie dróg w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Wtedy (punktowo) udział sektora transportu może osiągać poziom ok. 10 µg/m³. Znacznie mniejsze oddziaływanie ma transport kolejowy.

Tabela 11. Wielkość emisji analizowanych zanieczyszczeń w strefie śląskiej w 2022 r. w sektorze transportu

Zanieczyszczenie			PM10	PM2,5	B(a)P	NO _x
Suma emisji		Mg/rok	18 531,186	14 641,901	8,115	23 415,064
w tym emisja z sektora transportu	ogółem	Mg/rok	484,111	394,08	0,008	9114,804
		%	2,61	2,69	0,09	38,93
	w tym: transport drogowy	Mg/rok	441,376	351,977	0,008	7820,003
	w tym: ciągniki rolnicze	Mg/rok	29,725	29,725	-	821,369
	w tym: transport kolejowy	Mg/rok	13,010	12,378	-	473,432

Źródło: opracowanie własne na podstawie „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

W „Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego” nie zamieszczono danych odnośnie emisji komunikacyjnej wyłącznie dla gminy Miłówka.

Emisja pyłu PM10 i PM2,5 w transporcie zależy od emisji spalin w 30 - 40% – zanieczyszczenia te powstają głównie poprzez ścieranie opon, nawierzchni i klocków hamulcowych oraz unos z powierzchni jezdni.

Głównym zanieczyszczeniem pochodzącym z transportu drogowego są tlenki azotu. Ze względu na zaostrzenie norm emisji spalin EURO prognozowany jest spadek emisji NO_x, który jednak bilansowany będzie przez stale rosnącą liczbę pojazdów poruszających się po drogach.

Liczba aktywnych pojazdów na terenie gminy i powiatu wzrasta z roku na rok. Najliczniejszą grupę stanowią samochody osobowe, a kolejno ciężarowe oraz motocykle.

Transport publiczny

Od 1 marca 2021 roku zostały uruchomione gminne przewozy autobusowe na liniach komunikacyjnych:

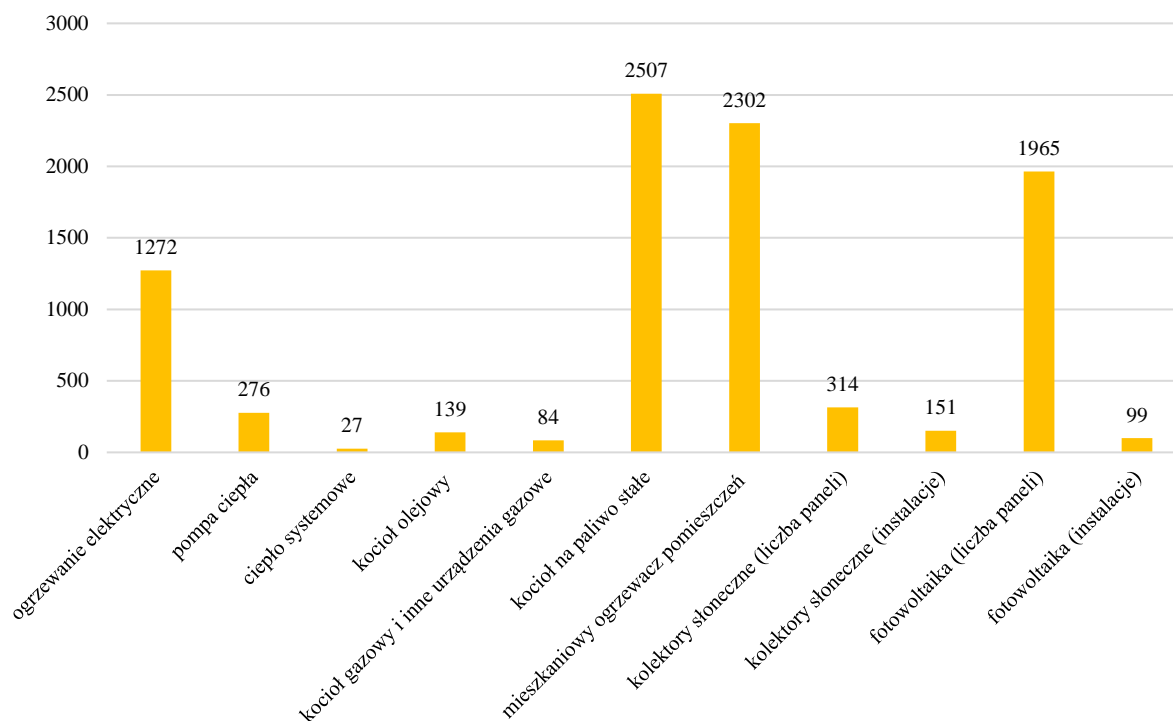
- Miłówka PKP – Kamesznica – Miłówka PKP,
- Miłówka PKP – Laliki – Szare – Miłówka PKP,
- Miłówka PKP – Nielewica – Miłówka PKP.

Przewozy realizowane są przez firmę THERMO-CAR.

Emisja z kotłowni lokalnych i palenisk indywidualnych

Niska emisja to emisja szkodliwych pyłów i gazów przez emitory znajdujące się na wysokości nie większej niż 40 m. Jej źródłem jest nieefektywne spalanie paliw w domach oraz w kotłowniach przemysłowych. Wprowadzane do powietrza na tej wysokości zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstania wyrządzając szkody lokalne (zazwyczaj są to miejsca zwartej zabudowy mieszkalnej).

Zgodnie z danymi Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków na terenie Gminy Miłówka największą liczbę źródeł ciepła stanowią kotły na paliwo stałe – 2507, mieszkaniowe ogrzewacze pomieszczeń – 2302 i ogrzewanie elektryczne – 1272. Do źródeł ciepła najrzadziej wybieranych przez mieszkańców gminy należą: ciepło systemowe – 27, kotły gazowe i urządzenia gazowe – 84 oraz instalacje fotowoltaiczne – 99.

Rysunek 8. Rodzaje źródeł ogrzewania w budynkach na terenie gminy Milówka na stan maj 2024 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy CEEB

Na terenie gminy zlokalizowanych jest:

- 892 szt. kotłów poniżej 3 klasy lub brak informacji,
- 460 szt. kotłów klasy 3,
- 354 szt. kotłów klasy 4,
- 707 szt. kotłów klasy 5.

4.1.1.4. Zaopatrzenie w gaz na terenie Gminy Milówka

Gmina Milówka nie posiada instalacji zaopatrujących mieszkańców w gaz ziemny.

4.1.1.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną na terenie Gminy Milówka

Pod względem zasilania w energię elektryczną Gmina Milówka obsługiwana jest przez przedsiębiorstwo TAURON Dystrybucja S.A.

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie linii wysokiego, średniego i niskiego napięcia znajdujących się na terenie gminy Milówka na koniec 2023 roku.

Tabela 12. Długość sieci pod koniec 2023 roku na terenie gminy Milówka

Rodzaj napięcia	Długość sieci [m]	
	linie napowietrzne	linie kablowe
WN	15614,68	0
SN	67144,00	8151,00
nN	185330,00	62940,71

Źródło: pismo TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Bielsku-Białej, znak: TD24-05-0054705-03

Na terenie Gminy Milówka zlokalizowanych jest 75 stacji transformatorowych SN/nN.

Oświetlenie uliczne

Na terenie gminy Milówka w latach 2021-2023 w ramach umowy na oświetlenie uliczne wymieniono 55 lamp sodowych na solarne. W 2023 roku zamontowano 21 lamp solarnych w sołectwach: Milówka, Laliki i Nielewka, koszt wymiany – 96 862,50 zł.

4.1.1.6. Warunki wykorzystania OZE

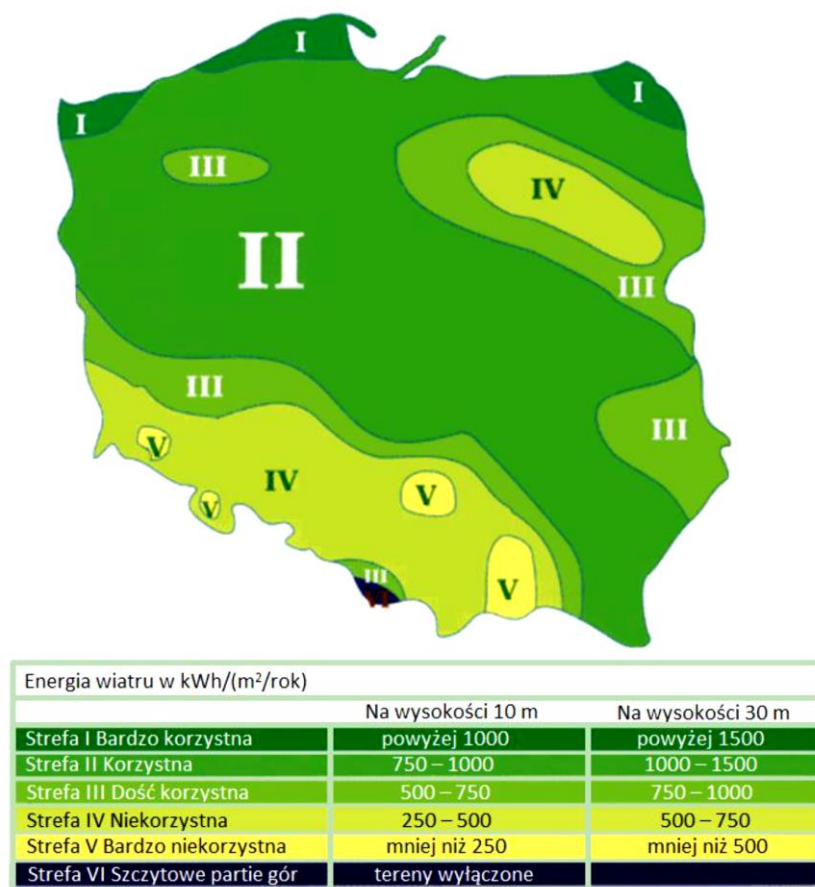
Według założeń unijnych alternatywne źródła energii mają w przyszłości stanowić istotny udział w bilansie energetycznym Europy. Celem UE było uzyskanie 20% energii ze źródeł odnawialnych do 2020 roku w końcowym zużyciu energii brutto. Do końca 2032 roku ma to być, co najmniej 32% energii z OZE. Zgodnie z celami unijnego pakietu klimatyczno-energetycznego, udział OZE w końcowej konsumpcji energii dla Polski do 2020 roku powinien być wynieść 15%, a do 2030 roku 21%.

Największy udział w polskim rynku OZE mają elektrownie wiatrowe, wodne i biomasa. Ale intensywny rozwój fotowoltaiki, zwłaszcza w sektorze mikroinstalacji może uczynić ją w najbliższym czasie drugą (po lądowej energetyce wiatrowej) technologią OZE w Polsce.

Energia wiatru

Trwający obecnie rozwój technologiczny siłowni wiatrowych pozwala na szersze wykorzystanie energii wiatru do produkcji energii elektrycznej. Energia wiatrowa jest ekologicznie czysta – do jej wytworzenia niepotrzebne jest wykorzystanie jakiegokolwiek paliwa.

Wybór miejsca pod lokalizację siłowni wiatrowych powinien opierać się na analizie warunków wiatrowych. Wstępna ocena może zostać dokonana w oparciu o atlasy i mapy wietrzności. Zasoby energii wiatru są silnie związane z lokalnymi warunkami klimatycznymi i terenowymi. Decydują one o tym, czy dany obszar jest korzystnym miejscem do zbudowania siłowni wiatrowej.

Rysunek 9. Energia wiatru w kWh/(m²/rok) na wysokości 10 i 30 m n.p.m.

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007 na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW

Po analizie powyższej mapy wywnioskować można, iż potencjał energetyczny wiatru na obszarze Gminy Milówka mieści się w zakresie 500-750 kWh/(m²/rok) na wysokości 30 m nad powierzchnią terenu, co może świadczyć, iż gmina w całym obszarze posiada niekorzystne warunki wykorzystania wiatru. Warunki lokalne terenu mogą sytuację tą dodatkowo polepszyć albo pogorszyć. Przed przystąpieniem do realizacji ewentualnego projektu należy przeprowadzić dokładne badania warunków wiatrowych, jednak jest to kosztowna inwestycja.

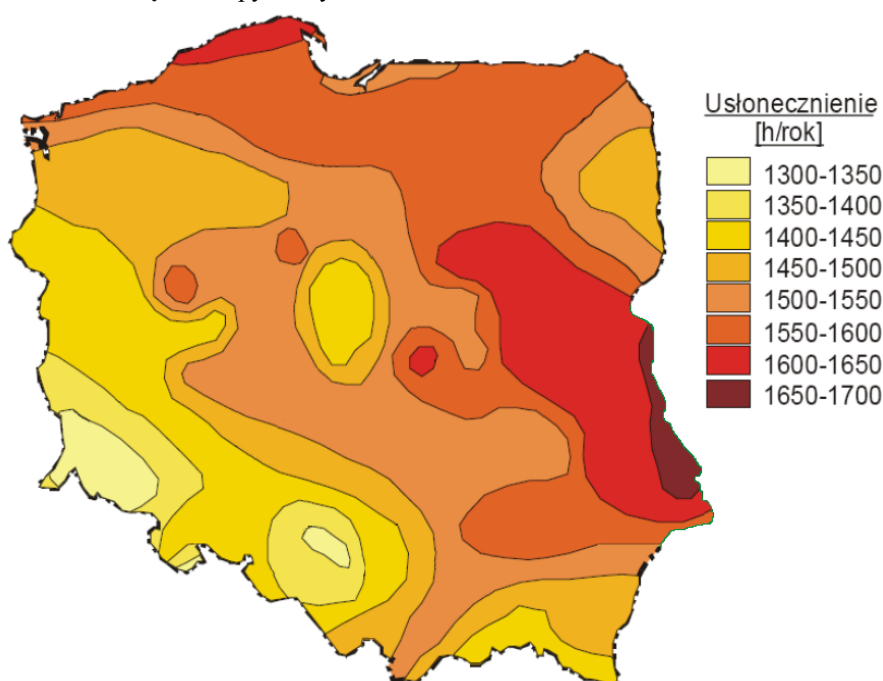
Przyczyną zakłóceń przepływu wiatru mogą być przeszkody terenowe związane ze środowiskiem geograficznym (góry), przyrodniczym (lasy) czy działalnością człowieka.

Energia słońca

Energia słoneczna jest powszechnie dostępnym, ekologicznie czystym i najbardziej naturalnym z istniejących źródeł energii. Najefektywniej może być wykorzystana lokalnie, zaspokajając zapotrzebowanie na ciepłą wodę użytkową i ogrzewanie pomieszczeń. Dużą zaletą jest jej łatwa adaptacja, zwłaszcza do celów gospodarstwa domowego.

Praktyczne wykorzystanie energii promieniowania słonecznego wymaga oszacowania potencjalnych i rzeczywistych zasobów energii słonecznej na danym obszarze i parametryzacji warunków meteorologicznych dostosowanych do potrzeb technologii przetwarzania energii promieniowania słonecznego w energię elektryczną lub ciepłą.

Istotny wpływ na ilość promieniowania słonecznego, jaka dociera do Ziemi, ma przejrzystość powietrza. Parametr przezroczystości powietrza ulega wahaniom w ciągu dnia w zależności od warunków meteorologicznych. Ponadto, zmniejszenie przejrzystości powietrza, może być wywołane również przez zawieszone w nim liczne cząsteczki pyłu i dymu.

Rysunek 10. Średnie roczne sumy usłonecznienia

Źródło: „Energia & Przemysł” – marzec 2007 na podstawie danych prof. Haliny Lorenc, IMiGW

Średnie sumy usłonecznienia na terenie Gminy Miłówka w ciągu roku wahają się w granicach 1400-1500 h/rok. Powyższe warunki sprawiają, że Gmina dysponuje dobrymi warunkami dla rozwoju energetyki słonecznej. Preferowanym kierunkiem rozwoju energetyki słonecznej powinno być zatem instalowanie indywidualnych małych instalacji solarnych i fotowoltaicznych na budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej.

Zgodnie z informacją przekazaną przez TAURON Dystrybucja S.A. liczba instalacji fotowoltaicznych zlokalizowanych na terenie Gminy Miłówka na koniec 2023 roku wynosiła 825 sztuk, w tym:

- instalacje fotowoltaiczne z mocą zainstalowaną ≤ 10 kW – 805 szt.,
- instalacje fotowoltaiczne z mocą zainstalowaną > 10 kW – 20 szt.

W 2021 roku w Gminie Miłówka zamontowano instalację fotowoltaiczną na terenie Szkoły Podstawowej w Miłówce przy ulicy Sportowej. Następnie w 2023 roku zamontowano instalację fotowoltaiczną na terenie Szkoły Podstawowej w Kamesznicy przy ulicy Parkowej. Ponadto na terenie gminy zlokalizowane są jeszcze dwie instalacje fotowoltaiczne na terenie Szkoły Podstawowej w Lalikach i na terenie Szkoły Podstawowej w Szarem.

Należy zaznaczyć, że eksploatacja energii geotermalnej powoduje również problemy ekologiczne, z których najważniejszy polega na kłopotach związanych z emisją szkodliwych gazów uwalnianych się z płynu. Dotyczy to przede wszystkim siarkowodoru (H_2S), który powinien być pochłonięty w odpowiednich instalacjach, podwyższających koszt produkcji energii. Inne potencjalne zagrożenia dla zdrowia powoduje radon (produkt rozpadu radioaktywnego uranu) wydobywający się wraz z parą ze studni geotermalnej. Jednakże na terenie całej Gminy można wykorzystać geotermię płytką przy zastosowaniu indywidualnych pomp ciepła. Pompa ciepła jest urządzeniem przenoszącym ciepło z ogólnie dostępnego środowiska cechującego się niewyczerpalnymi zasobami energii, tj. gruntu, wody lub powietrza (dolne źródło ciepła) do górnego źródła ciepła w postaci ciepła o wyższej temperaturze.

4.1.1.7. Kontrole

W latach 2020-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził kontrole w trzech przedsiębiorstwach zlokalizowanych na terenie gminy Milówka. Podczas kontroli w dwóch przypadkach wykryto naruszenia jednak nie nałożono kary finansowej.

4.1.1.8. Działania informacyjno-edukacyjne

W ramach edukacji ekologicznej na terenie Gminy Milówka w ostatnich latach przeprowadzono następujące działania:

- rozpowszechniano plakaty i ulotki projektu InfoSMOG-MED,
- organizowano spotkania dla mieszkańców informujące o Programie „Czyste Powietrze”,
- rozpowszechniano informacje w informatorze gminnym na temat prawidłowego spalania paliw stałych wśród mieszkańców,
- rozpowszechniano informacje w informatorze gminnym na temat obowiązku wymiany starych kotłów wśród mieszkańców,
- organizowano akcję społeczną „Ociepłam dom walczę ze smogiem”,
- organizowano akcję dla mieszkańców pn. „Czyść kominy”,
- zorganizowano piknik ekologiczny wraz z przedstawieniem teatralnym pt. „Dbaj o swoją planetę”.

4.1.2. Analiza SWOT

Powietrze atmosferyczne	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
korzystne warunki dla rozwoju i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych brak dużych emitorów zanieczyszczenia powietrza szeroko prowadzone projekty związane z wymianą źródeł ciepła oraz dofinansowaniem w tym zakresie	nadmierne straty energetyczne związane m.in. z brakiem izolacji cieplnej budynków spalanie paliw stałych niskiej jakości
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
zainteresowanie mieszkańców wykorzystaniem nowoczesnych źródeł energii i OZE źródła finansowania i programy rządowe RPO miks energetyczny w zakresie rozwiązań grzewczych dla indywidualnego i wielorodzinnego mieszkalnictwa otrzymanie środków z Krajowego Planu Odbudowy oraz Polskiego Ładu prowadzenie kontroli mieszkańców w zakresie spalania odpadów	możliwy napływ zanieczyszczeń spoza granic gminy niewystarczające środki finansowe na finansowanie inwestycji brak zainteresowania mieszkańców odnawialnymi źródłami energii i odchodzeniem od paliw stałych wzrost liczby pojazdów na drogach publicznych i tym samym wzrost emisji w powietrzu szkodliwych substancji

Źródło: opracowanie własne

4.1.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu powietrza atmosferycznego

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez:

- utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu, co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane,
- zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach.

Wpływ na złą jakość powietrza w gminie niewątpliwie ma kilka czynników, w tym nadmierne straty energetyczne związane m.in. z brakiem izolacji cieplnej budynków, opalaniem budynków paliwem niskiej jakości. Znaczną emisję charakteryzuje również spalanie paliw w pojazdach, co związane jest z ich liczbą, złym stanem technicznym oraz niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturą towarzyszącą ciągom komunikacyjnym.

Analiza SWOT wykazała, iż zagrożeniem dla gminy mogą być niewystarczające środki finansowe na modernizację i budowę infrastruktury drogowej, jak również brak zainteresowania mieszkańców i przedsiębiorców działaniami zwiększającymi energooszczędność budynków i wymianę źródeł ciepła na ekologiczne.

Poprawa jakości powietrza w kolejnych latach powinna nastąpić poprzez realizację działań naprawczych, zaplanowanych w ramach Programu ochrony powietrza w odniesieniu do wszystkich źródeł emisji. Efektem realizacji Programu ochrony powietrza powinno być zmniejszenie wielkości emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza, głównie ze źródeł powierzchniowych, a także komunikacyjnych i przemysłowych.

W zakresie emisji powierzchniowej, poza działaniami realizowanymi w ramach Programu ochrony powietrza, a także działaniami Gminy Miłówka w kierunku gospodarki niskoemisyjnej, największe znaczenie może mieć wprowadzanie norm na małe źródła energii oraz wymuszone przepisami działania na rzecz podniesienia efektywności energetycznej.

Działaniami, które pozwolą na redukcję emisji szkodliwych substancji, jak również podniesienie komfortu życia mieszkańców będą termomodernizacje budynków, wymiana instalacji grzewczej oraz wprowadzenie energooszczędnego oświetlenia (w budynkach i na ulicach). W zakresie emisji liniowej możliwe jest jej znaczne zredukowanie poprzez podejmowanie działań na rzecz podniesienia efektywności energetycznej transportu. W związku z nasilającym się ruchem indywidualnym należy rozwijać transport publiczny.

W harmonogramie realizacji zadań własnych i monitorowanych zapisano zadania zarówno dotyczące opracowania dokumentów planistycznych w dziedzinie energetyki i zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, realizacji Programu ochrony powietrza, poprawy warunków energetycznych w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych, a także poprawy jakości dróg.

4.2. Hałas

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie hałasu.

Tabela 13. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MILÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024”			
Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska			
L.p.	Zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Ograniczenie hałasu drogowego	W ramach ograniczania hałasu drogowego w 2023 roku na terenie Gminy Milówka przebudowano 27 odcinków dróg gminnych oraz wyremontowano 17 odcinków.	przebudowano 27 odcinków, wyremontowano 17 odcinków dróg gminnych
2.	Stosowanie odpowiednich zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego, umożliwiających ograniczenie emisji hałasu do środowiska	Ogólne zapisy dotyczące emisji hałasu zawarte są w Miejsowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Milówka z 2014 roku. W latach 2022-2023 Gmina nie uchwałała nowych MPZP.	stosowanie ogólnych zapisów w MPZP
3.	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu w powiecie	Brak realizacji zadania.	brak realizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Milówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 14. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie hałasu

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1.	Liczba badanych przedsiębiorstw w 2015 roku w zakresie przestrzegania norm hałasu	0	3 (2021-2022)
2.	Czy Gmina posiada w PZP zapisy ograniczające emisję hałasu	tak	tak (MPZP z 2014 r.)
3.	Czy Gmina prowadzi akcje edukacyjne	tak	nie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ/GIOŚ

4.2.1. Opis stanu obecnego

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie wyników pomiarów poziomów hałasu określonych wskaźnikami hałasu L_{DWN} i L_N oraz z uwzględnieniem pozostałych danych, w szczególności demograficznych oraz dotyczących sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu.

4.2.1.1. Hałas przemysłowy

Oddziaływanie akustyczne związane z działalnością przemysłową na terenie Gminy Milówka uwarunkowane jest emisją hałasu pochodzącą z działalności gospodarczej i zakładów, które stanowią źródło emisji hałasu.

Na analizowanym obszarze działalność prowadzi wiele średnich i mniejszych przedsiębiorstw i to one stanowią źródło niekontrolowanej emisji hałasu. Większe przedsiębiorstwa posiadają uregulowany stan prawny i czynią starania w kierunku zmniejszenia lub całkowitego wyeliminowania uciążliwości związanych z ich działalnością. Działanie zakładów nie powinno powodować przekroczeń standardów jakości środowiska i dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku poza teren, do którego prowadzący instalacje ma tytuł prawny.

Jeżeli akustyczne oddziaływanie będące wynikiem prowadzenia zakładu występuje na terenach, dla których nie zostały ustawowo ustalone dopuszczalne poziomy hałasu lub na terenach, dla których nie można określić dopuszczanego poziomu hałasu poprzez przyjęcie wartości dopuszczalnych dla rodzaju terenu o zbliżonym

przeznaczeniu – wówczas nie podejmuje się działań przewidzianych ustawą na rzecz kształtowania klimatu akustycznego tych terenów.

Za przekroczenie poziomów hałasu określonych w decyzji na emitowanie hałasu do środowiska i obowiązujących decyzjach o dopuszczalnym poziomie hałasu przenikającego do środowiska – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska wymierza w drodze decyzji administracyjnych kary pieniężne. Ponadto na podmiocie prowadzącym działalność gospodarczą spoczywa odpowiedzialność za ochronę środowiska polegającą na podjęciu niezbędnych działań naprawczych.

W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska przeprowadził kontrole w trzech przedsiębiorstwach. Podczas kontroli stwierdzono naruszenia, jednak tylko w jednym przypadku nałożono karę pieniężną.

4.2.1.2. Hałas drogowy

Jednym z czynników wpływających na stan klimatu akustycznego na terenie gminy jest hałas komunikacyjny, do którego zalicza się hałas drogowy. Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu, jest to hałas typu liniowego. Z przeprowadzonych analiz wynika, że najbardziej uciążliwy jest hałas drogowy, generowany przez pojazdy samochodowe, który ma charakter ciągły i obejmuje swoim zasięgiem coraz większy obszar. Przez ostatnie lata liczba samochodów na drogach systematycznie rośnie, co powoduje wzrost emisji hałasu, nie tylko przez pojazdy osobowe, ale również przez pojazdy ciężarowe i motocykle.

Głównym źródłem emisji hałasu drogowego na terenie gminy są:

- droga ekspresowa: S1g,
- drogi krajowe: DK1h, DK1f,
- droga wojewódzka: DW 943,
- drogi powiatowe: 1435 S, 1437 S, 1438 S, 1439 S, 1447 S, 1448 S, 1449 S, 1450 S, 1451 S, 1480 S,
- drogi gminne.

Łączna długość dróg publicznych na terenie Gminy Milówka wynosi około 151,456 km.

Na odcinku drogi ekspresowej S1 przebiegającym przez Gminę Milówka zlokalizowane są ekrany akustyczne o łącznej długości 2787 mb.

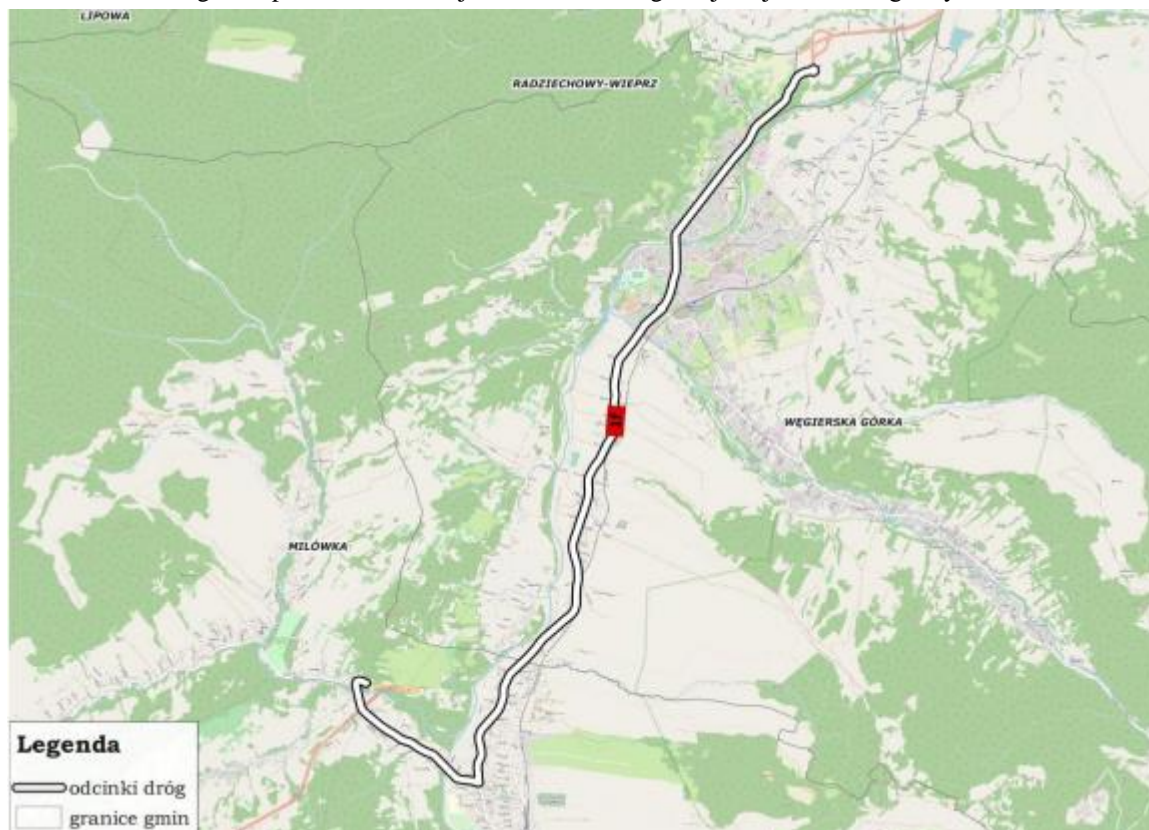
Zarządcami dróg, do właściwości, których należą sprawy z zakresu planowania budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony są następujące organy:

- drogi ekspresowej – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach,
- drogi wojewódzkiej – Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- dróg powiatowych – Powiatowy Zarząd Dróg w Żywcu,
- dróg gminnych – Gmina Milówka.

Utrzymanie dróg we właściwym stanie technicznym, daje możliwość szybkiego i dogodnego komunikowania się, bezpieczeństwa mieszkańców i uczestników ruchu drogowego, ale także do pośredniego zmniejszenia hałasu i zanieczyszczenia powietrza (płynna jazda to wolniejsze zużywanie elementów eksploatacyjnych pojazdów, takich jak np. ścieralne klocki i tarcze hamulcowe) stanowiąc podstawę do podnoszenia atrakcyjności terenu Gminy Milówka.

4.2.1.3. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracjami, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie

Program został przyjęty uchwałą nr VI/12/8/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 26 sierpnia 2019 roku. W ramach Programu przeanalizowano jeden odcinek drogi krajowej na terenie gminy Miłówka.

Rysunek 12. Lokalizacja analizowanego odcinka drogi ekspresowej DK1f na terenie gminy Miłówka

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracją, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie

W poniższej tabeli zestawiono obszary, na których występują przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu drogowego.

Tabela 15. Zestawienie przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego w gminie Miłówka

Lp.	Numer drogi	Przebieg odcinka	Poziomy dopuszczalne (dzień/noc) [dB]	Przekroczenia L_{DWN}	Przekroczenia L_N
1.	DK1f	Węgierska Górka – Miłówka	64/59 - Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej 64/59 - Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży 68/59 - Tereny zabudowy zagrodowej 68/59 - Tereny mieszkaniowo-usługowe	Przekroczenia sięgają pierwszej linii zabudowy i ich wartość przy budynkach chronionych dochodzi do 5 dB. W paru miejscach przekroczenie osiąga wartości do 10 dB.	Przekroczenia sięgają pierwszej linii zabudowy i ich wartość przy budynkach chronionych dochodzi do 5 dB. W paru miejscach przekroczenie osiąga wartości do 10 dB.

Źródło: Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa śląskiego do roku 2023 dla terenów poza aglomeracją, położonych wzdłuż odcinków dróg o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie i odcinków linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 000 pociągów rocznie

Naruszenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach szkół i szpitali

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Programie ochrony środowiska przed hałasem, na odcinku Węgierska Górka – Miłówka występuje przekroczenie dla 5 budynków związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. Przekroczenia przy chronionych obiektach sięgają do 5 dB. Nie zaobserwowano przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie szpitali.

4.2.1.4. Strategiczna mapa hałasu dla dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego

Strategiczna mapa hałasu obejmuje fragmenty dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego o natężeniu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie odcinków dróg powiatowych objętych Strategiczną mapą hałasu przebiegających przez teren Gminy Miłówka.

Tabela 16. Zestawienie odcinków dróg powiatowych objętych Strategiczną mapą hałasu przebiegających przez teren Gminy Miłówka

Lp.	Numer drogi	Nazwa	Opis odcinka	Długość [km]
1.	1435S	Cięcina - Węgierska Górka - Miłówka	odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1434 S w m. Węgierska Górka do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1439 S Kamesznica - Miłówka - Rajcza - Ujszoły - gr. państwa w m. Miłówka (rondo)	5,564
2.	1439S	Kamesznica - Miłówka - Rajcza - Ujszoły - gr. państwa	odcinek od skrzyżowania z drogą ekspresową S1 w m. Kamesznica do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1435 S Cięcina - Węgierska Górka - Miłówka w m. Miłówka	1,754
			odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1435 S do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1437 S Miłówka - Nielewka w m. Miłówka	0,623
			odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1437 S w m. Miłówka do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1440 S Rajcza - Nickulina w m. Rajcza	6,024

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego

W poniższej tabeli przedstawiono średni dobowy ruch roczny (SDRR) na odcinkach dróg powiatowych przebiegających przez teren Gminy Miłówka.

Tabela 17. Natężenie ruchu na odcinkach dróg powiatowych przebiegających przez teren Gminy Miłówka

Lp.	Numer drogi	Nazwa odcinka drogi	SDRR poj. silnik. Ogółem DZIEŃ [poj./dobę]	SDRR poj. silnik. ogółem NOC [poj./dobę]	SDRR poj. silnik. ogółem [poj./dobę]
1.	1435S	odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1434 S w m. Węgierska Górka do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1439 S Kamesznica - Miłówka - Rajcza - Ujszoły - gr. państwa w m. Miłówka (rondo)	12853	1497	14350
2.	1439S	odcinek od skrzyżowania z drogą ekspresową S1 w m. Kamesznica do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1435 S Cięcina - Węgierska Górka - Miłówka w m. Miłówka	7283	859	8142
3.	1439S	odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1435 S do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1437 S Miłówka - Nielewka w m. Miłówka	9173	800	9973
4.	1439S	odcinek od skrzyżowania z drogą powiatową nr 1437 S w m. Miłówka do skrzyżowania z drogą powiatową nr 1440 S Rajcza - Nickulina w m. Rajcza	5829	557	6386

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego

Zgodnie ze Strategiczną mapą hałasu na terenie Gminy Miłówka występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów:

- w obrębie drogi 1435S – w porze dnia: przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB obejmują 68 budynków chronionych, przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB obejmują 38 budynków chronionych, w porze nocy: przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB obejmują 74 budynki chronione, przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB obejmują 51 budynków chronionych, a przekroczenia w zakresie od 10 dB do 15 dB obejmują 2 budynki chronione,
- w obrębie drogi 1439 S – w porze dnia: na terenie m. Kamesznica przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB obejmują 6 budynków chronionych, przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB obejmują 1 budynek chroniony, na terenie m. Miłówka przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB obejmują 71 budynków chronionych, przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB obejmują 5 budynków chronionych, w porze nocy: na terenie m. Kamesznica przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB

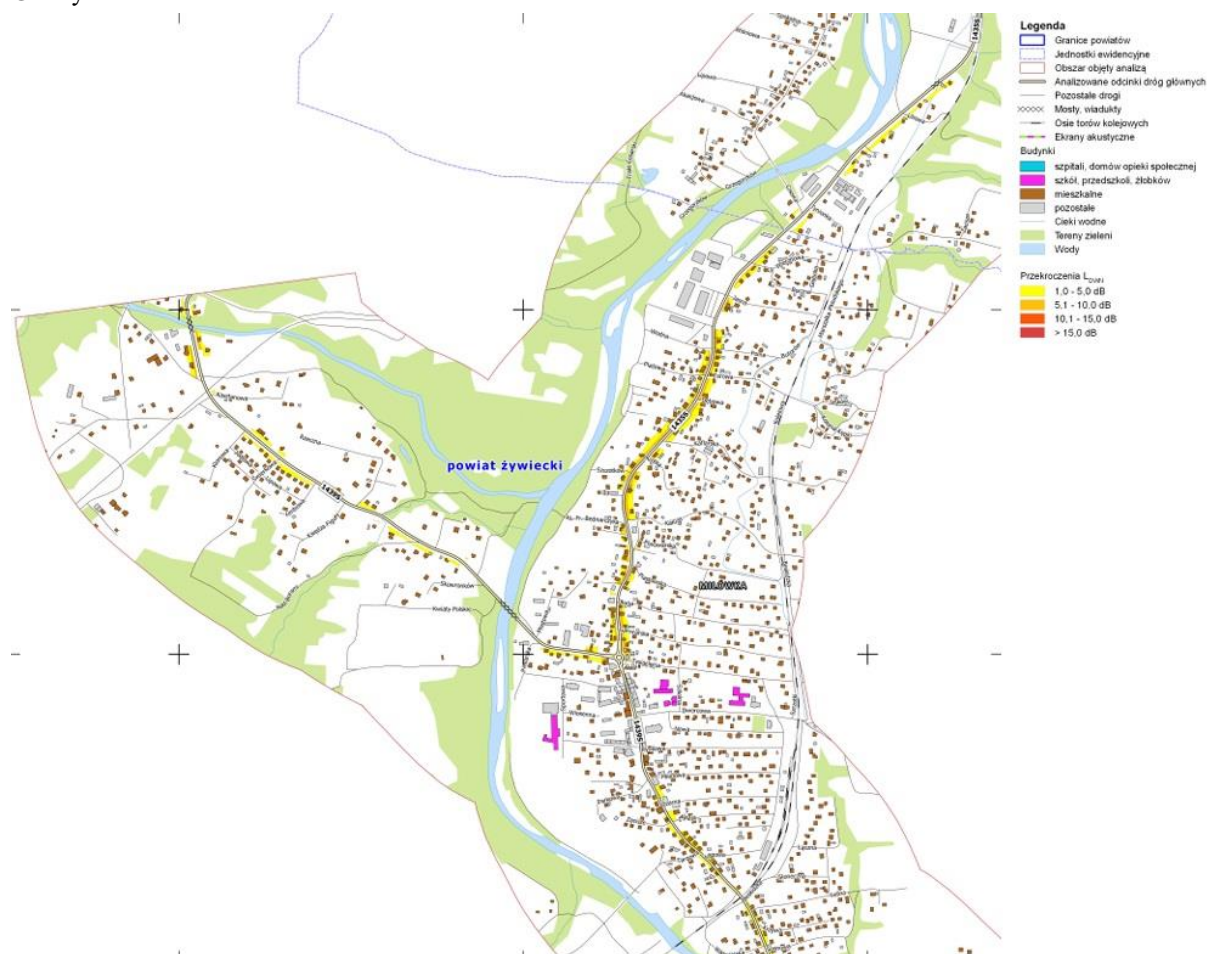
obejmują 6 budynków chronionych, na terenie m. Miłówka przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB obejmują 84 budynki

- chronione, przekroczenia w zakresie od 5 dB do 10 dB obejmują 9 budynków chronionych.

W ramach Strategicznej mapy hałasu dla dróg głównych w sieci dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego w części graficznej opracowane zostały mapy:

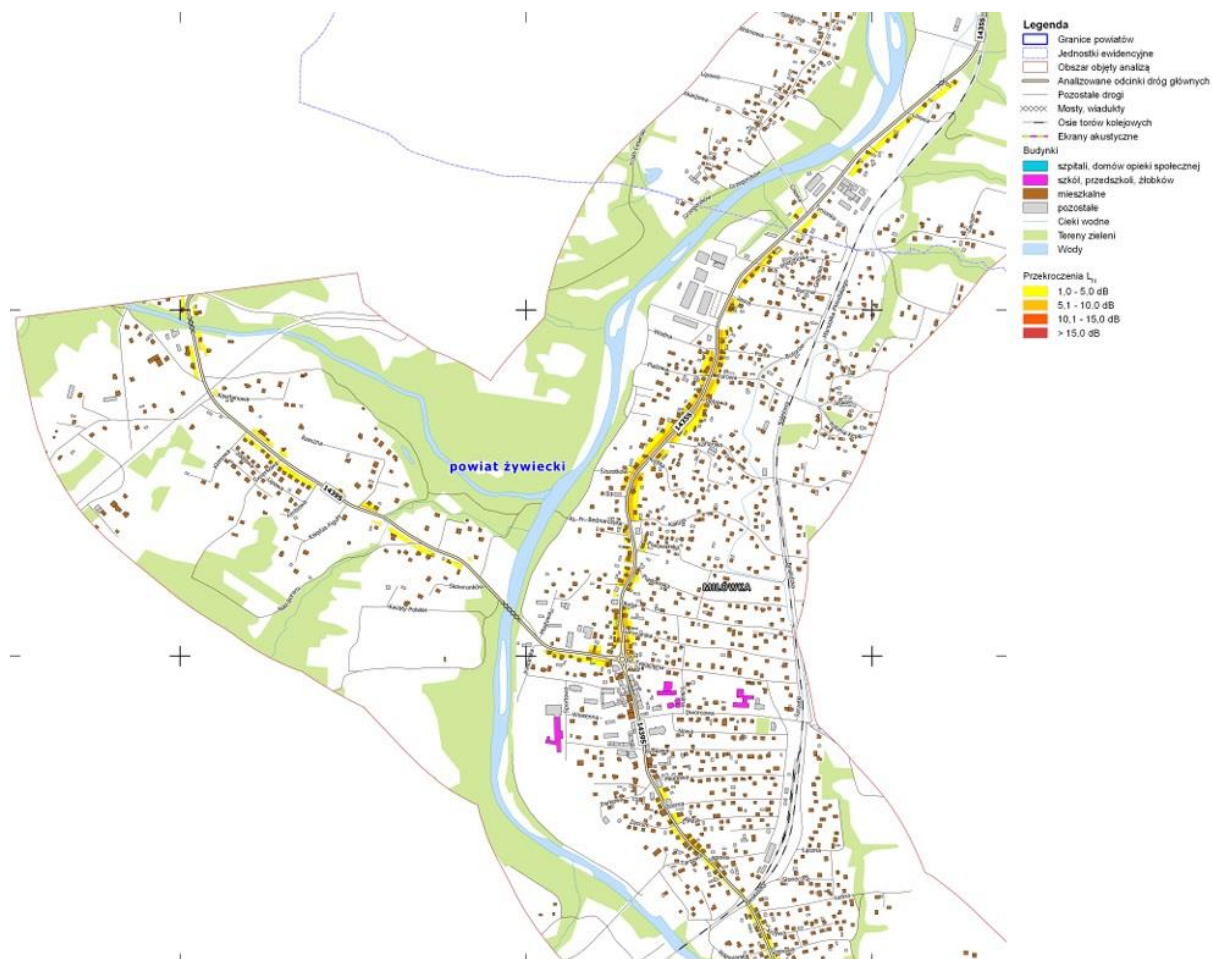
- emisji,
- immisji L_{DWN} ,
- immisji L_N ,
- terenów objętych ochroną akustyczną,
- terenów zagrożonych hałasem L_{DWN} ,
- terenów zagrożonych hałasem L_N ,
- planowanych inwestycji L_{DWN} ,
- planowanych inwestycji L_N

Na poniższych rysunkach przedstawiono mapy terenów zagrożonych hałasem w porze dziennej i nocnej dla Gminy Miłówka.

Rysunek 13. Mapa terenów zagrożonych hałasem wskaźnik, L_{DWN} – obszar Gminy Miłówka

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego

Rysunek 14. Mapa terenów zagrożonych hałasem, wskaźnik LN – obszar gminy Milówka

Źródło: Strategiczna mapa hałasu dla dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego

4.2.1.5. Hałas kolejowy

Przez obszar Gminy Milówka przebiega linia kolejowa nr 139 Katowice – Zawdon w km 91+072 do km 95+885 oraz w km od 109+826 do km 112+295. Jest to linia kolejowa znaczenia państwowego, pierwszorzędna, jednotorowa, zelektryfikowana.

Na terenie Gminy Milówka zlokalizowane są:

- stacja kolejowa Milówka,
- przystanek osobowy – Milówka Zabawa,
- przystanek osobowy – Laliki.

Pomiary hałasu kolejowego wykonywane były na terenie Gminy Milówka w ramach Karty Informacyjnej Przedsięwzięcia w ramach zadania: Opracowanie Studium Wykonalności dla zadania Prace na linii kolejowej nr 139 na odcinku Czechowice Dziedzice – Bielsko Biała – Żywiec – granica państwa.

4.2.1.6. Hałas lotniczy

Na terenie gminy Milówka nie jest zlokalizowane żadne lądowisko ani lotnisko. W odległości ponad 10 km na północ zlokalizowany jest Aeroklub Żar – Lądowisko Lipowa. Lądowisko to nie będzie oddziaływało na klimat akustyczny Gminy Milówka.

4.2.1.7. Kontrole

W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził 3 kontrole związane z ochroną przed hałasem. W ramach przeprowadzonych kontroli we wszystkich przypadkach wykryto naruszenia, jednak tylko w jednym przypadku nałożono karę finansową.

4.2.2. Analiza SWOT

Hałas	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
atrakcyjne położenie gminy pomiar hałasu na drogach w ramach Strategicznej mapy hałasu dla dróg głównych w sieci dróg powiatowych na terenie powiatu żywieckiego pomiar hałasu kolejowego na terenie gminy	zwiększająca się liczba pojazdów
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
realizacja corocznych inwestycji drogowych zapisy w MPZP dotyczące lokalizacji terenów mieszkaniowych i usługowych	zwiększanie się liczby pojazdów może stwarzać dyskomfort akustyczny dla mieszkańców zamieszkujących tereny wzdłuż dróg

Źródło: opracowanie własne

4.2.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie hałasu

Hałas wpływa na jakość życia ludności, zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska.

Skrócona analiza SWOT wykazała, iż zagrożeniem dla gminy w sytuacji nasilającego się hałasu może być pogłębiający się dyskomfort mieszkańców szczególnie tych zamieszkujących tereny wzdłuż dróg.

W harmonogramie realizacji zadań zapisano cele i zadania szczególnie zmierzające do ograniczenia emisji hałasu poprzez modernizację dróg, a także, w razie potrzeby zmniejszenie uciążliwości hałasowych dla mieszkańców przez nasadzenia zieleni izolacyjnej.

Uzupełnieniem tych działań (także w razie potrzeby) będą kontrole przedsiębiorstw, z których działalnością nierozdzielnie jest związana emisja hałasu oraz kontynuacja wprowadzania do planów zagospodarowania przestrzennego gmin zapisów poświęconych ochronie przed hałasem.

4.3. Promieniowanie elektromagnetyczne

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie promieniowania elektromagnetycznego.

Tabela 18. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MILÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024”			
Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych niskich poziomach			
L.p.	Zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Ogólne zapisy dotyczące instalacji PEM zawarte są w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Milówka z 2014 roku. W latach 2022-2023 Gmina nie uchwałała nowych MPZP.	stosowanie ogólnych zapisów w MPZP

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Milówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 19. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie promieniowania elektromagnetycznego

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1	Liczba punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego	0	0 (brak pomiarów)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ/GIOŚ

4.3.1. Opis stanu obecnego

Instalacjami emitującymi pola elektromagnetyczne są:

- linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia,
- stacje transformatorowe, instalacje radiokomunikacyjne, takie jak:
 - stacje bazowe telefonii komórkowej,
 - stacje radiowe i telewizyjne.

Według ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia emitującego pola elektromagnetyczne, które są:

- stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu znamionowym nie niższym niż 110 kV,
- instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowania izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne o częstotliwości od 30 kHz do 300 GHz,

są obowiązani do wykonywania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Pomiary te wykonywane są:

- bezpośrednio przed rozpoczęciem użytkowania instalacji lub urządzenia,
- każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia.

Wyniki pomiarów przekazuje się Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska i Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

Na terenie Gminy Milówka źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego są 3 stacje bazowej telefonii komórkowej (według bazy danych Btsearch)¹.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Starostę Żywieckiego na terenie Gminy Milówka 11 podmiotów dokonało zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, z czego 5 zgłoszeń dokonano w 2023 roku.

¹ <http://beta.btsearch.pl>

WIOŚ w Katowicach w latach 2020-2023 nie przeprowadzał żadnych kontroli przedsiębiorstw w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

W 2019 roku został zniesiony obowiązek pozwoleń na lokalizację instalacji emitującej pola elektromagnetyczne, aktualnie niezbędne jest tylko zgłoszenie nowej lub modernizowanej instalacji.

Zadania w zakresie oceny poziomów promieniowania elektromagnetycznego i ich zmian dokonuje od 2019 roku Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiar monitoringu promieniowania elektromagnetycznego prowadzone były w cyklach czteroletnich.

Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się aktualnie dla każdego województwa w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

W ramach stałej sieci monitoringu punkty wyznacza się w każdym mieście dla dwuletniego cyklu pomiarowego według zasady:

- poniżej 20 000 mieszkańców – 1 punkt pomiarowy,
- w przedziale od 20 000 do 50 000 mieszkańców – 2 punkty pomiarowe,
- w przedziale powyżej 50 000 do 100 000 mieszkańców – 3 punkty pomiarowe,
- w przedziale powyżej 100 000 do 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe,
- powyżej 200 000 mieszkańców – 4 punkty pomiarowe i 3 punkty pomiarowe na każde rozpoczęte kolejne 100 000 mieszkańców.

Punkty pomiarowe w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska dla monitoringu badawczego wyznacza się dla każdego województwa, dla czteroletniego cyklu pomiarowego na obszarze wszystkich gmin wiejskich.

W latach 2020-2023 na terenie Gminy Miłówka nie był zlokalizowany żaden punkt pomiarowy monitoringu promieniowania elektromagnetycznego.

4.3.2. Analiza SWOT

Promieniowanie elektromagnetyczne	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
na terenie całego województwa śląskiego brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania	brak badań poziomu promieniowania na terenie Gminy, co nie daje obrazu skali zagrożenia
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
badania poziomu promieniowania	stale powiększający się poziom promieniowania – szczególnie na terenie mocno zurbanizowanym

Źródło: opracowanie własne

4.3.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie promieniowania elektromagnetycznego

Instalacjami emitującymi pola elektromagnetyczne są przede wszystkim linie przesyłowe wysokiego, średniego i niskiego napięcia, stacje transformatorowe oraz instalacje radiokomunikacyjne. W związku z presją mieszkańców na rozwój zasięgu linii elektroenergetycznych oraz zasięgu telefonii komórkowej powstaje coraz większa liczba instalacji emitujących promieniowanie elektromagnetyczne.

Podstawowym elementem ochrony przed polami elektromagnetycznymi jest informacja o występujących poziomach pól. Informacje takie przekazuje do publicznej wiadomości GIOS prowadząc pomiary w ramach PMŚ.

Pomiary przeprowadzają także przedsiębiorstwa bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia i każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy urządzenia.

W ramach minimalizacji oddziaływania istniejących instalacji emitujących pola elektromagnetyczne zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, przedsiębiorstwa posiadające instalacje zgłaszają do Starosty Żywieckiego fakt oddania do eksploatacji instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne. Na podstawie tych zgłoszeń Organ ochrony środowiska (Powiat Żywiecki) prowadzi rejestr i udostępnia na stronie urzędu informacje o instalacjach wytwarzających pole elektromagnetyczne, objętych obowiązkiem zgłoszenia.

Dla określenia aktualnych stanów promieniowania elektromagnetycznego Główny Inspektorat Ochrony Środowiska prowadzi corocznie według ustalonego harmonogramu na terenie całego województwa śląskiego badania poziomów promieniowania. Wyniki badań nie wykraczają poza dopuszczalne poziomy.

4.4. Zasoby wodne

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie zasobów wodnych.

Tabela 20. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIŁÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024“ System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód			
L.p.	Zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gmina prowadziła działania edukacyjne dotyczące ochrony zasobów wodnych przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych, w tym również w placówkach oświatowych.	bieżąca realizacja
2.	Działania edukacyjne, upowszechniające wśród rolników wiedzę o dobrych praktykach w zakresie ochrony wód, poprawy retencyjności zlewni w szczególności dzięki zabiegom z zakresu fito- i agromelioracji oraz melioracji wodnych szczegółowych		
3.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży		
4.	Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	Na terenie Gminy Miłówka znajduje się magazyn przeciwpowodziowy. Sprzęt przeciwpowodziowy magazynowany jest w: <ul style="list-style-type: none"> Urzędzie Gminy Miłówka, gdzie znajduje się: <ul style="list-style-type: none"> worki przeciwpowodziowe, łopata, szpadel ogr., kiloł, siekiera, w jednostkach OSP (OSP Kamesznica, OSP Laliki, OSP Miłówka, OSP Nieleśnia, OSP Szare), gdzie znajdują się: <ul style="list-style-type: none"> agregaty prądotwórcze, piły (pilarki) spalinowe, pompy do wody czystej spalinowe, pompy do (wody i szlamu) spalinowe. Magazyn doposażany jest przez Gminę w miarę potrzeb.	magazyn doposażany w miarę potrzeb
5.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych oraz w decyzjach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego granic obszarów zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego	Zapisy dotyczące obszarów zagrożonych powodzią zostały ujęte w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego z 2014 roku. W latach 2022-2023 Gmina nie uchwałała nowych MPZP.	stosowanie ogólnych zapisów w MPZP
6.	Rozwijanie systemów zagospodarowania wód opadowych	W latach 2020-2023 mieszkańcy gminy Miłówka podpisali z WFOŚiGW w Katowicach umowy o dofinansowanie w ramach Programu Moja Woda. Z Programu skorzystało 13 mieszkańców.	13 mieszkańców skorzystało z Programu Moja Woda

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Miłówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 21. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie zasobów wodnych

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1	Czy w Gminie prowadzone były działania edukacyjne	tak	tak
2.	Ilość powiatowych magazynów przeciwpowodziowych	1	1
3.	Czy uwzględniono w dokumentacjach planistycznych Gmin granice obszarów zagrożenia powodzią	tak	tak
4.	Długość utrzymywanych rowów melioracyjnych na terenie Gminy	b.d.	-
5.	Czy w Gminie rozwijano system zagospodarowania wód opadowych na terenach zurbanizowanych	tak	tak
6.	Czy Gmina podejmowała akcje edukacyjne w zakresie ochrony wód, poprawy retencyjności zlewni	nie	tak
7.	Czy Gmina podejmowała akcje edukacyjne w zakresie wiedzy o braku i nadmiarze wody	nie	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ/GIOŚ

4.4.1. Opis stanu obecnego

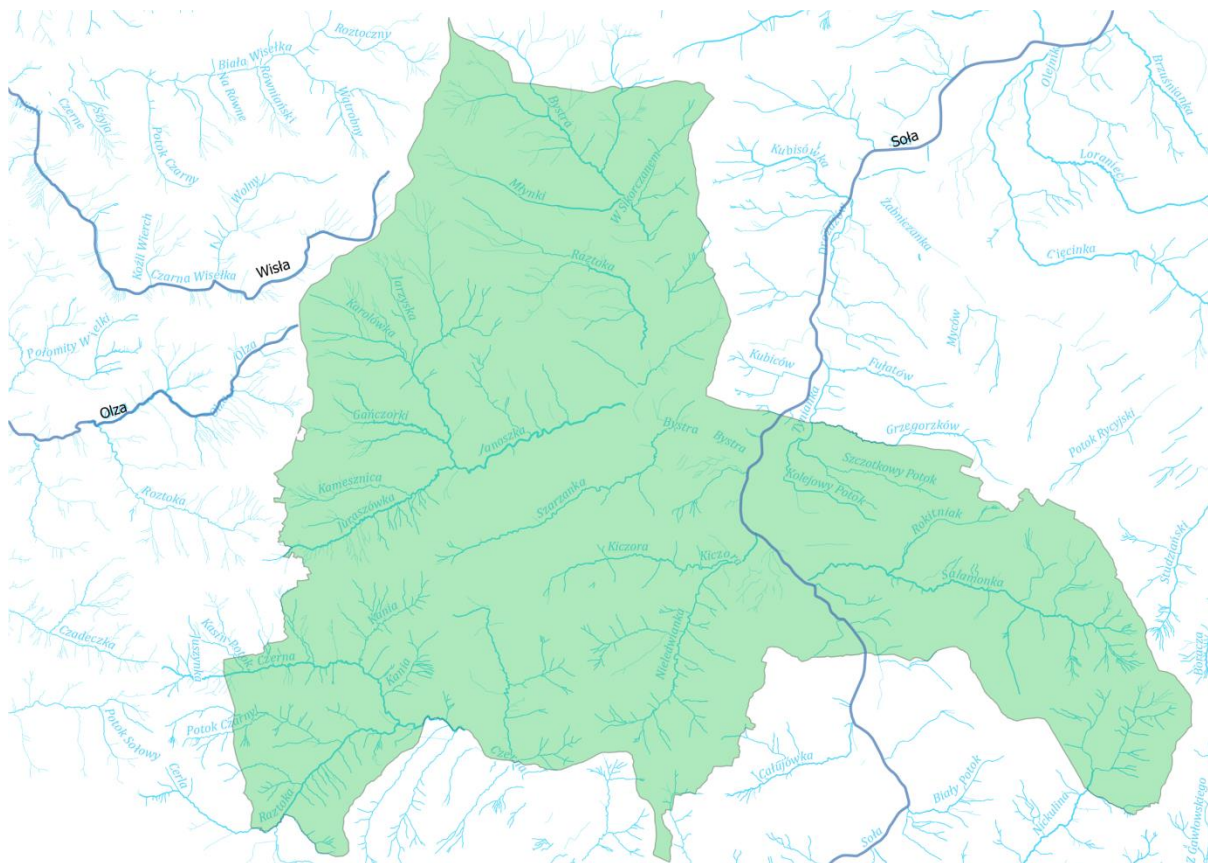
4.4.1.1. Wody powierzchniowe i ich monitoring

Przez teren gminy Miłówka przepływają 22 cieków, nad którymi nadzór pełni Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie. Poniżej przedstawiono zestawienie tabelaryczne cieków.

Tabela 22. Zestawienie cieków przepływających przez teren gminy Miłówka

Lp.	Nazwa Ciek	Długość ciek na terenie Gminy Miłówka
1.	Soła	4,93
2.	Czerna	5,18
3.	Kania	0,88
4.	Roztoka	2,86
5.	Potok Tarliczny	3,35
6.	Głębokie	0,68
7.	Nickulina	2,26
8.	Salamonka	6,28
9.	Rokitniak	2,49
10.	Nieledwianka	4,95
11.	Dopływ spod Zabawy	0,89
12.	Kiczora	3,85
13.	Bystra	9,21
14.	Dopływ spod góry Cebula	1,52
15.	Młynki	3,78
16.	Roztoka	3,64
17.	Janoszka	8,91
18.	Dopływ spod Tabaczysk	2,52
19.	Juraszówka	3,61
20.	Szarzanka	5,15
21.	Tynianka	3,31
22.	Grzegorzów Potok	1,45

Źródło: pismo Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, znak: K.ROA.0143.43.2024.EK

Rysunek 15. Wody powierzchniowe na terenie Gminy Milówka

Źródło: <http://mapy.isok.gov.pl>

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, na terenie Gminy Milówka wyznaczone zostały 3 jednolite części wód powierzchniowych oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335) wyznaczona została 1 jednolita część wód powierzchniowych.

Gmina Milówka położona jest w obrębie trzech regionów wodnych:

- Górnej-Zachodniej Wisły,
- Małej Wisły,
- Górnej Odry.

W obrębie regionu wodnego Górnej-Zachodniej Wisły na terenie gminy zlokalizowane są następujące Jednolite Części Wód Powierzchniowych (JCWP):

- Soła od Wody Ujsolskiej do zb. Tresna – RW20000421327999,
- Soła od Wody Ujsolskiej – RW200004213219.

W obrębie regionu wodnego Małej Wisły na terenie gminy zlokalizowana jest jedna JCWP:

- Wisła od źródeł do Dobki wraz z Dobką – RW2000042111353.

W obrębie regionu wodnego Górnej Odry na terenie gminy zlokalizowana jest jedna JCWP:

- Olza od źródeł do granicy – RW600004114139.

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę JCWP występujących na terenie Gminy Milówka.

Tabela 23. Charakterystyka JCWP na terenie gminy Miłówka

Lp.	Nazwa JCWP	Kod JCWP	Aktualny stan JCWP	Cel środowiskowy - stan/potencjał ekologiczny	Cel środowiskowy - stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1.	Soła od Wody Ujsolskiej do zb. Tresna	RW20000421327999	zły stan, posiada umiarkowany potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), heptachlor(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
2.	Soła do Wody Ujsolskiej	RW200004213219	zły stan, posiada umiarkowany stan ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
3.	Wisła od źródeł do Dobki wraz z Dobką	RW2000042111353	zły stan, posiada dobry potencjał ekologiczny i stan chemiczny poniżej dobrego	dobry potencjał ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w), heptachlor(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona
4.	Olza od źródeł do granicy	RW600004114139	zły stan, słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego	dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych	dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry	zagrożona

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300) i Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023, poz. 335)

Rysunek 16. JCWP na terenie Gminy Miłówka

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z ustawą Prawo wodne celem prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych jest pozyskanie informacji o stanie wód w dorzeczeniach dla potrzeb planowania w gospodarowaniu wodami oraz oceny osiągania celów środowiskowych. Zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną (RDW), badania prowadzi się w 6-letnich cyklach Planów Gospodarowania Wodami (PGW).

Podstawowymi jednostkami gospodarowania wodami są jednolite części wód powierzchniowych (JCWP). Sporządzane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oceny wód powierzchniowych bazują na sieci punktów pomiarowo-kontrolnych (ppk). Podstawę do jej wyznaczenia na terenie województwa śląskiego stanowiły opracowane przez KZGW wykazy wód oraz zalecenia i wskazówki Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Głównym celem sporządzenia oceny stanu wód powierzchniowych jest dostarczenie wiedzy o stanie/potencjale ekologicznym i stanie chemicznym wód powierzchniowych, niezbędnej do gospodarowania wodami w dorzeczeniach, podejmowania działań na rzecz poprawy stanu wód oraz ich ochrony przed zanieczyszczeniem.

Na podstawie oceny stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 w poniższej tabeli przedstawiono informacje dotyczące stanu JCWP występujących na terenie gminy Miłówka.

Tabela 24. Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie Gminy Miłówka w latach 2019-2021

Nazwa JCWP	Klasyfikacja stanu / potencjału ekologicznego			Klasyfikacja stanu chemicznego		Ocena stanu JCWP	
	Rok badań	Klasa	Stan / potencjał ekologiczny	Rok badań	Stan chemiczny	Rok badań	Ocena
Soła od Wody Ujsolskiej do Zbiornika Tresna (PLRW200014213259)	2019	3	umiarkowany stan ekologiczny	2021	stan chemiczny poniżej dobrego	2021	zły stan wód
Soła do Wody Ujsolskiej (PLRW200012213219)	2019	3	umiarkowany stan ekologiczny	2021	stan chemiczny poniżej	2021	zły stan wód

					dobrego		
Wisła do Dobki bez Kopydła (PLRW20001221113549)	2019	3	umiarkowany potencjał ekologiczny	2021	stan chemiczny poniżej dobrego	2021	zły stan wód
Olza górna od źródeł do granicy (RW600012114139)	2019	4	słaby potencjał ekologiczny	2021	stan chemiczny poniżej dobrego	2021	zły stan wód

*Nazwy i kody JCWP zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. poz. 1911) i Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. poz. 1967)

Źródło: Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 – tabela

W latach 2020-2023 Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie w ramach „Programu realizacji zadań związanych z utrzymaniem wód oraz pozostałego mienia Skarbu Państwa związanego z gospodarką wodną” realizowało następujące zadania:

- w 2020 roku:
 - utrzymanie koryta potoku Kolejowy w km 0+700-2+200 w m. Miłówka, gm. Miłówka – rozmiar rzeczowy zadania: 1,500 km, wartość zadania: 69 518,42 zł finansowane ze środków własnych PGW WP,
 - zasyp wyrwy na potoku Szare w km 3+000-3+060 w m. Szare, gm. Miłówka – rozmiar rzeczowy zadania: 0,060 km, wartość zadania: 42 166,02 zł finansowane ze środków własnych PGW WP,
 - roboty utrzymaniowe na potoku Szare w km 1+580-1+608, 1+612-1+735, 1+820-1+880, 2+130-2+160, 2+310-2+345 w m. Szare, gm. Miłówka, pow. żywiecki – rozmiar rzeczowy zadania: 0,276 km, wartość zadania: 154 371,15 zł finansowane ze środków własnych PGW WP,
 - utrzymanie koryta potoku Tynianka w km 0+000-0+362 w m. Miłówka, gm. Miłówka – rozmiar rzeczowy zadania: 0,362 km, wartość zadania 16 918,45 zł finansowane ze środków własnych PGW WP,
- w 2021 roku:
 - zasyp wyrw brzegowych na potoku Janoszka w km 0+415 do 0+445 w Kamesznicy, gm. Miłówka – rozmiar rzeczowy zadania: 0,030 km, wartość zadania: 72 774,82 zł finansowane ze środków własnych PGW WP,
- w 2022 roku:
 - roboty związane z udrożnieniem i remontem ubezpieczeń koryta potoku Kiczora w km 0+000-0+700 w m. Nieleddwia, gm. Miłówka, pow. żywiecki, woj. śląskie – rozmiar rzeczowy zadania: 0,700 km, wartość zadania: 90 597,46 zł finansowane z dotacji,
 - remont istniejących zabezpieczeń brzegowych i dennych koryta potoku Bez Nazwy w km 0+060-0+140 w m. Kamesznica, gm. Miłówka – rozmiar rzeczowy zadania: 0,075 km, wartość zadania: 42 143,37 zł finansowane z dotacji,
- w 2023 roku:
 - remont zapory przeciwrumowiskowej na potoku Kolejowy w km 2+100 w m. Miłówka, gm. Miłówka – wartość zadania: 164 343,09 zł finansowane ze środków własnych,
 - zasyp wyrw brzegowych wraz z remontem i zabezpieczeniem istniejącej kaskady na potoku Bystra w km 3+705-3+785 w m. Kamesznica, gm. Miłówka – rozmiar rzeczowy zadania: 0,080 km, wartość zadania: 228 291,87 zł finansowane z dotacji,
 - wycinka drzew na terenie działania Nadzoru Wodnego w Żywcu (gm. Miłówka) – wycięto 200 szt. drzew, wartość zadania: 19 542,36 zł finansowane ze środków własnych PGW WP.

W ramach planów na kolejne lata Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie zaplanowało 3 zadania na terenie Gminy Miłówka:

- odbudowa i modernizacja koryta potoku Szare w km 1+000-3+400 w m. Szare, gm. Miłówka – szacunkowy koszt realizacji zadania: 1 800 000,00 zł,

- odbudowa i modernizacja koryta potoku Kiczora w km 0+000-0,750 w m. Nielewka, gm. Milówka – szacunkowy koszt realizacji zadania: 960 000,00 zł,
- odbudowa zapory przeciwrumowiskowej na potoku Kolejowy w km 2+100 w m. Milówka, gm. Milówka – 600 000,00 zł.

Plany te jednak uzależnione są od uzyskanych źródeł finansowania.

4.4.1.2. Wody podziemne i ich monitoring

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych obszar gminy znajduje się w obrębie trzech jednolitych części wód podziemnych: nr 158 (PLGW2000158), nr 162 (PLGW2000162) i nr 170 (PLGW6000170). Zarówno stan chemiczny jak i ilościowy JCWPd jest dobry i nie są one zagrożone ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Rysunek 17. Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) na terenie Gminy Milówka

Źródło: opracowanie własne

Celem monitoringu jakości wód podziemnych jest dostarczenie informacji o stanie chemicznym wód, śledzenie jego zmian oraz sygnalizacja zagrożeń, na potrzeby zarządzania zasobami wód podziemnych i oceny skuteczności podejmowanych działań ochronnych związanych z osiągnięciem dobrego stanu ekologicznego, określonego przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW).

Ocena stanu chemicznego w jednolitych częściach wód podziemnych (JCWPd) w poszczególnych punktach badawczych dokonano w 2020 roku, w oparciu o Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2019, poz. 2148), które wyróżnia pięć klas jakości wód:

- klasa I – wody bardzo dobrej jakości,
- klasa II – wody dobrej jakości,
- klasa III – wody zadowalającej jakości,
- klasa IV – wody niezadowalającej jakości,
- klasa V – wody złej jakości.

Oraz dwa stany chemiczne wód ocenione na podstawie średniej wartości poszczególnych wskaźników ze wszystkich punktów zlokalizowanych w analizowanej JCWPd:

- stan dobry (klasa I, II i III),

- stan słaby (klasy IV i V).

W 2022 roku na terenie Gminy Miłówka przeprowadzono badanie jakości jednej JCWP o nr 158, która otrzymała II klasę jakości wody – woda dobrej jakości.

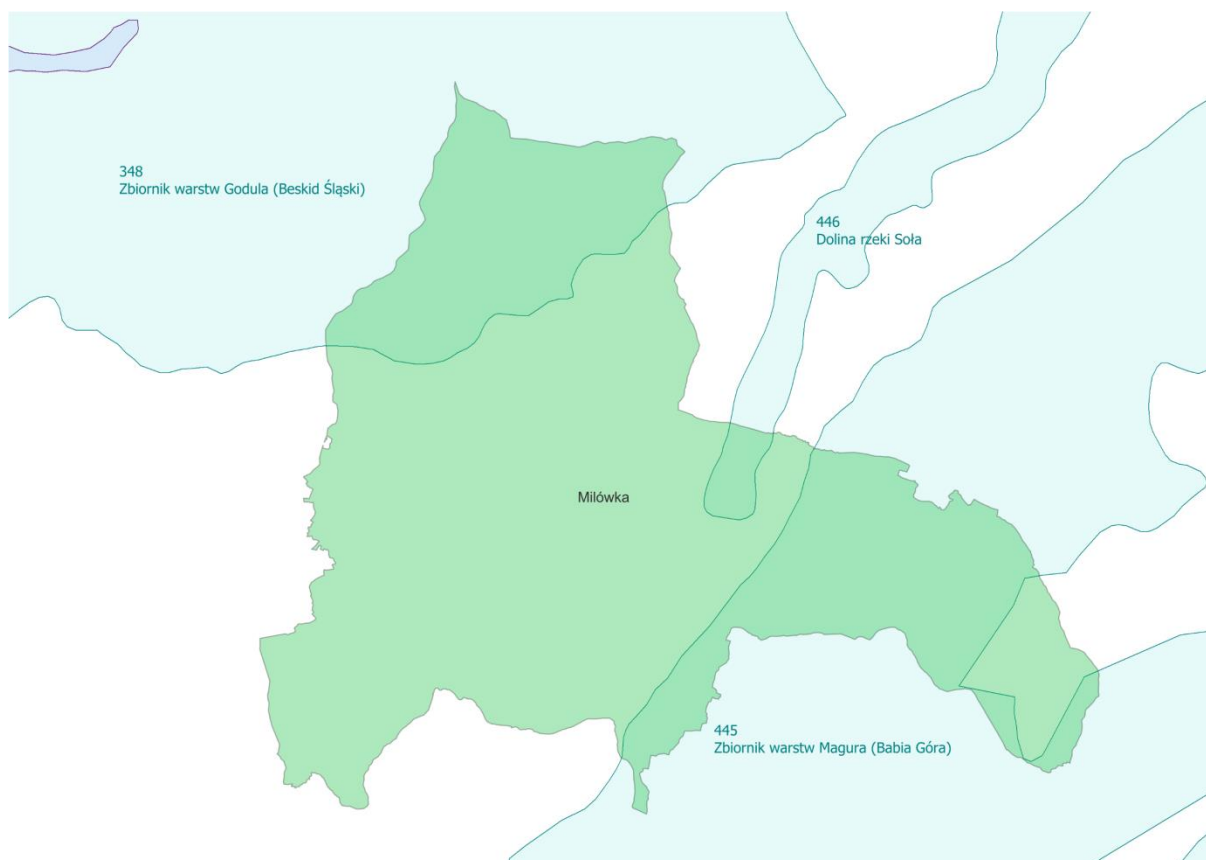
Tabela 25. Charakterystyka stanu JCWPd na terenie Gminy Miłówka

Lp.	Kod JCWP	Region wodny	Cel środowiskowy - stan chemiczny	Cel środowiskowy - stan ilościowy	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
1.	PLGW2000158	Górnjej-Zachodniej Wisły	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	niezagrożona
2.	PLGW2000162	Małej Wisły	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	niezagrożona
3.	PL GW6000170	Górnej Odry	dobry stan chemiczny	dobry stan ilościowy	niezagrożona

Źródło: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2023 poz. 300), Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335)

Zasoby wód podziemnych są ściśle związane z występującymi na obszarze gminy Lokalnymi Zbiornikami Wód Podziemnych (LZWP). Gmina Miłówka leży w obrębie trzech LZWP:

- nr 348 Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski),
- nr 445 Zbiornik warstw Magura (Babia Góra),
- nr 446 Dolina rzeki Soła.

Rysunek 18. Lokalne Zbiorniki Wód Podziemnych na terenie Gminy Miłówka

Źródło: opracowanie własne

LZWP nr 348 Zbiornik warstw Godula (Beskid Śląski)

Rejon karpacki jest rejonem deficytowym z punktu widzenia zaopatrzenia w wodę, w związku z czym zastosowano w tym rejonie obniżone kryteria wydzielenia Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Pomimo

tę, z uwagi na bardzo słabe parametry poziomu zbiornikowego, dużą ich zmienność w planie poziomym, brak zdolności retencyjnych (ściśle zależność wielkości zasobów zbiornika od wysokości opadów atmosferycznych), a także nieciągłe pole filtracji wód podziemnych, zdecydowano się na obniżenie rangi Zbiornika warstw Godula (Beskid Śląski) do lokalnego zbiornika wód podziemnych (LZWP). Szczegółowe granice Zbiornika warstw Godula (Beskid Śląski) wyznaczono na podstawie analizy hydrostrukturalnej na podstawie zasięgu warstw godulskich i istebniańskich, zmniejszając jego obszar z 410 km² do 374,8 km². Zbiornik ten współwystępuje częściowo z czwartorzędowym GZWP nr 347 Dolina rzeki Górna Wisła. Wodonośny poziom zbiornikowy jest zbudowany z utworów fliszowych kredy (warstwy istebniańskie i godulskie), w przewadze z piaskowców grubo- i średnioławicowych, a także zlepieńców (zlepieniec malinowski). Badania laboratoryjne utworów fliszowych wykazały, że ich porowatość międzyziarnowa jest niewielka i dochodzi do kilku, rzadko do kilkunastu procent, a stopień zawodnienia tych utworów jest uwarunkowany ilością i charakterem szczelin. Gęstość szczelin i ich wielkość są zależne od litologii i miąższości warstw, a szczególnie od procesów wietrzenia i tektoniki. Zbiornik wód podziemnych ma charakter porowo--szczelinowy, o zwierciadle wód swobodno-napiętym. Strefa zawodniona tworzy tu nieciągły poziom wodonośny o zróżnicowanych cechach, a strefa aktywnej wymiany wynosi do 60–80 m, lokalnie nawet do 100 m. Zasilanie wód podziemnych tego zbiornika następuje przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych w obrębie zbiornika. Pobór wód podziemnych w 2013 r., ze wszystkich ujęć zlokalizowanych w obrębie GZWP nr 348, wynosił zaledwie ok. 596 m³/d, stanowiąc ok. 0,7% oszacowanych zasobów dyspozycyjnych. Zapotrzebowanie na wody podziemne w tym rejonie jest niewielkie (dominują niezamieszkane tereny leśne) i są wykorzystywane one głównie przez indywidualnych odbiorców. Stan chemiczny wód podziemnych piętra kredowego oceniono jako dobry. Na obszarze zbiornika i w jego otoczeniu najczęściej są spotykane wody dobrej jakości zaliczone do klasy I, rzadziej II. Obszar zbiornika warstw Godula (Beskid Śląski) obejmuje przede wszystkim tereny, gdzie podstawowe funkcje gospodarcze spełniają turystyka i agroturystyka, leśnictwo oraz w niewielkim stopniu rolnictwo. W przeważającej części rejon ten charakteryzuje się leśnym typem zagospodarowania (ponad 83% powierzchni terenu LZWP), z niewielkim udziałem użytków rolnych (ok. 11% obszaru zbiornika) oraz terenów rozproszonej zabudowy wiejskiej i miejskiej (łącznie niecałe 4% powierzchni zbiornika). Głównym ośrodkiem miejskim jest rozczłonkowana na kilka dolin Wisła, która jest miejscowością turystyczno-wypoczynkową. W jej granicach administracyjnych jest zlokalizowanych kilka zakładów tartacznych oraz spożywczych. Innymi większymi miejscowościami na obszarze zbiornika są Brenna, Istebna i Szczyrk będące również ośrodkami turystyczno-wypoczynkowymi. Na podstawie wyników badań modelowych oraz przeprowadzonych obliczeń czasu migracji zanieczyszczeń z powierzchni terenu stwierdzono, że poziom wodonośny Zbiornika warstw Godula charakteryzuje się wysokim i bardzo wysokim stopniem podatności na zanieczyszczenia z powierzchni terenu. Zaproponowano wyznaczenie obszaru ochronnego, obejmującego swym zasięgiem cały zbiornik z podziałem na podobszary, tj. podobszar A, o pow. 175,9 km² – nie pokrywający się z innymi obszarami oraz obszar B, o pow. 214 km² – pokrywający się z projektowanym obszarem ochronnym GZWP nr 347. Proponowane zalecenia ochronne zbiornika, zakazy, nakazy oraz ograniczenia w użytkowaniu terenu mogą nieść ze sobą skutki społeczno-ekonomiczne, lecz powinny przyczynić się one do utrzymania dobrej jakości wód podziemnych i stanu ekologicznego regionu, co jest istotne także z uwagi na turystyczno-rekreacyjny charakter tego obszaru.

Źródło: Informator PSH Główny Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

LZWP nr 445 Zbiornik warstw Magura (Babia Góra)

Karpaty fliszowe są obszarem deficytowym w wody podziemne, w których kryteria ilościowe wydzielania zbiorników są znacznie niższe niż na pozostałym obszarze Polski, lecz wyróżniające zbiornik o znaczeniu praktycznym na tle ogólnie niekorzystnych warunków hydrogeologicznych regionu. Ze względu na niekorzystne parametry hydrogeologiczne paleogeńsko-kredowego piętra wodonośnego zdecydowano o obniżeniu rangi GZWP nr 445 Zbiornik warstw Magura (Babia Góra) do rangi lokalnego zbiornika wód podziemnych Zbiornik warstw Magura (Babia Góra). Zbiornik wyznaczono w obrębie gruboławicowych piaskowców warstw magurskich, piaskowców pasierbieckich, piaskowców ze Szczawiny oraz piaskowców gruboławicowych i zlepieńców warstw inoceramowych zmniejszając jego obszar z 763,0 km² do 601,0 km². Na obszarze zbiornika występują dwa piętra wodonośne czwartorzędowe ograniczone do dolin rzecznych oraz paleogeńsko-kredowe we fliszu karpackim, które stanowi zasadniczy poziom wodonośny LZWP nr 445. Przewodność hydrauliczna warstw wodonośnych poziomu zbiornikowego wynosi 0,96–100 m²/d (średnio 11,28 m²/d). Szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 138 240 m³/d, przy module zasobowym 223,44 m³/d × km². Zasoby odnawialne dla wszystkich poziomów wodonośnych wynoszą 314 136 m³/d, przy module 511,2 m³/d × km². Podstawowym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę są wody powierzchniowe oraz podziemne. Wody podziemne do celów przemysłowych są eksploatowane głównie dla zakładów spożywczych. Sumaryczna wielkość zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych zlokalizowanych w granicach zbiornika wynosi 9021,6 m³/d i stanowi 6% zasobów dostępnych. Dopuszczalny pobór wód podziemnych określony w pozwoleniach wodnoprawnych zezwala na eksploatację w wysokości 2313,6 m³/d, co stanowi ok. 26% zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych ujęć i 2% szacunkowych zasobów dostępnych. Rzeczywisty pobór wody wyniósł ok. 1540,8 m³/d (2013 r.). Pobór wód podziemnych wynosi ok. 17% zatwierdzonych zasobów eksploatacyjnych

ujęć, ok. 68% dopuszczalnych poborów określonych w pozwoleniach wodnoprawnych i ok. 1% szacunkowych zasobów dostępnych. Udział wód w poborze z poziomu zbiornikowego stanowił 88%. Zasilanie wód podziemnych zbiornika następuje przede wszystkim na drodze infiltracji opadów atmosferycznych. Stan jakościowy wód podziemnych na obszarze całego zbiornika zaklasyfikowano jako bardzo dobry, dominują wody zaliczone do I klasy. Stężenia głównych składników fizyczno-chemicznych wód podziemnych ogólnie mieszczą się w granicach stężeń dla wód do picia, jedynie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych stężeń związków żelaza i manganu (związki te należą do naturalnych składników wód podziemnych). Na obszarze Zbiornika warstw Magura (Babia Góra) wydzielono dwie klasy podatności. W obrębie wzniesień warstwa wodonośna zbiornika jest podatna na zanieczyszczenie z powierzchni terenu, natomiast w obrębie dolin bardzo podatna. Powierzchnia proponowanego obszaru ochronnego Zbiornika warstw Magura (Babia Góra) wynosi ok. 651,5 km² i obejmuje cały obszar zbiornika, w niewielkim stopniu przekraczając jego zasięg. Obszar zbiornika charakteryzuje się zróżnicowanym zagospodarowaniem terenu, dominującymi typami zagospodarowania terenu są tereny leśne oraz rolnicze ze znacznym udziałem zabudowy wiejskiej. Lasy stanowią ok. 67% powierzchni zbiornika, ich zwarte kompleksy obejmują część południową, na obszarze masywów górskich. We wschodniej części zbiornika lasy piętra podgórskiego i częściowo regla dolnego występują na wyższych grzbietach górskich. Doliny potoków są zajęte przez uprawy rolne, łąki oraz zabudowę wiejską. Użytki rolne stanowią ok. 23% obszaru zbiornika (ok. 142 km²), natomiast łąki zajmują ok. 6% (ok. 39 km²) pokrycia terenu. Obszar zbiornika należy do słabo uprzemysłowionych, z dominującą gospodarką rolną. Przemysł na obszarze zbiornika nie jest rozwinięty na dużą skalę oraz nie ma dużych ośrodków przemysłowych. Obszar ten jest natomiast gęsto zaludniony, w szczególności jego wschodnia część. Tereny zagospodarowane, użytkowane rolniczo, duże wsie i miasta są położone w dolinach rzek. Skutkiem wprowadzenia przedstawionych działań na obszarze ochronnym Zbiornika warstw Magura (Babia Góra) będzie zapewnienie trwałych zasobów wód podziemnych o dobrej jakości i stałym składzie chemicznym wody z myślą o potrzebach przyszłych pokoleń.

Źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

LZWP nr 446 Dolina rzeki Soła

Czwartorzędowy zbiornik LZWP Dolina rzeki Soła jest położony na obszarze Karpat fliszowych i tworzy wyraźną strukturę dolinną. Ze względu na skomplikowaną budowę geologiczną i duże zróżnicowanie warunków hydrogeologicznych, zbiornik ten podzielono na dwie części: południową o pow. 23,2 km² i północną o pow. 21,2 km². Całkowita powierzchnia zbiornika wynosi 44,4 km². Z obszaru LZWP wyłączono zbiorniki wodne Tresna i Porąbka. Zbiorniki wód podziemnych zlokalizowane na obszarze Karpat fliszowych wyznaczono na podstawie kryteriów indywidualnych (o obniżonych wymaganiach dla zbiorników wód podziemnych), w związku z deficytowym charakterem tego obszaru w wody podziemne. LZWP Dolina rzeki Soła wydzielono na podstawie następujących kryteriów indywidualnych:

- wydajność potencjalna otworu studziennego powyżej 960 m³/d,
- wydajność ujęcia powyżej 2000 m³/d,
- dostępność wód i techniczne możliwości ich wykorzystania (aktualne i perspektywiczne),
- jakość wód odpowiadająca I klasie czystości oraz współczynnik filtracji 60 m/d,
- wodoprzewodność 50 m²/d i Q = 120 m³/d.

Na podstawie powyższej analizy podjęto decyzję o zmianie rangi zbiornika na lokalny zbiornik wód podziemnych. Na obszarze zbiornika wyróżniono dwa poziomy wodonośne: aluwialny poziom czwartorzędowy (obejmujący czwartorzędowe osady aluwialne fragmentów doliny Soły oraz jej dopływów) oraz poziom fliszowy (związany głównie z warstwami godulskimi, rzadziej z warstwami istebniańskimi jednostki śląskiej Karpat zewnętrznych), ogólnie połączone ze sobą więzią hydrauliczną. Zbiornikowy poziom wodonośny zbudowany jest z utworów aluwialnych, wypełniających fragmenty doliny Soły oraz ujściowe odcinki jej dopływów. Warstwa wodonośna jest zbudowana z otoczków, żwirów i piasków o różnej granulacji, lokalnie z domieszką gliny, często wymieszanych ze sobą, o miąższości w przedziale od kilku do 20 m (maksymalną wartość osiąga w okolicach Żywca). W dolinach mniejszych cieków miąższość wodonośnych osadów czwartorzędu zwykle nie przekracza 5 m. W rejonie LZWP Dolina rzeki Soła, w części, gdzie nie ma czwartorzędowych osadów wodonośnych, wydzielono w utworach fliszowych LZWP Zbiornik Warstw Godula (Beskid Mały), w gruboławicowych piaskowcach należących do warstw godulskich. Wielkość zasobów dyspozycyjnych poziomu zbiornikowego w granicach wyznaczonego LZWP Dolina rzeki Soła wynosi 38 507,0 m³/d przy module zasobowym 128,4 m³/d × km² (1,49 l/s × km²). Wartość ta stanowi 80% wielkości zasobów odnawialnych. Pobór wód podziemnych z poziomu zbiornikowego wynosi łącznie 1532,5 m³/d, co stanowi ok. 4% wielkości zasobów dyspozycyjnych. Możliwości eksploatacyjne zbiornika są więc jeszcze bardzo duże, nawet biorąc pod uwagę pobór nierejestrowany. Jakość wód podziemnych poziomu zbiornikowego zarówno w północnej, jak i w południowej części zbiornika charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym, w przedziale klas jakości I–III. Obszar LZWP Dolina rzeki Soła cechuje wysoki stopień podatności, czas pionowej migracji zanieczyszczeń nie przekracza 5 lat. Z tego względu zbiornik wód podziemnych Dolina rzeki Soła wymaga dodatkowych form ochrony. Obszar ochronny LZWP Dolina rzeki Soła obejmuje strefę powiększoną o część

bezpośredniej zlewni powierzchniowej zbiornika. Po uszczegółowieniu granic, wykonanym na podstawie szczegółów topograficznych zamieszczonych na mapie w skali 1:10 000 oraz granic działek ewidencyjnych udostępnionych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa powierzchnia projektowanego obszaru ochronnego LZWP Dolina rzeki Soła wyniosła 82,1 km² (część północna – 30,7 km², część południowa – 51,4 km²). Dominującą formą zagospodarowania terenu są grunty rolne, złożone systemy uprawy działek, łąki i pastwiska. Wymienione formy pokrycia zajmują 198 km² tj. 50,2% całkowitej powierzchni obszaru zbiornika. Lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 35,3% tj. 139,2 km² całkowitej powierzchni obszaru zbiornika. Najwyższy wskaźnik lesistości cechuje Beskid Mały w rejonie przełomu Soły oraz okalające Kotlinę Żywiecką, stoki Beskidu Śląskiego, Żywieckiego i Makowskiego. Najwyższy wskaźnik urbanizacji cechuje miasto Żywiec i Kęty. Są to jedno z głównych ośrodków przemysłowych obszaru LZWP Dolina rzeki Soła.

Źródło: Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce

4.4.1.3. Ochrona przed powodzią oraz skutkami suszy

Według Prawa wodnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, z późn. zm.) przez powódź rozumie się czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza, z wyłączeniem pokrycia przez wodę terenu wywołanego przez wezbranie wody w systemach kanalizacyjnych.

Główne zagrożenie powodziowe jest wywoływane dużą prędkością płynącej wody i jej energią, która powoduje niszczenia ciężkiej zabudowy koryt (opaski, mury, progi), a także budowli nad korytem rzek, takich jak kładki, przepusty, mosty i in. Przyczyną podtopień i powodzi są na ogół:

- bardzo intensywne opady burzowe (określane, jako oberwanie chmury), obejmujące najczęściej niewielkie obszary o dużych nachyleniach zboczy, powodujące gwałtowne i krótkotrwałe (do kilku godzin) lokalne wezbrania wód,
- opady rozlewne tj. trwające kilka dni opady o wysokim natężeniu (od kilkudziesięciu do 100 mm w ciągu doby), obejmujące większą część zlewni.

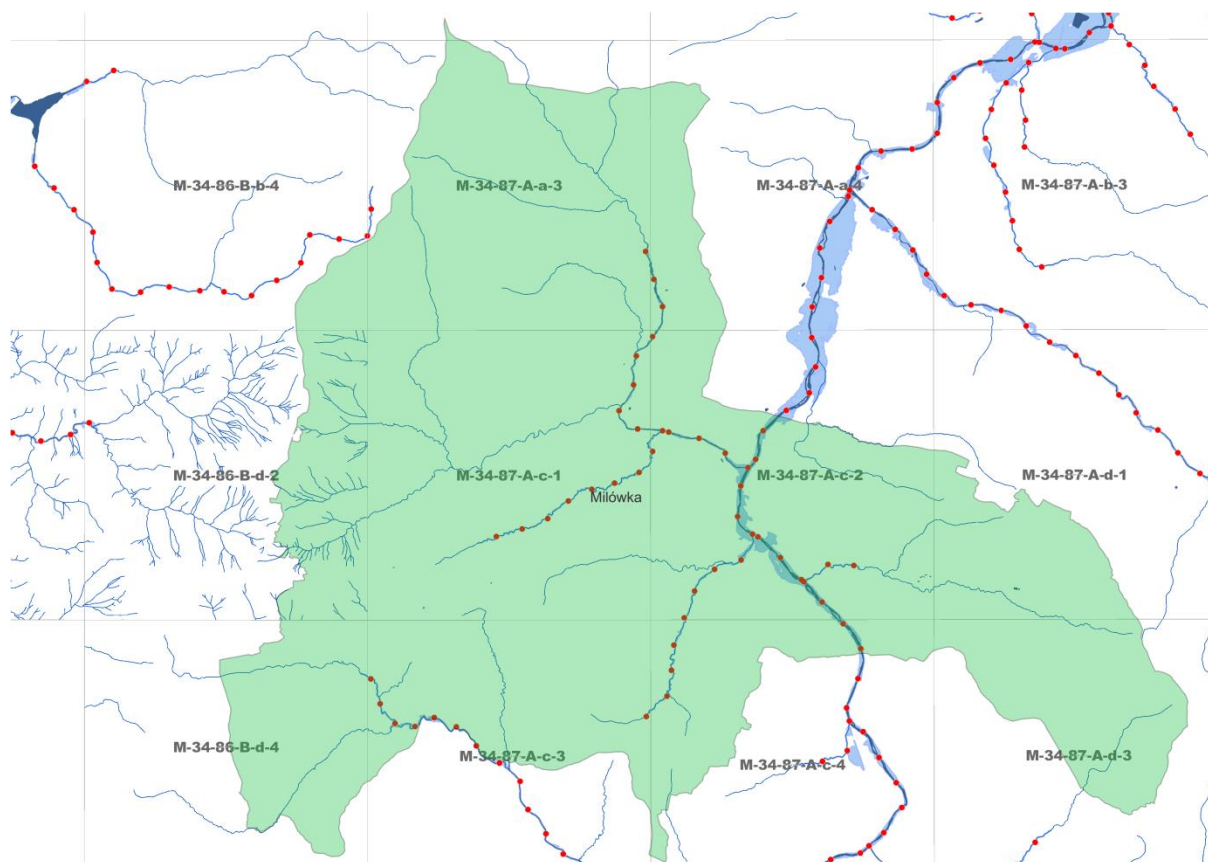
Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada, zgodnie z ustawą Prawo wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz organy administracji rządowej i samorządowej. PGW WP jest również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

Na lata 2016–2022 został zaplanowany projekt pn.: „Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego”. MZP i MRP sporządzono zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie opracowywania map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego.

Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego zostały podane do publicznej wiadomości 22 października 2020 r. i są dostępne na Hydroportalu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Ponadto do 2027 r. zostanie wykonana aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego, aktualizacja map zagrożenia i map ryzyka powodziowego, aktualizacja planu przeciwdziałania skutkom suszy dla obszarów dorzeczy oraz aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym.

Na terenie Gminy Miłówka występują miejsca zagrożenia powodzią. Lokalizację zagrożeń powodziowych przedstawiono na poniższym rysunku.

Rysunek 19. Mapa zagrożenia powodziowego z prawdopodobieństwem 10 i 100 lat oraz szczególnego zagrożenia powodziowego na terenie Gminy Milówka

Źródło: opracowanie własne na podstawie ISOK

Na terenie Gminy Milówka znajduje się magazyn przeciwpowodziowy. Sprzęt przeciwpowodziowy magazynowany jest w:

- Urzędzie Gminy Milówka, gdzie znajduje się:
 - worki przeciwpowodziowe,
 - łopata,
 - szpadel ogr.,
 - kilof,
 - siekiera,
- w jednostkach OSP (OSP Kamesznica, OSP Laliki, OSP Milówka, OSP Nieledwia, OSP Szare), gdzie znajdują się:
 - agregaty prądotwórcze,
 - piły (pilarki) spalinowe,
 - pompy do wody czystej spalinowe,
 - pompy do (wody i szlamu) spalinowe.

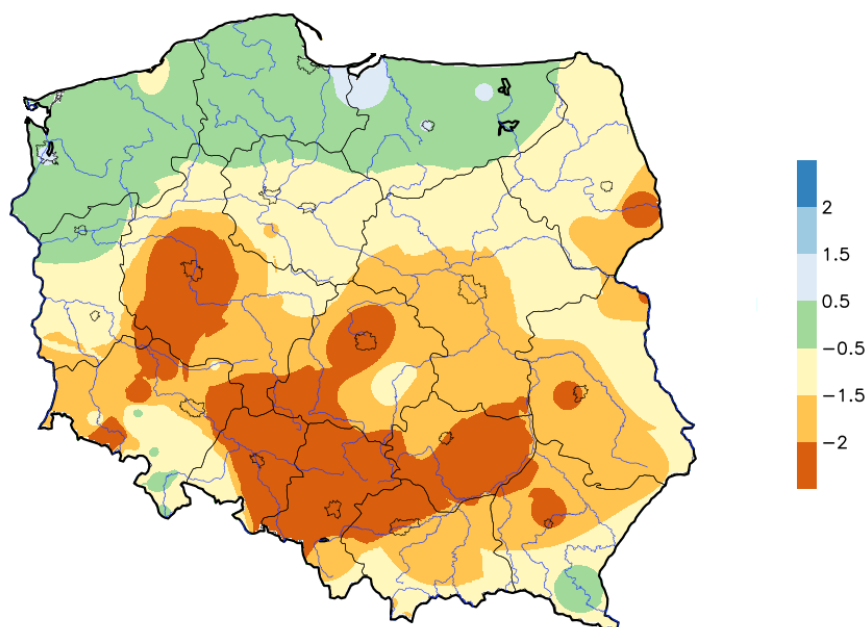
Magazyn wyposażony jest przez Gminę w miarę potrzeb.

Niewątpliwie gospodarka wodna to również działania ukierunkowane na przeciwdziałanie negatywnym skutkom suszy.

Susza jest zjawiskiem ciągłym o zasięgu regionalnym i oznacza dostępność wody poniżej średniej w określonych warunkach naturalnych. Suszą nazywa się nie tylko zjawiska ekstremalne, ale wszystkie, które występują w warunkach mniejszej dostępności wody dla danego regionu. Susza jest również naturalnym zagrożeniem, o charakterze regionalnym, wywołanym głównie niedoborem opadu w połączeniu z innymi sprzyjającymi czynnikami. Skutki wystąpienia suszy odczuwalne są zarówno przez ludność jak i ich środowisko. Mogą osiągać różne rozmiary, porównywalne ze skutkami wystąpienia innych zagrożeń jak np. powódź. Jednak skutki suszy odczuwalne są zazwyczaj powoli i często objawiają się jako inne zagrożenia, np. pożary lub erozja powierzchniowa.

Najszerszy zakres wrażliwości na różne rodzaje suszy przypisano do sektora rolnictwa oraz środowiska i zasobów przyrodniczych. Rolnictwo jest wrażliwe na suszę glebową, zwaną też rolniczą, niemniej susza atmosferyczna również może skutkować zmniejszeniem plonów.

Biorąc to pod uwagę oraz uwzględniając ograniczoną dokładność oceny zagrożenia suszą glebową (ze względu na małą szczegółowość materiałów środowiskowych) przypisano do rolnictwa wrażliwość także na suszę atmosferyczną. Ponieważ rolnictwo wykorzystuje wody powierzchniowe i podziemne (hodowla, nawodnienia) jest też ono wrażliwe także na skutki suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej (dot. obszarów, gdzie wykorzystywane w sektorze rolnictwa zasoby wód są zagrożone deficytem).

Rysunek 20. Rozkład przestrzenny wartości SPI na terenie kraju w czerwcu 2019 roku

Źródło: <http://posucha.imgw.pl>

Przedziały ostrości suszy atmosferycznej (wartości SPI) określa 7 stopniowa skala²:

- ekstremalnie wilgotny (≥ 2),
- bardzo wilgotny ($2 \div 1,5$)
- wilgotny ($1,5 \div 0,5$),
- normalny ($0,5 \div -0,5$),
- suchy ($-0,5 \div -1,5$),
- bardzo suchy ($-1,5 \div -2$),
- ekstremalnie suchy (≤ -2).

Na terenie Gminy Miłówka przedział ostrości suszy atmosferycznej w czerwcu 2019 roku wyniósł $(-1,5 \div -2)$, tj. bardzo suchy. W czerwcu 2022 przedział ostrości suszy wynosił $(-0,5 \div 0,5)$, tj. normalny, we wrześniu 2023 roku przedział ostrości suszy również mieścił się w przedziale $(-0,5 \div 0,5)$, tj. normalny³.

² Źródło: Wyznaczanie wskaźnika standaryzowanego opadu (SPI) z zastosowaniem rozkładu gamma, E. Gąsiorek, E. Musiał

³ Źródło: <https://esusza.pl/> (dostęp: 21.05.2024 r.)

4.4.2. Analiza SWOT

Zasoby wodne	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
dobra jakość wód podziemnych	zły stan wód powierzchniowych wpływ zanieczyszczenia spoza terenu gminy na stan czystości wód
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
dobra współpraca administratorami cieków wodnych w zakresie ich utrzymania	niedostateczne rozpoznanie niekorzystnych oddziaływań człowieka na środowisko zagrożenia powodziowe występujące na terenie Gminy

Źródło: opracowanie własne

4.4.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie zasobów wodnych

W zasadzie wszystkie przedsięwzięcia można podzielić na czynne i bierne. Bardzo często ich rodzaj wymuszony jest własnością. Do działań biernych należą:

- monitoring powodziowy dla gminy oparty na koncepcji pozyskiwania skutecznej informacji o opadzie i odpływie w warunkach powodziowych,
- system ostrzeżeń gwarantujący mieszkańcom i użytkownikom terenów zalewowych możliwie szybkie powiadomienie o nadchodzącym zagrożeniu,
- opracowanie materiałów informacyjnych z podstawowymi danymi umożliwiającymi identyfikację przez każdego mieszkańca obszaru zagrożenia powodziowego w jego otoczeniu.

Do działań aktywnych należą:

- bieżące remonty budowli regulacji rzek i potoków,
- bieżące remonty, stała konserwacja i renowacja przepustów, rowów i innych urządzeń odprowadzających wodę lub zabezpieczających odpływ,
- wycinka drzew i krzewów w korytach cieków, co przeciwdziała podnoszeniu się poziomu zwierciadła wód odpływowych oraz niszczeniu mostów i brzegowych ubezpieczeń rzek i cieków,
- systematyczne oczyszczanie z rumowiska koryt powyżej zapór przeciwrumowiskowych i stopni wodnych, stabilizujących dno cieków.

Za działania związane z ochroną przeciwpowodziową odpowiada, zgodnie z ustawą Prawo wodne, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które jest również odpowiedzialne za prowadzenie działań informacyjnych i koordynację w razie powodzi lub suszy na podległym terenie.

Ochronę przed powodzią prowadzi się zgodnie z planami ochrony przeciwpowodziowej na obszarze kraju, planami ochrony przeciwpowodziowej regionu wodnego, a w szczególności przez:

- zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowę i rozbudowę zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych,
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,
- funkcjonowanie systemu ostrzegania przed niebezpiecznymi zjawiskami zachodzącymi w atmosferze oraz hydrosferze,
- kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, budowanie oraz utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych, a także kanałów ulgi.

W harmonogramie realizacji zadań własnych i monitorowanych zamieszczono zadania dotyczące prowadzenia monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych, działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży, a także budowę, przebudowę, modernizację budowli przeciwpowodziowych oraz działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi szczegółowymi oraz rowami odwadniającymi tereny zurbanizowane.

4.5. Gospodarka wodno-ściekowa

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

Tabela 26. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIŁÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024” System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód			
L.p.	Planowane zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji, w tym deszczowej	W latach 2022-2023 Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu zrealizował dwa zadania na terenie Gminy Miłówka: <ul style="list-style-type: none"> „Uszczelnienie istniejącej sieci kanalizacyjnej w gm. Miłówka – Kontrakt 12e” – wartość netto zadania: 13 146 806,91 zł, w ramach zadania zmodernizowano 15,97 km sieci, „Uszczelnienie istniejącej sieci kanalizacyjnej w gminach Radziechowy – Wieprz i Miłówka – Kontrakt 29” – wartość netto zadania: 1 307 015,64 zł, w ramach zadania zmodernizowano 0,64 km sieci zlokalizowanej na terenie Gminy Miłówka. 	bieżąca realizacja
2.	Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do oczyszczania ścieków komunalnych i zagospodarowywania osadów ściekowych		
3.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	W 2021 roku Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Miłowie przeprowadził następujące zadania: <ul style="list-style-type: none"> „Modernizacja stacji uzdatniania wody w Kamesznicy” – całkowity koszt inwestycji: 1 342 398,31 zł, a tym dofinansowanie RPO WSL 2014-2020 w kwocie 819 823,21 zł, „Budowa sieci wodociągowej w rejonie przysiółka Fiedorówka w Lalikach” – całkowity koszt inwestycji: 55 253,97 zł w całości poniesiony ze środków własnych Gminy Miłówka. Ponadto w 2022 roku zrealizowano jedno zadanie: <ul style="list-style-type: none"> „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Kamesznicy” – całkowity koszt zadania: 2 020 120,70 zł, w tym dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 960 000 zł. 	bieżąca realizacja
4.	Budowa, rozbudowa i modernizacji urządzeń służących do optymalizacji wykorzystania istniejącej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej (w tym systemy sterowania, monitoringu i przesyłania danych)	Brak realizacji zadania.	brak realizacji
5.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gmina prowadziła działania edukacyjne dotyczące zasad i sposobu oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych spraw związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych, w tym również w placówkach oświatowych.	bieżąca realizacja
6.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Miłówka prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków. Na koniec 2023 roku na terenie gminy zlokalizowane były 784 zbiorniki bezodpływowe i 35 przydomowych oczyszczalni ścieków.	784 zbiorniki bezodpływowe i 35 przydomowych oczyszczalni ścieków na koniec 2023 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Miłówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 27. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1.	Długość kanalizacji sanitarnej	łączna długość wraz z przyłączami wynosi 123,9 km	łączna długość: 124 km
2.	Skanalizowanie Gminy	80%	97%
3.	Długość sieci wodociągowej	łączna długość wynosi 59,75 km	64 km
4.	Zwodociągowanie Gminy	28%	36%
5.	Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków	0	0
6.	Ilość zrealizowanych akcji edukacyjnych /rocznie	2/rok	kilka
7.	Czy Gmina przeprowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych	nie	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Milówka, GUS, BDL

4.5.1. Opis stanu obecnego

4.5.1.1. Zaopatrzenie w wodę

Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Milówka na koniec 2023 roku wynosiła 64 km. Na terenie gminy znajdowało się 1238 przyłączy, z czego:

- 1166 szt. przyłączy mieszkańców,
- 40 szt. przyłączy przedsiębiorstw (działalności gospodarczej),
- 32 szt. przyłączy do jednostek użyteczności publicznej.

Siecią wodociągową objętych jest 3 514 mieszkańców, a zwodociągowanie gminy wynosi 36%.

Tabela 28. Ilość zużytej wody w latach 2020-2023 na terenie Gminy Milówka

	Zużycie wody [m³]			
	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Mieszkańcy	30071	31250	31759	32005
Działalność gospodarcza	4643	6273	9434	9249
Obiekty użyteczności publicznej	3979	5297	6300	3709

Źródła wody na terenie Gminy Milówka

Ujęcie wody zlokalizowane jest w 3+600 km potoku Bystra, na działce nr 14744/3 obręb ewidencyjny Kamesznica. Ujęcie wykonane jest w formie ujęcia drenażowego, w formie komory żelbetowej z ułożonym drenażem obsypanym warstwą filtracyjną (8 segmentów z drenami z rur PCV – \varnothing 200 mm). Komora ujęcia zabezpieczona jest progami betonowymi przegradzającymi całe koryto do warstwy nieprzepuszczalnej. Ujęcie zabezpieczone jest kosztami siatkowo-kamiennymi. Umocnione jest na wlocie i wylocie narzutem kamiennym. Ujmowana woda doprowadzona jest grawitacyjnie rurociągiem z rur PCV \varnothing 225 mm na Stację Uzdatniania Wody, która znajduje się 900 m poniżej ujęcia. Tam poddawana jest procesowi uzdatniania w kolumnach filtracyjnych ze złożem piaskowo-antracytowym z prędkością ok. 7 m³/h (maksymalna wydajność filtrów 25 m³/h). W dalszym etapie poddawana jest dezynfekcji promieniami UV oraz dwutlenkiem chloru. Po tym gromadzona jest w czterech zbiornikach retencyjnych o łącznej pojemności blisko 1300 m³.

W 2021 roku Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Milówce przeprowadził następujące zadania:

- „Modernizacja stacji uzdatniania wody w Kamesznicy” – całkowity koszt inwestycji: 1 342 398,31 zł, a tym dofinansowanie RPO WSL 2014-2020 w kwocie 819 823,21 zł,
- „Budowa sieci wodociągowej w rejonie przysiółka Fiedorówka w Lalikach” – całkowity koszt inwestycji: 55 253,97 zł w całości poniesiony ze środków własnych Gminy Milówka.

Ponadto w 2022 roku zrealizowano jedno zadanie:

- „Rozbudowa stacji uzdatniania wody w Kamesznicy” – całkowity koszt zadania: 2 020 120,70 zł, w tym dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych – Fundusz Przeciwdziałania COVID-19 w kwocie 960 000 zł.

W ramach planów rozbudowy i modernizacji ujęć i SUW na kolejne lata zaplanowano:

- budowę trzech studni głębinowych stanowiących dodatkowe źródło wody zasilające wodociąg gminny – szacunkowy koszt realizacji: 1 000 000,00 zł,
- budowa sieci wodociągowej ul. Długa, Piastowska, Garncarska, Dworcowa, Rynkowa, Nowa, Miodowa, Czarna, Zacisze (około 6,3 km), szacunkowy koszt inwestycji: 4 500 000,00 zł (1 500 000,00 zł w 2024 roku, 3 000 000,00 zł w 2025 roku).

Środki na planowane zadania inwestycyjne pochodzić będą z budżetu gminy i funduszy unijnych.

Jakość wody przeznaczonej do spożycia na terenie gminy Milówka

Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna w Żywcu prowadzi na terenie Gminy Milówka nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. 2023, poz. 338 z późn. zm.) i Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2017, poz. 2294).

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żywcu opublikował „Obszarową ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi za 2023 r. dla Gminy Milówka”.

Do oceny jakości wody wykorzystano wyniki próbek pobieranych i badanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną, a także wyniki wody uzyskane w ramach prowadzonej kontroli wewnętrznej przez Gminę Zakład Gospodarki Komunalnej w Milówce.

W 2023 roku w ramach prowadzonego przez Państwowego Inspektora Sanitarnego w Żywcu monitoringu jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pobrano 8 próbek wody do badań. Jakość wody w pobranych próbkach spełniała wymagania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Na podstawie wyników badań wody w 2023 roku w ramach nadzoru sanitarnego i kontroli wewnętrznej Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żywcu pozytywnie ocenił jakość wody przeznaczonej do spożycia z terenu Gminy Milówka.

4.5.1.2. Odbiór ścieków

Właścicielem sieci kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Milówka jest Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu oraz Gmina Milówka.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej będącej w zarządzie Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu w 2023 roku wynosiła 112,26 km, a skanalizowanie gminy wynosiło około 97%. Całkowita długość sieci kanalizacyjnej wynosi 124 km, do sieci podpiętych jest 2665 budynków.

Działania inwestycyjne zrealizowane w latach 2022-2023 przez Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu:

- „Uszczelnienie istniejącej sieci kanalizacyjnej w gm. Milówka – Kontrakt 12e” – wartość netto zadania: 13 146 806,91 zł, w ramach zadania zmodernizowano 15,97 km sieci,
- „Uszczelnienie istniejącej sieci kanalizacyjnej w gminach Radziechowy – Wieprz i Milówka – Kontrakt 29” – wartość netto zadania: 1 307 015,64 zł, w ramach zadania zmodernizowano 0,64 km sieci zlokalizowanej na terenie Gminy Milówka.

Finansowanie powyższych kontraktów realizowane było z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020.

Gmina Milówka znajduje się w obrębie Aglomeracji Węgierska Górka, która została przyjęta uchwałą nr XVIII/197/2020 Rady Gminy Węgierska Górka z dnia 29 grudnia 2020 r.

Tabela 29. Długość i rodzaj istniejącej sieci kanalizacyjnej zlokalizowanej na terenie Gminy Milówka w obrębie Aglomeracji Węgierska Górka

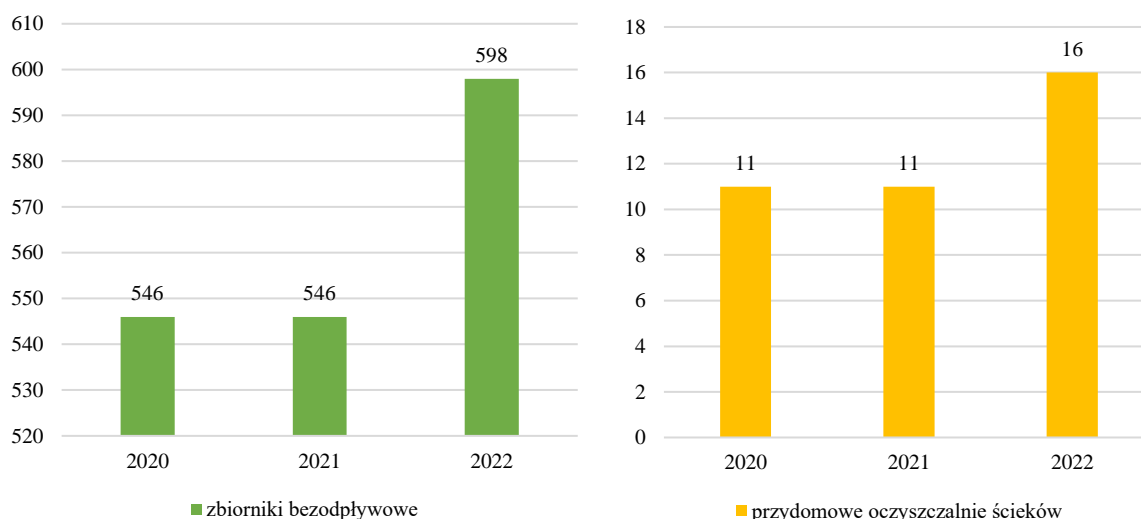
Kanalizacja istniejąca	Długość [km]	Liczba osób korzystających z istniejącej kanalizacji		
		Mieszkańcy	Osoby czasowo przebywające na terenie aglomeracji	Sumaryczna liczba osób
Sanitarna grawitacyjna	132,99	7 840	1732	9 572
Sanitarna tłoczna	8,3			
Ogólnospławna grawitacyjna	0			
Ogólnospławna tłoczna	0			
RAZEM	141,29	7 840	1732	9 572

Źródło: uchwała nr XVIII/197/2020 Rady Gminy Węgierska Górka z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic aglomeracji Węgierska Górka

Ścieki z terenu gminy Milówka odprowadzane są do Oczyszczalni Ścieków w Ciężynie. Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 7 200 m³/d.

Gmina Milówka prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrolę budynków mieszkalnych w zakresie sposobu odprowadzania nieczystości ciekłych z posesji.

W 2023 roku na terenie gminy zarejestrowane były 784 zbiorniki bezodpływowe i 35 przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Rysunek 21. Liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy Milówka w latach 2020-2022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS

4.5.1.3. Program „Moja Woda”

Program „Moja Woda” dotyczy przedsięwzięć, które doprowadzą do zatrzymania wody opadowej w obrębie nieruchomości objętej przedsięwzięciem, w efekcie czego wody opadowe lub roztopowe z nieruchomości nie będą odprowadzane poza jej teren (np. do kanalizacji bytowo-gospodarczej, kanalizacji deszczowej, kanalizacji ogólnospławnej, rowów odwadniających odprowadzających poza teren nieruchomości, na tereny sąsiadujące, na ulice, place itp.)

Celem programu jest ochrona zasobów wody poprzez zwiększenie retencji na terenie posesji przy budynkach jednorodzinnych oraz wykorzystywanie zgromadzonej wody opadowej i roztopowej, w tym dzięki rozwojowi zielono-niebieskiej infrastruktury.

W latach 2020-2023 mieszkańcy Gminy Milówka podpisali z WFOŚiGW w Katowicach umowy o dofinansowanie w ramach Programu Moja Woda. Z Programu skorzystało 13 mieszkańców.

4.5.1.4. Kontrole

W 2022 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził 1 kontrolę w zakresie ochrony wód oraz gospodarki ściekowej. W ramach kontroli wykryto naruszenia oraz nałożono karę finansową.

4.5.2. Analiza SWOT

Gospodarka wodno-ściekowa	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
wysoki stopień skanalizowania gminy	niski stopień zwodociągowania gminy duża liczba zbiorników bezodpływowych
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
integracja z UE i wpływ środków pomocowych, regulacje ogólnokrajowe i międzynarodowe zobowiązujące do podniesienia jakości środowiska	niedostateczne rozpoznanie niekorzystnych oddziaływań człowieka na środowisko (np. w zakresie zanieczyszczeń obszarowych) niedostateczna pula środków finansowych

Źródło: opracowanie własne

4.5.3 Cele i zadania środowiskowe w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Podstawowym działaniem w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest likwidacja lub ograniczenie oddziaływania źródeł zanieczyszczenia wód powierzchniowych – punktowych, obszarowych i liniowych.

Niezwykle ważnym zadaniem jest inwentaryzacja stanu technicznego zbiorników bezodpływowych (szamb). Zdarza się, że zbiorniki te są nieszczelne i są źródłem zanieczyszczenia wód. Powinna być prowadzona kontrola stanu technicznego szamb, a po przyłączeniu posesji do sieci kanalizacyjnej – możliwie szybka ich likwidacja.

W zakładach produkcyjnych, również w tych małych, należy promować wprowadzanie zamkniętych obiegów wody jako elementu pozwalającego na ograniczenie zrzutu zanieczyszczonych wód do środowiska, a także zmiany technologii i poprawę stanu zakładowych sieci wodociągowych.

Zadania w gospodarce ściekowej wynikają ze zobowiązań międzynarodowych Polski (stanowisko negocjacyjne w negocjacjach z UE w sprawie wdrażania Dyrektywy 91/271/EWG) i zapisów Prawa Wodnego oraz aktualnego stanu gospodarki ściekowej. Działania inwestycyjne wyznacza Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych oraz Master Plan – aktualizacja z 2022 roku.

4.6. Zasoby surowców naturalnych

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie zasobów surowców naturalnych.

Tabela 30. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIŁÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024” Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami ze złóż Racjonalna gospodarka zasobami geologicznymi			
L.p.	Zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Ujęcie występowania strategicznych złóż kopalin w planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłówka	Zapisy dotyczące występowania złóż kopalin zostały ujęte w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego z 2014 roku. W latach 2022-2023 Gmina nie uchwaliła nowych MPZP.	stosowanie ogólnych zapisów w MPZP
2.	Realizacja projektów inwestycyjnych związanych z zabezpieczeniem i stabilizacją osuwisk zagrażających zabudowie i infrastrukturze	W 2024 roku gmina uzyskała środki w wysokości 218 341,26 zł z budżetu państwa na realizację zadania „Przebudowa odcinka drogi „STARA DK 69” w granicach istniejącego pasa drogowego – poprawa odwodnienia i zabezpieczenie osuwiska w rejonie działek nr ewid. 9277/10 oraz 3/28 w m. Szare, w ramach zadania budowa zabezpieczenia skarpy nasypu”. Całkowity koszt inwestycji 272 926,58 zł, udział własny Gminy Miłówka wyniósł 54 585,32 zł.	zabezpieczenie 1 osuwiska

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Miłówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 31. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie zasobów surowców naturalnych

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1.	Liczba zmian w PZP	b.d.	0 (MPZP z 2014 r.)
2.	Ilość terenów zabezpieczonych przed ruchami masowymi	b.d.	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Miłówka

4.6.1. Opis stanu obecnego

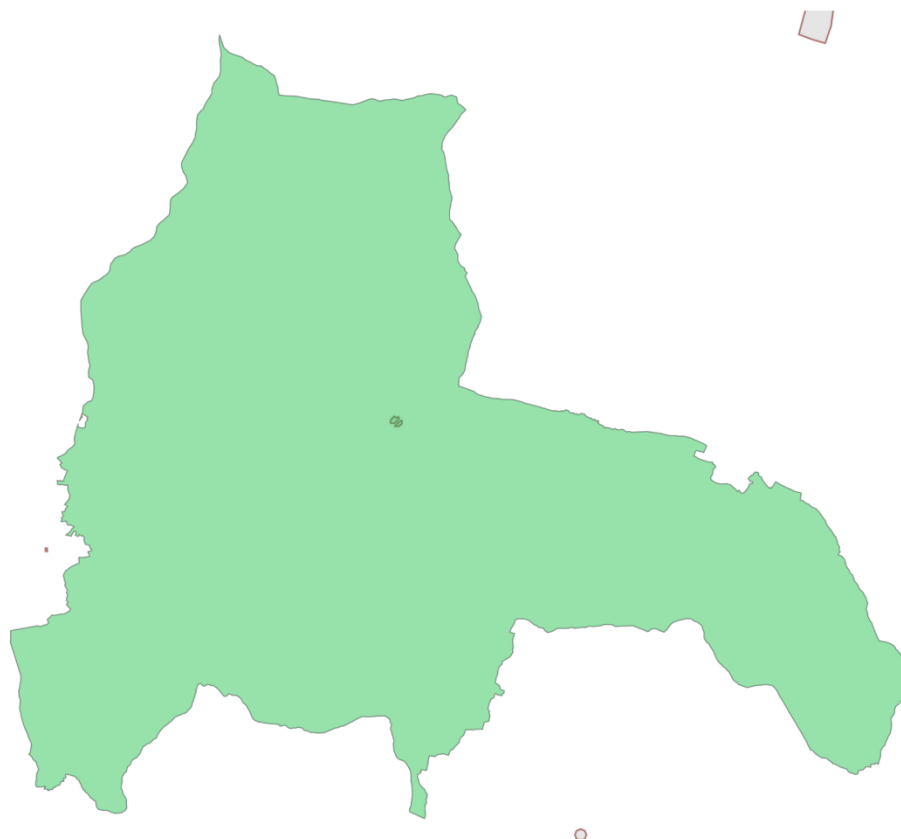
4.6.1.1. Surowce naturalne

Zasady poszukiwania, dokumentowania oraz korzystania z kopalin regulowane są przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 633 z późn. zm.). W ustawie tej rozstrzygnięto sprawę własności złóż kopalin oraz uregulowano problem ochrony zasobów poprzez wymóg ujmowania ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązek kompleksowego i racjonalnego wykorzystania kopalin.

Posiadający koncesję na wydobywanie złoża kopalin jest zobowiązany zastosować środki niezbędne zarówno do ochrony złoża jak i do ochrony wód powierzchniowych i podziemnych a także do ochrony powierzchni ziemi. Po zakończonej eksploatacji zobowiązany jest prowadzić rekultywację oraz przywracać do właściwego stanu elementy przyrodnicze. Obszary poeksploatacyjne należy sukcesywnie i na bieżąco poddawać rekultywacji. Obowiązek ten ciąży na osobie powodującej utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntu. Koszty rekultywacji ciążą na sprawcy.

W 2023 roku zostały opracowane mapy rozmieszczenia wszystkich surowców na terenie całej polski pn. „Bilans złóż zasobów kopalin w Polsce według stanu na 30 grudnia 2022 roku”. Według „Bilansu” na obszarze Gminy Miłówka zlokalizowano:

- złoże kamieni łamanych i blocznych stanowiących złoża „Kamesznica I” i oznaczone jako „R” – złoża o zasobach rozpoznanych szczegółowo (w kat. A + B + C₁, a w przypadku ropy i gazu – w kat. A + B), zasoby geologiczne bilansowe złoża wynoszą 1 312 tys. t.

Rysunek 22. Lokalizacja złóż surowców na terenie Gminy Milówka

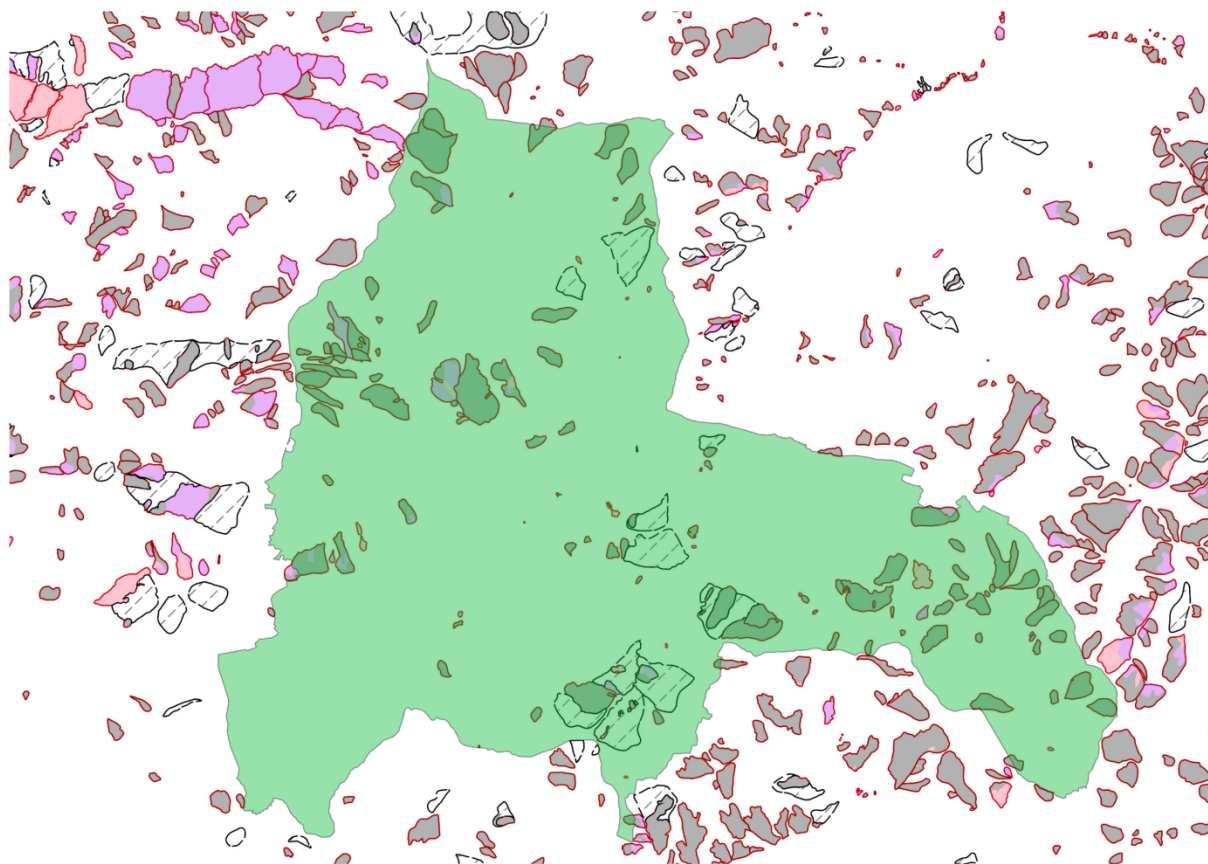
Źródło: opracowanie własne

4.6.1.2 Osuwiska

W Państwowym Instytucie Geologicznym od 2006 roku realizowany jest projekt System Ośłony Przeciwosuwiskowej (SOPO). Celem projektu jest rozpoznanie i udokumentowanie wszystkich osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Wyniki Projektu są przedstawiane na mapach topograficznych w skali 1: 10 000 i są pomocne w ocenie ryzyka osuwiskowego, czyli w ograniczeniu szkód i zniszczeń wywołanych rozwojem osuwisk poprzez zaniechanie budownictwa drogowego i mieszkaniowego w obrębie aktywnych i okresowo aktywnych osuwisk. Dla terenów osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych wymagane jest opracowanie szczegółowych dokumentów geologiczno-inżynierskich.

Stosownie do obowiązku wynikającego z art. 110a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), Starosta Powiatu Żywieckiego prowadzi obserwacje terenów zagrożonych ruchami masowymi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach na podstawie bazy Systemu Ośłony Przeciw Osuwiskowej (SOPO) – Rejestr terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy.

Zgodnie z danymi ww. Bazy SOPO na terenie Gminy Milówka występuje 157 osuwisk i 11 terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

Rysunek 23. Lokalizacja osuwisk na terenie Gminy Milówka

Źródło: opracowanie własne

4.6.2. Analiza SWOT

Zasoby surowców naturalnych	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
występowanie złóż naturalnych	występowanie osuwisk i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
możliwości rozwoju gospodarczego wynikające z występowania surowców	możliwe zagrożenia ze strony terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych możliwe zagrożenie ze strony terenów górniczych

Źródło: opracowanie własne

4.6.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu surowców naturalnych

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. 2020, poz. 2187 z późn. zm.), a także w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. 2023, poz. 633 z późn. zm.), dokonano regulacji dotyczących ochrony zasobów środowiskowych pod względem szkód i odpowiedzialności za działania naprawcze, a także ochrony złóż kopalin, wód podziemnych i innych składników środowiska w związku z wykonywaniem prac i robót geologicznych i wydobywaniem kopalin.

W ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze, rozstrzygnięto także sprawę własności złóż kopalin oraz uregulowano problem ochrony zasobów poprzez wymóg ujmowania ich w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz obowiązek kompleksowego i racjonalnego wykorzystania kopalin. Na obszarze gminy zlokalizowane jest jedno złożo surowców naturalnych.

Na terenie Gminy Milówka występują osuwiska oraz tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych. W razie zaistnienia takiej potrzeby będą realizowane projekty inwestycyjne polegające na zabezpieczeniu i stabilizacji osuwisk oraz usuwaniu szkód w infrastrukturze.

4.7. Gleby

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie gleb.

Tabela 32. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MILÓWKA NA LTA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024”			
Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi			
L.p.	Zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Kontynuacja Programu OWCA – PLUS Przywracanie i promowanie tradycyjnego wypasu w celu ochrony ekosystemów nieleśnych na terenie całego województwa, w tym Wojewódzki Program Aktywizacji Gospodarczej oraz Zachowania Dziedzictwa Kulturowego Beskidów i Jury Krakowsko-Częstochowskiej – Owca Plus do roku 2020	W latach 2020-2023 realizowany był Program Owca Plus na terenieminy Milówka. W ramach Programu realizowano wypas na powierzchni około 270,10 ha.	realizowano wypas na powierzchni ok. 270,10 ha
2.	Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową w tym przeznaczania gruntów na cele inne niż rolne i leśne	Brak realizacji.	brak realizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Milówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 33. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie gleb

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1.	Ilość hał na których prowadzony jest wypas owiec na terenie powiatu	10 hał	12 (na pow. 270,10 ha)
2.	Powierzchnia użytków rolnych	4 399 ha	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Milówka

4.7.1. Opis stanu obecnego

W obrębie Beskidu Śląskiego i Żywieckiego, w którym zlokalizowana jest Gmina Milówka, przeważają gleby wietrzeniowe fliszowe brunatne, a w dolinach płytkie mady o dużym stopniu szkieletowości. Gleby brunatne powstawały pod wpływem lasów liściastych i mieszanych, w klimacie umiarkowanym ze skał zasobnych w składniki pokarmowe. Wytworzone z fliszu gleby brunatne mają skład glin ciężkich i średnich rzadziej ilów. Bez dużych ilości szkieletu mogą być użytkowane jako grunty orne, zwłaszcza na obszarach o mniejszym spadku. Gleby te zaliczane są często do kompleksów zbożowo pastewnych górskich oraz zbożowo owsiano pastewno-górskich. W dolinie Soły występują także mady. Są to gleby powstałe z osadów rzecznych pozostawianych w czasie wylewów. Nanoszenie materiału zmytego z innych gleb przez opady powoduje wzbogacenie terenów nadrzecznych w składniki pokarmowe, dlatego też mady należą do gleb urodzajnych.

Obszary rolnicze w Gminie Milówka występują w dolinie Soły oraz na stokach dolin i grzbietów górskich. W większości położone są na terenach o dużych spadkach. Na terenie Gminy Milówka przeważają gleby gliniaste średnie i gliniaste ciężkie, stanowią one około 80% powierzchni terenów rolnych. Należą głównie do klas V i VI, na niewielkich obszarach do klasy IV i III. Gleby III klasy występują głównie w dolinie rzeki Soły, a także wzdłuż potoków Milówka, Nieledwianka i Kameszniczanka.

4.7.1.1. Rolnictwo

W 2020 r. przeprowadzony na terenie kraju został Powszechny Spis Rolny 2020, w którym to pytano rolników m.in. o powierzchnię gruntów i liczbę zwierząt gospodarskich, uprawy rolne i ogrodnicze. Ponadto, zbierano dane o liczbie ciągników, maszyn rolniczych i budynków gospodarskich, ale tylko tych związanych z prowadzoną produkcją rolniczą. Dane udostępnione w ramach publikacji wyników PSR 2020 dla Gminy Miłówka:

- średnia powierzchnia użytków rolnych według gmin w 2020 r. – 3,1 ha,
- udział powierzchni zasiewów w powierzchni użytków rolnych według gmin w 2020 r. – 5,9%,
- obsada była na 100 ha użytków rolnych według gmin w 2020 r. – 24 sztuk,
- udział gospodarstw rolnych wyposażonych w ciągniki rolnicze w ogółem gospodarstw rolnych według gmin w 2020 r. – 44,8%,
- nakłady pracy w gospodarstwach rolnych ogółem poniesione na produkcję rolniczą według gmin w 2020 r. – 305 AWU.

Teren gminy obejmuje swoim działaniem Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie i Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, które okresowo organizują szkolenia, spotkania informacyjne czy punkty konsultacyjne dla chętnych i zainteresowanych rolników.

Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie organizował szkolenia, prelekcje, konferencje oraz udzielał informacji rolnikom z terenu gminy Miłówka z zakresu ochrony środowiska szczególnie ochrony wód, profilaktyki prozdrowotnej mieszkańców oraz rolnictwa ekologicznego. ŚORD przeprowadził:

- 2 szkolenia w 2021 roku, w których uczestniczyło 15 osób, udzielono 32 konsultacji,
- 12 konsultacji w 2022 roku,
- 2 szkolenia w 2023 roku, w których uczestniczyło 35 osób, udzielono 55 konsultacji.

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Śląski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o liczbie hodowanych zwierząt według zgłoszeń składanych w biurach powiatowych przez posiadaczy zwierząt w poniższej tabeli przedstawiono zestawienie zwierząt gospodarskich.

Tabela 34. Zestawienie zwierząt gospodarskich znajdujących się na terenie Gminy Miłówka

Gatunek	Stan na dzień	
	01.01.2023	01.01.2024
bydło	313	325
owce	113	117
kozy	4	1
świnie	2	0
koniowate	-	24

Źródło: pismo ARiMR znak: BDSPB12-WPPB.071.11.2024.ES

W ramach programów rolno-środowiskowych Departament Płatności Bezpośrednich ARiMR zrealizował dla Gminy Miłówka płatności w zakresie wskazanym w poniższej tabeli.

Tabela 35. Dane dotyczące realizacji płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych na terenie Gminy Miłówka

Rok	Działanie	Wariant	Liczba wniosków	Powierzchnia [ha]	Liczba wypłaconych	Kwota [zł]
2022	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1420	Wariant 4.5 - Półnaturalne łąki świeże	5	35	5	38600
2022	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1420	Wariant 4.7 - Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	3	9	3	5797
2022	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1420	Wariant 5.3 - Murawy	1	0		
2022	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1420	Wariant 5.4 - Półnaturalne łąki wilgotne	5	10	5	9378

2022	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1420	Wariant 5.5 - Półnaturalne łąki świeże	6	20	5	22057
2022	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna 1420	Wariant 8.1 - Ekstensywne użytkowanie łąk i pastwisk	10	30	9	23749
2022	Rolnictwo ekologiczne	Wariant 10.1.2 - Uprawy jagodowego okresie konwersji	1	1	1	125
2022	Rolnictwo ekologiczne	Wariant 11.1 - Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji	3	17	3	12751
2022	Rolnictwo ekologiczne	Wariant 12.1 - Trwałe użytki zielone po okresie konwersji	3	5	3	3205
2022	Rolnictwo ekologiczne	Wariant 8.1 - Uprawy warzywne po okresie konwersji	2	0	2	405
2023	Płatność ekologiczna (PROW 2014-2020)	Wariant 10.1.2 - Uprawy jagodowe po okresie konwersji	1	1	1	1416
2023	Płatność ekologiczna (PROW 2014-2020)	Wariant 11.1 - Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji	1	8	1	12378
2023	Płatność ekologiczna (WPR 2023-2027)		2	12	1	10381
2023	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020)	Wariant 4.5 - Półnaturalne łąki świeże	5	29	3	20584
2023	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020)	Wariant 4.7 - Ekstensywne użytkowanie na obszarach specjalnej ochrony ptaków (OSO)	3	7	3	5727
2023	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020)	Wariant 5.3 - Murawy	1	0		
2023	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020)	Wariant 5.4 - Półnaturalne łąki wilgotne	5	9	4	9634
2023	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (PROW 2014-2020)	Wariant 5.5 - Półnaturalne łąki świeże	5	4	5	6317
2023	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (WPR 2023-2027)		2	4	1	4311
2023	Płatność rolno-środowiskowo-klimatyczna (WPR 2023-2027)		1	1		

Źródło: pismo ARiMR znak: BDSPB12-WPPB.071.11.2024.ES

Obszar gminy obejmuje swoim zasięgiem działania Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach Oddział w Bielsku-Białej, który prowadzi kontrole gospodarstw rolnych pod kątem materiału siewnego, szkółkarskiego oraz szkodników, patogenów i organizmów nie kwarantannowych i kwarantannowych.

Tabela 36. Działania prowadzone przez WIORON na terenie Gminy Milówka w latach 2020-2023

Rodzaj kontroli	2020	2021	2022	2023
Ilość kontroli materiału siewnego	0	0	0	0
Ilość i rodzaj wykrytych gatunków kwarantannowych	0	0	0	0
Ilość obserwacji fitosanitarnych roślin pod kątem występowania organizmów nie kwarantannowych	0	0	0	0
Ilość kontroli sprzedawców środków ochrony roślin	1	1	0	0
Ilość kontroli stosowania środków ochrony roślin	1	0	1	0
Ilość kontroli pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych	0	0	0	0

Źródło: pismo WIORIN znak: OBB.1331.4.2024

W żadnym przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości.

4.7.1.2. Program Owca Plus

Program Owca Plus jest przykładem praktycznej realizacji czynnej ochrony cennych przyrodniczo hal i polan górskich Beskidów oraz muraw Jury Krakowsko-Częstochowskiej poprzez powstrzymanie sukcesji lasu w oparciu o gospodarkę pasterską. Ponadto, wpływa na kultywowanie tożsamości kulturowej związanej z pasterstwem, krzewienie tradycji kultury ludowej, rozwój rzemiosła i przetwórstwa produktów pochodzenia owczego i koziego.

W poniższej tabeli przedstawiono obszary szczególnie cenne przyrodniczo na terenie Gminy Milówka, na których wskazana jest realizacja zadań ochronnych w ramach Wojewódzkiego Programu – Owca Plus do roku 2027.

Tabela 37. Obszary szczególnie cenne przyrodniczo na terenie Gminy Milówka, na których wskazana jest realizacja zadań ochronnych Programu Owca Plus

Nazwa	Gmina	Powierzchnia [ha]
Barania	Milówka	7,8
Białożycki Groń	Milówka/Węgierska Górką	67,3
Cukiernica i Boracza I	Milówka/Węgierska Górką	6,9
Góra Prusów	Milówka/Węgierska Górką	37,9
Góra Ślebiedowa	Milówka	17,2
Gryniówki	Milówka	12,3
Koczy Zamek Podgrapy	Istebna/Milówka	28,9
Maślakówk	Milówka	3,6
Sucha Góra	Milówka/Rajcza	17,0
Właszne	Milówka	6,3
Węzłówka	Milówka	24,9
Cukiernica i Boracza II	Węgierska Górką/Milówka	40,0

Źródło: pismo Marszałka Województwa Śląskiego znak: OE-AD-UI.706.148.2024

Realizacja wypasu na większości wyżej wymienionych terenów w latach 2020-2023 była realizowana przez Fundację Pasterstwo Transhumancyjne. W poniższej tabeli przedstawiono kwoty przeznaczone na prowadzenie wypasu w ramach pierwszego otwartego konkursu ofert na zadania publiczne dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu zawarte w Wojewódzkim Programie – Owca Plus do roku 2027.

Tabela 38. Środki przeznaczone na prowadzenie wypasu w latach 2020-2023 na terenie Gminy Miłówka

	2020	2021	2022	2023
Fundacja Pasterstwo Transhumancyjne	430 058,70	355 209,60	413 225,00	479 166,00

Źródło: pismo Marszałka Województwa Śląskiego znak: OE-AD-UI.706.148.2024

4.7.1.3. Badania gleb

Badania gleb wykonywane są odgórnie w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski”, który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziem. Celem badań jest obserwacja zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i pozarolniczej działalności człowieka.

Na terenie Gminy Miłówka w ramach Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2020-2022 nie zlokalizowano żadnego punktu pomiarowego.

Od 2015 roku działa program „Grunt to wiedza”, jest to ogólnopolski, bezpłatny program badań pH gleb oraz zasobności w składniki odżywcze, w tym na kwasowość oraz zawartość fosforu, potasu i magnezu.

4.7.1.4. Zanieczyszczenia gleby

Zgodnie z informacją przekazaną przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach na terenie Gminy Miłówka występują dwa tereny zidentyfikowane jako szkody w środowisku.

4.7.2. Analiza SWOT

Gleby	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
Program Owca Plus realizowany na terenie gminy	brak badań gleb w ramach Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski szkody w środowisku
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
możliwość korzystania z porad w ŚODR i ARIMR ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych	zanieczyszczenie gleb w wyniku oddziaływania terenów przemysłowych i górniczych, niskiej emisji w tym ruchu pojazdów

Źródło: opracowanie własne

4.7.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gleb

W celu ekonomicznej i ekologicznej racjonalizacji wykorzystania gleb należy dążyć do ograniczania wykorzystania dobrej jakości gleb w sposób niezgodny z walorami przyrodniczymi, dostosowania formy zagospodarowania do naturalnego potencjału gleb, rozwoju ekologicznej produkcji rolniczej lub odpowiedniej zmiany upraw na glebach zanieczyszczonych.

Cennym działaniem jest organizacja spotkań informacyjnych i akcji informacyjnych połączonych z praktycznymi zajęciami dla rolników, zainteresowanych produkcją rolną, a także właścicieli gospodarstw predestynujących do agroturystycznych. Działania prowadzone są przez Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, finansowane ze środków własnych.

4.8. Gospodarka odpadami

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie gospodarki odpadami.

Tabela 39. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIŁÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024” Racjonalna gospodarka odpadami			
L.p.	Planowane zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Opracowywanie sprawozdań z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz analiz gospodarowania odpadami	Gmina co roku sporządza Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi.	bieżąca realizacja
2.	Aktualizacja inwentaryzacji i programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	W latach 2022-2023 nie aktualizowano Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Program przyjęto w 2011 roku uchwałą nr XVIII/104/2011 Rady Gminy Miłówka z dnia 30 listopada 2011 r. Inwentaryzację przeprowadzono w 2011 roku. Z terenu gminy corocznie usuwane są wyroby zawierające azbest i tak:	w latach 2020-2023 z terenu gminy usunięto 348,2920 Mg wyrobów zawierających azbest
3.	Zakłada się osiągnięcie celów określonych w przyjętym „Programie usuwania azbestu z terenu województwa śląskiego do roku 2032”	<ul style="list-style-type: none"> w 2020 roku z terenu gminy usunięto 169,0720 Mg wyrobów zawierających azbest, koszt dofinansowania z WFOŚiGW i NFOŚiGW w Katowicach wyniósł 91 298,88 zł, w 2021 roku z terenu gminy usunięto 110,9950 Mg wyrobów zawierających azbest, koszt dofinansowania z WFOŚiGW i NFOŚiGW w Katowicach wyniósł: 62 490,34 zł, środki własne Gminy: 935,25 zł, w 2022 roku z terenu gminy usunięto 59,0400 Mg wyrobów zawierających azbest, koszt dofinansowania z WFOŚiGW i NFOŚiGW w Katowicach wyniósł: 31 711,25 zł, środki własne mieszkańców: 472,96 zł, w 2023 roku z terenu gminy usunięto 9,1850 Mg wyrobów zawierających azbest, koszt dofinansowania z WFOŚiGW i NFOŚiGW w Katowicach wyniósł: 5 511,00 zł, środki własne Gminy: 475,60 zł. 	
4.	Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym rozbudowa i modernizacja PSZOK-ów	Gmina Miłówka prowadzi selektywną zbiórkę odpadów w 2022 roku odebrano łącznie 2471,0130 Mg odpadów, z czego 1072,0370 Mg stanowiły odpady zebrane w sposób selektywny. Do PSZOK-u mieszkańcy przekazali 209,2620 Mg odpadów. W 2023 roku łącznie z terenu gminy odebrano 2377,6210 Mg odpadów, z czego 1011,6200 Mg stanowiły odpady zebrane w sposób selektywny. Do PSZOK-u mieszkańcy przekazali 235,5460 Mg odpadów.	w latach 2022-2023 masa odpadów zbieranych selektywnie wyniosła 2528,4650 Mg
5.	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, unieszkodliwianych przez składowanie	Poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosił do 35% do 2020 roku. W 2022 roku ilość zebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wyniosła 25,4540 Mg, a Gmina osiągnęła poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w wysokości 50,73%. W 2023 roku ilość zebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji zwiększyła się i wyniosła 32,3800 Mg, jednak osiągnięty poziom wyniósł 36,50%.	nieosiągnięcie wymaganego poziomu
6.	Przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, takich jak papier, metal, tworzywa	Od 2021 roku poziom recyklingu dotyczy wszystkich odpadów komunalnych. Zgodnie z art. 3b ust. 1 a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Gminy są obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego	nie osiągnięto wymaganego poziomu

	sztuczne i szkło z na poziomie minimum 18% do końca 2016 roku, natomiast dla roku 2020 na poziomie minimum 50% ich ilości wytwarzanych	użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 35% wagowo w 2023 roku. Gmina Miłówka uzyskała 20,19%, a więc nie osiągnięto wymaganego poziomu.	
7.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpiecznymi	Gmina prowadziła działania edukacyjne dotyczące konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych również w placówkach oświatowych.	bieżąca realizacja
8.	Rozbudowa systemu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów, który pozwoli na osiągnięcie, do 2016 r. i w latach następnych, poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych w wysokości co najmniej 45% masy wprowadzonych baterii i akumulatorów przenośnych	W 2023 roku mieszkańcy przekazali na PSZOK 0,2090 Mg baterii i akumulatorów.	zebrano 0,2090 Mg baterii i akumulatorów w PSZOK

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Miłówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 40. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie gospodarki odpadami

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1.	Ilość sprawozdań rocznie wykonywanych	1	1
2.	Czy Gmina posiada aktualizację Programu Usuwania Azbestu	tak z 2011 r.	tak z 2011 r.
3.	Czy na terenie Gminy prowadzona jest zbiórka baterii i akumulatorów	tak	tak
4.	Czy osiągnięto zakładane ustawą o odpadach poziomy zmniejszania odpadów biodegradowalnych	tak	nie
5.	Czy osiągnięto zakładane poziomy odzysku	tak	nie
6.	Czy Gmina prowadzi edukację ekologiczną	tak	tak
7.	Czy osiągnięto zakładane poziomy odzysku baterii i akumulatorów	tak	-
8.	Ilości usuniętych wyrobów zawierających azbest	206,5900 Mg	9,1850 Mg

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Miłówka, Baza Azbestowa

4.8.1. Opis stanu obecnego

Na terenie Gminy Miłówka źródłami wytwarzanych odpadów są:

- gospodarstwa domowe, w których powstają także odpady wielkogabarytowe oraz niebezpieczne,
- obiekty infrastruktury społecznej i komunalnej,
- obszary ogrodów, tereny zieleni, cmentarzy, targowisk,
- ulice i place,
- przedsiębiorstwa i firmy prowadzące działalność gospodarczą.

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych, wskaźnik ich nagromadzenia, jak również ich struktura oraz skład są uzależnione od różnych uwarunkowań lokalnych. Należy do nich:

- poziom rozwoju gospodarczego obszaru,
- zamożność społeczeństwa,
- rodzaj zabudowy mieszkalnej,
- sposób gospodarowania zasobami,

- przyzwyczajenia w konsumpcji dóbr materialnych,
- cechy charakterologiczne mieszkańców,
- podatność na edukację ekologiczną.

Największy wpływ na ilość i skład morfologiczny powstających odpadów komunalnych w danej społeczności mają pojedyncze decyzje zapadające w trakcie zakupów poszczególnych towarów i wyboru rodzaju opakowania. Do celów niniejszego opracowania wykorzystano dane pochodzące z Urzędy Gminy Milówka zamieszczone w rocznych sprawozdaniach z gospodarowania odpadami za lata 2022-2023 oraz danych GUS.

Gospodarka odpadami na terenie gminy oparta jest na zasadach Projektu Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028. Celem Planu jest określenie systemu gospodarki odpadami zgodnego z Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2028 oraz wymaganiami aktualnie obowiązujących przepisów prawa.

Główne cele strategiczne KPGO w zakresie odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji to:

- wdrażanie ZPO oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów,
- zwiększenie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności,
- osiągnięcie następujących poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych:
 - 55% dla roku 2025,
 - 60% dla roku 2030,
 - 65% dla roku 2035,
- minimalizacja ilości składowanych odpadów:
 - do 30% w roku 2025,
 - do 20% w roku 2030,
 - do 10% w roku 2035,
- zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”,
- zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia,
- zwiększenie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami,
- zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów,
- zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu,
- utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.,
- ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk.

Ustawą z dnia 19 lipca 2019 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw („ustawa nowelizująca”), wprowadzono szereg zmian dotyczących m.in. udzielania przez gminy zamówień publicznych na odbiór oraz odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych, a także zrezygnowano z organizacji systemów gospodarowania odpadami komunalnymi w ramach regionów.

Nowelizacja istotnie zmienia system gospodarki odpadami komunalnymi. W poprzednim stanie prawnym gospodarowanie odpadami komunalnymi co do zasady powinno zamykać się w granicach regionów gospodarki odpadami komunalnymi, wyznaczonych w wojewódzkich planach gospodarki odpadami. Nowelizacja likwiduje tę regionalizację.

Nadal jednak obowiązują pewne ograniczenia dotyczące gospodarowania głównie niesegregowanymi (zmieszanymi) odpadami komunalnymi odebranymi od właścicieli nieruchomości; odpady takie mogą być przekazywane wyłącznie do tzw. instalacji komunalnych, ujętych na listach prowadzonych przez Marszałków Województw.

W ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024, poz. 399), ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.) zawarto rozwiązania, które mają na celu ograniczenie wzrostu kosztów gospodarowania odpadami.

W ramach ustawy m.in.:

- ustalono maksymalną wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi obliczanej na podstawie metody „od ilości zużytej wody” w wysokości 7,8% dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za gospodarstwo domowe (ok. 150 zł),
- podwyższona została maksymalna stawka opłaty za odpady komunalne dla nieruchomości niezamieszkałych – 1,3% dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik lub worek o pojemności 120L, co umożliwi efektywne rozłożenie kosztów systemu pomiędzy nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe,
- władze samorządowe mogą zdecydować o rzadszym odbiorze bioodpadów i niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych z gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich,
- umożliwiono gminom weryfikowanie informacji z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, poprzez korzystanie z różnych źródeł informacji będących w posiadaniu gminy (np. w celu potwierdzenia liczby osób zamieszkujących w danym gospodarstwie domowym),
- właściciele nieruchomości rekreacyjno-letniskowych mogą rozliczać się z opłaty za odpady komunalne, jak właściciele nieruchomości niezamieszkałych, czyli od pojemnika,
- Minister Klimatu i Środowiska może zezwolić w drodze decyzji na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, na odstępstwa dla poszczególnych gmin, jeśli chodzi o sposób selektywnego zbierania odpadów komunalnych (możliwość zbierania w jednym pojemniku: tworzyw sztucznych + metali + szkła),
- mieszkańcy budynków wielolokalowych mogą być indywidualnie rozliczani z obowiązku selektywnego zbierania odpadów (gmina w porozumieniu z właścicielem nieruchomości będzie mogła wdrożyć systemy, które pozwolą na rozliczenie poszczególnych mieszkańców np. bloku z obowiązku selektywnego zbierania odpadów – możliwe będzie odejście od tzw. odpowiedzialności zbiorowej za nieselektywne zbieranie),
- umożliwiono gminom dopłacanie ze środków własnych do systemu gospodarowania odpadami. Gminy mogą skorzystać z tego rozwiązania w szczególności, w sytuacjach nadzwyczajnych, np. w przypadku znacznego wzrostu cen za zagospodarowanie odpadów (brak możliwości pokrycia wszystkich kosztów z pobranych od mieszkańców opłat, konieczność znacznego podwyższenia pobieranych opłat).

Na terenie Gminy Miłówka nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. W 2023 roku odpady były przekazywane do:

- Beskid Żywiec Sp. z o.o.,
- PreZero Recycling Południe Sp. z o.o.,
- BIO-MED. Sp. z o.o.,
- LAFARGE CEMENT S.A.,
- FCC Śląsk Sp. z o.o. Zakład Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania Odpadów,
- Metalik Sp. z o.o. Sp. k.,
- Zakład Zagospodarowania Odpadów Sierzno Sp. z o.o.

4.8.1.1. Zasady gospodarowania odpadami na terenie gminy

Głównymi celami w zakresie gospodarki odpadami jest doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz redukcja strumienia odpadów komunalnych zmieszanych kierowanych do instalacji przetwarzania odpadów komunalnych oraz poprawa wydzielenie odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych, co już jest realizowane.

Utworzenie i obsługa systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy to obowiązek wynikający z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z uchwałą nr LXVI/372/2023 Rady Gminy Miłówka z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty, obowiązujące stawki za gospodarowanie odpadami kształtują się następująco:

- stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy – 44,00 zł miesięcznie za mieszkańca,
- stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi z nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny – 88,00 zł miesięcznie za mieszkańca.

Ponadto zwolnienie z części opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi otrzymują właściciele nieruchomości, w których bioodpady kompostowane są w przydomowym kompostowniku – zwolnienie wynosi 11,00 zł miesięcznie za mieszkańca.

Na terenie Gminy Miłówka funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest przy ulicy Grunwaldzkiej.

W PSZOK przyjmowane są następujące odpady:

- odpady segregowane (w workach),
- zużyty, kompletny sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie, akumulatory,
- zużyte tekstylia, w tym ubrania,
- odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- ceramikę sanitarną, okna, drzwi, itp.,
- papę, onduline, wełnę mineralną, styropian budowlany,
- przeterminowane leki.

Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.

4.8.1.2. Ilości zebranych odpadów

Gmina Miłówka w 2022 roku uzyskała następujące wymagane przepisami prawa poziomy:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – 14,33%,
- ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 50,73%.

Zgodnie z powyższymi danymi Gmina Miłówka w 2022 roku nie osiągnęła ustawowo wymaganych poziomów.

Gmina Miłówka w 2023 roku uzyskała następujące wymagane przepisami prawa poziomy:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – 20,19%,
- ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 36,50%,
- składowania odpadów komunalnych – 32,82%.

Zgodnie z powyższymi danymi Gmina Miłówka w 2023 roku nie osiągnęła ustawowo wymaganych poziomów.

W 2022 roku z terenu gminy odebrano 2471,0130 Mg odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie odpadów odebranych z terenu gminy w 2022 roku.

Tabela 41. Zestawienie odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Miłówka w 2022 roku

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów [Mg]
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	427,4900
15 01 07	Opakowania ze szkła	150,3800
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	0,8400
17 06 05*	Materiały budowlane zawierające azbest	0,7400
20 01 01	Papier i tektura	0,5770
20 01 02	Szkło	0,3860

20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,3900
20 01 99 ex	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół z gospodarstw domowych)	430,4000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	23,4540
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	36,3800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1398,9760

Ponadto na terenie PSZOK-u w 2022 roku zebrano 209,2620 Mg odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie odpadów zebranych w PSZOK w 2022 roku.

Tabela 42. Zestawienie odpadów zebranych w PSZOK w 2022 roku

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 07	Opakowania ze szkła	58,4800
16 01 03	Zużyte opony	12,0100
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,0300
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	7,3700
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,1720
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	7,3520
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	18,5480
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	3,4800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	101,8200

W 2023 roku z terenu gminy odebrano 2377,6210 Mg odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie odpadów odebranych z terenu gminy w 2023 roku.

Tabela 43. Zestawienie odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Miłówka w 2023 roku

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odebranych odpadów [Mg]
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	405,0600
15 01 07	Opakowania ze szkła	176,2400
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	9,1600
20 01 01	Papier i tektura	1,4000
20 01 02	Szkło	0,9400
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,4400
20 01 99 ex	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół z gospodarstw domowych)	352,2000
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	32,3800
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	32,8000
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1366,0010

Ponadto na terenie PSZOK-u w 2023 roku zebrano 235,5460 Mg odpadów. W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie odpadów zebranych w PSZOK w 2023 roku.

Tabela 44. Zestawienie odpadów zebranych w PSZOK w 2023 roku

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	2,7400
15 01 07	Opakowania ze szkła	25,5000
16 01 03	Zużyte opony	16,0700
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	10,0880
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,1400
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,2090
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	3,8050
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	13,5940
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	31,0800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	132,3200

4.8.1.3. Kontrole

W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził 3 kontrole przedsiębiorstw w zakresie gospodarki odpadami. We wszystkich przypadkach stwierdzono naruszenia, kary finansowe nałożono na dwa przedsiębiorstwa.

4.8.1.4. Azbest

Na właściciela, zarządcy bądź użytkownika nieruchomości, na której znajdują się wyroby zawierające azbest, ciąży obowiązek sporządzenia informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania – obowiązek tzw. inwentaryzacji. Inwentaryzacja jest wykonywana na podstawie spisu z natury. Osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami przedkładają informację wójtowi. Podmioty prawne przedkładają informację bezpośrednio marszałkowi województwa. Dane należy raportować corocznie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy. Zebrane od osób fizycznych informacje o rodzaju, ilości i miejscach występowania azbestu wójt, burmistrz lub prezydent miasta przedkłada marszałkowi województwa do 31 marca każdego roku w formie aktualizacji Bazy Azbestowej.

W 2011 roku Gmina Milówka uchwałą nr XVIII/104/2011 Rady Gminy Milówka z dnia 30 listopada 2011 r. przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla Gminy Milówka”.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w Bazie Azbestowej na terenie gminy zinwentaryzowano 2094,5370 Mg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono około 37,28% wyrobów zawierających azbest, a do unieszkodliwienia pozostało 1313,7090 Mg wyrobów zawierających azbest.

W latach 2020-2023 z terenu gminy usuwano wyroby zawierające azbest:

- w 2020 roku z terenu gminy usunięto 169,0720 Mg wyrobów zawierających azbest, koszt dofinansowania z WFOŚiGW i NFOŚiGW w Katowicach wyniósł 91 298,88 zł,
- w 2021 roku z terenu gminy usunięto 110,9950 Mg wyrobów zawierających azbest, koszt dofinansowania z WFOŚiGW i NFOŚiGW w Katowicach wyniósł: 62 490,34 zł, środki własne Gminy: 935,25 zł,
- w 2022 roku z terenu gminy usunięto 59,0400 Mg wyrobów zawierających azbest, koszt dofinansowania z WFOŚiGW i NFOŚiGW w Katowicach wyniósł: 31 711,25 zł, środki własne mieszkańców: 472,96 zł,

- w 2023 roku z terenu gminy usunięto 9,1850 Mg wyrobów zawierających azbest, koszt dofinansowania z WFOŚiGW i NFOŚiGW w Katowicach wyniósł: 5 511,00 zł, środki własne Gminy: 475,60 zł.

4.8.2. Analiza SWOT

Gospodarka odpadami	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
PSZOK na terenie gminy	słabe tempo usuwania wyrobów zawierających azbest nieosiągnięcie wymaganych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu oraz poziomu ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
stale usprawniany system gospodarki odpadami akcje edukacyjne o zasięgu lokalnym i ogólnopolskim w zakresie gospodarowania odpadami	przywożenie odpadów na teren gminy oraz zostawianie ich przez przyjezdnych wzrost kosztów gospodarowania odpadami, co wiąże się ze wzrostem opłat ponoszonych przez mieszkańców gminy

Źródło: opracowanie własne

4.8.3. Cele i zadania środowiskowe z zakresu gospodarki odpadami

Głównymi celami do realizacji w zakresie gospodarki odpadami jest doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych oraz redukcja strumienia odpadów komunalnych zmieszanych kierowanych na składowisko. Dla realizacji tego celu do harmonogramu realizacji zadań wpisano działania polegające na doskonaleniu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, w oparciu o zbieranie selektywne oraz poprawie skuteczności zbiórek odpadów wielkogabarytowych, biodegradowalnych, odpadów niebezpiecznych oraz intensyfikacja działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy.

Ważnym elementem jest świadomość ekologiczna społeczeństwa, biorącego aktywny udział w procesie zagospodarowania odpadów. Edukacja ekologiczna jest procesem, którego głównym celem jest ukształtowanie aktywnej i odpowiedzialnej postawy mieszkańców w sferze konsumpcji, a także postępowania z odpadami. W zakresie gospodarki odpadami świadomość ekologiczna społeczeństwa jest nadal niewystarczająca, dlatego też konieczna jest kontynuacja edukacji ekologicznej.

Właściwie ukierunkowana edukacja ekologiczna mieszkańców przyczyni się do zwiększenia efektywności prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów, co zapewni pozyskanie surowców wtórnych, zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska oraz zmniejszenie szkodliwości tych odpadów.

4.9. Ochrona przyrody

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie ochrony przyrody.

Tabela 45. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIŁÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024”			
Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu			
L.p.	Planowane zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Kontynuowanie inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej województwa ze szczególnym uwzględnieniem grup organizmów, zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych o niewystarczającym rozpoznaniu	W 2021 roku wykonano opinię dendrologiczną 4 drzew. W 2023 roku wykonano opinię dendrologiczną pomnika przyrody – pielęgnację pomnika przeprowadzono w marcu 2024 roku.	2 opinie dendrologiczne w latach 2021-2023
2.	Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej, w szczególności na temat przedmiotów ochrony na obszarach natura 2000 (w tym akcja informacyjna na temat użytkowania pojazdów mechanicznych w obrębie siedlisk naturowych) oraz walorów przyrodniczych parków krajobrazowych	<p>W latach 2020-2023 Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, Oddział Biura w Żywcu prowadził działania promocyjne i edukacyjne dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Miłówka. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział Biura w Żywcu realizował działania edukacyjne z zakresu edukacji przyrodniczej i ekologicznej zgodnie z wymaganiami ustawowymi (Ustawa o ochronie przyrody) oraz statutowymi ZPKWŚ.</p> <p>Placówki oświatowe na terenie gminy Miłówka są na bieżąco informowane o prowadzonych przez ZPKWŚ Oddział Biura w Żywcu działaniach z zakresu edukacji przyrodniczej, ekologicznej i korzystają z oferty poprzez uczestnictwo w konkursach przyrodniczych i ekologicznych, akcjach ekologicznych, warsztatach terenowych i stacjonarnych, m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ogólnopolski Konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”, Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Magia Beskidów”, Wojewódzki Konkurs „Ekologiczne Łamanie Główek”, wojewódzkie konkursy plastyczne i fotograficzne koordynowane przez Ośrodki Edukacyjne ZPKWŚ, warsztaty terenowe na obszarze parków krajobrazowych, warsztaty terenowe na sensorycznej ścieżce przyrodniczej w Ośrodku, pogadanki w Ośrodku oraz w placówkach oświatowych, akcje ekologiczne (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, Święto Drzewa), zajęcia okazjonalne o tematyce przyrodniczej (m.in. Międzynarodowy dzień Roślin, Międzynarodowy Dzień Krajobrazu). 	bieżąca realizacja
3.	Prowadzenie bazy danych o czynnej ochronie przyrody		
4.	Stworzenie systemu przepływu informacji o prowadzonych przez gminę województwa śląskiego działaniach z zakresu edukacji ekologicznej oraz czynnej ochrony przyrody na cele Ogólnodostępnej Bazy Danych, która zostanie zaimplementowana do modułu Przyroda w systemie ORSIP	Urząd prowadzi system informacji publicznej (https://milowka.e-map.net/), gdzie udostępnione są informacje i materiały Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz informacje dotyczące lasów (Bank Danych o Lasach).	gmina prowadzi system informacji publicznej
5.	Integracja działań	W latach 2022-2023 na obszarach Natury 2000 zlokalizowanych na terenie	brak realizacji,

	w ramach wdrażania zapisów Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego	Gminy Miłówka nie ustanowiono działań ochronnych.	realizacja w miarę potrzeb
6.	Zapewnienie właściwej ochrony bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym, ze szczególnym uwzględnieniem korytarzy ekologicznych poprzez adekwatne zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego lub/i decyzjach o warunkach zabudowy	Gmina Miłówka w latach 2022-2023 nie wprowadziła zapisów dotyczących zapewnienia właściwej ochrony bioróżnorodności terenów zieleni i krajobrazu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego – obowiązujący MPZP z 2014 roku.	brak realizacji
7.	Oznakowanie granic obszarów uznanych za formy ochrony przyrody oraz postawienie tablic informacyjnych	Na terenie gminy Miłówka występują następujące formy ochrony przyrody: <ul style="list-style-type: none"> • obszary Natura 2000 – Beskid Śląski (PLH240005), Beskid Żywiecki (PLH240006), Beskid Żywiecki (PLB240002), • parki krajobrazowe – Żywiecki Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego, • rezerwat przyrody – Barania Góra, • pomniki przyrody – 3 pomniki. 	9 form ochrony przyrody na terenie gminy
8.	Zachowanie i odtwarzanie właściwego stanu siedlisk, cennych gatunków, elementów przyrody nieożywionej oraz krajobrazu na terenie obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych, stanowisk dokumentacyjnych oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, a także poza terenem obszarów chronionych		
9.	Opracowanie i wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo oraz utrwalanie osiągniętych efektów z uwzględnieniem pojemności turystycznej tych obszarów	Brak realizacji zadania.	brak realizacji
10.	Prowadzenie prac pielęgnacyjno – konserwatorskich pomników przyrody	W 2023 roku wykonano opinię dendrologiczną pomnika przyrody – pielęgnację pomnika przeprowadzono w marcu 2024 roku.	pielęgnacja 1 pomnika przyrody

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Miłówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 46. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie ochrony przyrody

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1.	Czy Gmina przeprowadziła inwentaryzację przyrodniczą	nie	tak
2.	Czy w Gminie prowadzi się działania edukacyjne w zakresie ochrony przyrody	tak	tak
3.	Ilość baz danych o ochronie przyrody	1	1
4.	Liczba działań w ramach wdrażania Strategii	10	b.d.
5.	Czy w MPZP w Gminie uwzględniono ochronę bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu	tak	tak

	w planowaniu przestrzennym		
6.	Czy w Gminie są prowadzone działania z zakresu edukacji ekologicznej	tak	tak
7.	Ilość oznakowanych form ochrony przyrody	b.d.	9
8.	Liczba ścieżek edukacyjnych/przyrodniczych na obszarach cennych przyrodniczo	3	b.d.
9.	Ilość pomników przyrody na terenie Gminy	4	3
10.	Ilość przeprowadzonych prac na pomnikach przyrody	b.d.	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Milówka oraz GUS, BDL

4.9.1. Opis stanu obecnego

4.9.1.1. Siedliska przyrodnicze mające znaczenie dla ochrony środowiska

Według podziału fizycznogeograficznego Kondrackiego (2002) Gmina Milówka położona jest w obrębie następujących jednostek:

- Megaregion: Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska,
- Makroregion: Beskidy Zachodnie,
- Mezoregion: Beskid Śląski, Beskid Żywiecko-Orawski, Międzygórze Jabłonkowsko-Koniakowskie, Beskid Żywiecko-Kysucki,
- Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym,
- Podprowincja: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie.

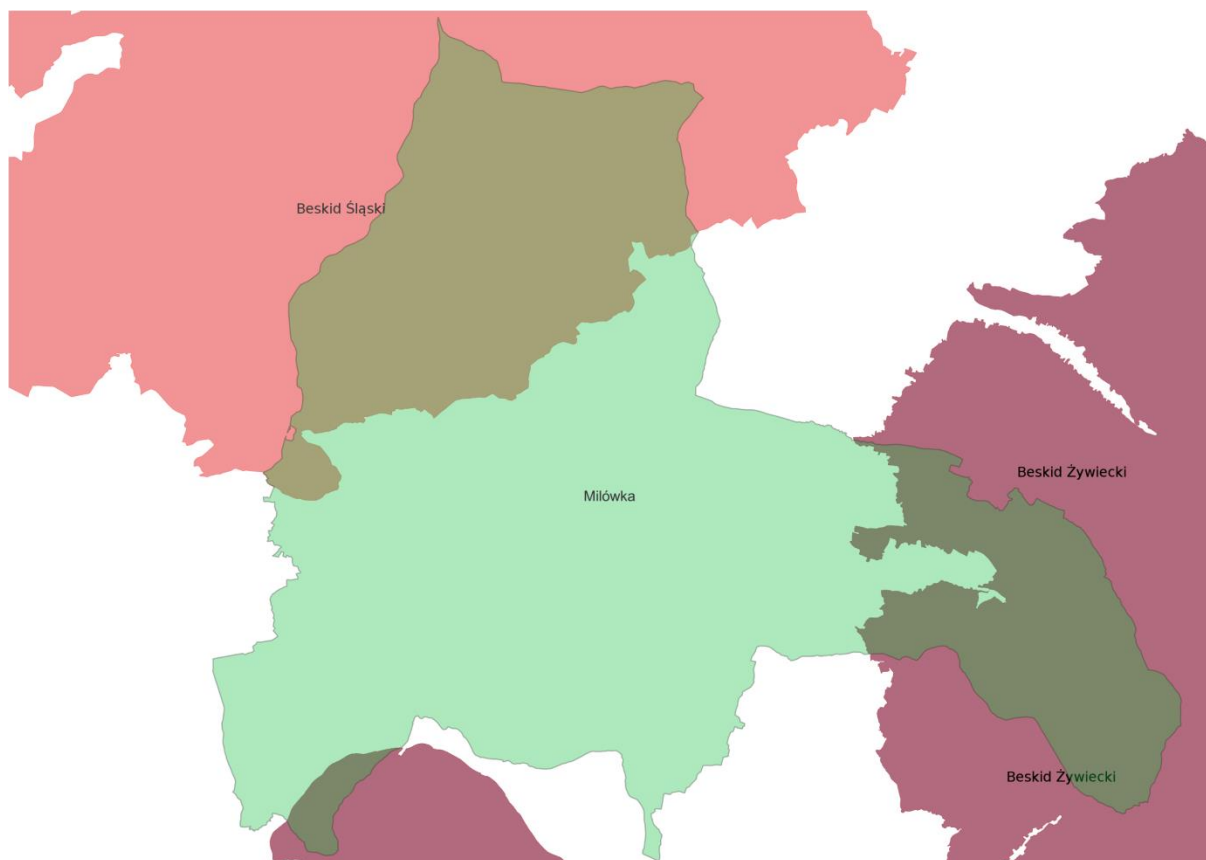
Według regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza (2008) obszar gminy Milówka leży w zasięgu następujących jednostek geobotanicznych:

- Prowincja Karpacka,
- Dział Zachodniokarpacki,
- Kraina Karpat Zachodnich,
- Podkraina Zachodniobeskidzka,
- Okręg Beskidzki Żywiecki,
- Kotlina Żywiecka.

4.9.1.2. Formy ochrony przyrody na terenie Gminy Milówka

Na terenie gminy Milówka występują:

- obszar Natura 2000 – Beskid Śląski (PLH240005),
- obszar Natura 2000 – Beskid Żywiecki (PLH240006),
- obszar Natura 2000 – Beskid Żywiecki (PLB240002),
- Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego,
- Żywiecki Park Krajobrazowy,
- rezerwat Barania Góra,
- 3 pomniki przyrody.

Rysunek 24. Lokalizacja obszarów Natura 2000 znajdujących się na terenie Gminy Miłówka

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl> (dostęp 20.06.2024 r.)

Beskid Śląski (PLH240005)

Obszar o powierzchni ponad 26 tys. ha położony jest w masywie Beskidu Śląskiego (najbardziej na zachód wysuniętej części Beskidów Zachodnich), z niewielkimi fragmentami w obrębie Pogórza Śląskiego i w Kotlinie Żywieckiej. Tworzą go dwa pasma górskie: Stożka i Czantorii oraz pasmo Baraniej Góry. Beskid Śląski charakteryzuje się bardzo ciekawą rzeźbą terenu. Góry mają układ pasmowy i posiadają dość duże różnice wysokości między dnami dolin a szczytami. Występuje tu wiele różnorodnych form skalnych, takich jak: progi i wodospady w dolinach potoków czy też powierzchniowe i podziemne formy osuwiskowe. Wśród licznych jaskiń na tym terenie, najbardziej znaną i najgłębszą, jest jaskinia Malinowska (Ondraszka), a największa znajduje się w Trzech Kopcach. Beskid Śląski wyróżnia się także dobrze rozbudowaną siecią rzeczną. Tutaj bierze swój początek Wisła - z północno-zachodnich stoków Baraniej Góry, na wysokości 1100 m wypływają źródła Czarnej Wisłki. Większość obszaru pokryta jest lasami, w głównej mierze sztucznymi monokulturami świerkowymi, jednakże występują tu również fragmenty naturalnych oraz dobrze zachowanych, zróżnicowanych kompleksów leśnych. Beskid Śląski, ze względu na swoje bogactwo siedliskowe, ma szczególne znaczenie dla zachowania bioróżnorodności w skali europejskiej. Stwierdzono, iż występuje tu 16 typów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Jednymi z najcenniejszych są zachowane fragmenty lasu jodłowo-bukowo-świerkowego o charakterze naturalnym, usytuowane na północno-zachodnich stokach Baraniej Góry. Masyw Baraniej Góry stanowi cenne miejsce występowania dolneregłowego boru jodłowo-świerkowego oraz boru na torfie. Natomiast w północnej części Beskidu Śląskiego występują największe w polskich Karpatach powierzchnie porośnięte przez lasy jaworowe z miesięcznicą trwałą (wieloletnią rośliną zielną). Roślinność nieleśna również odznacza się dużym zróżnicowaniem, w tym szczególnie interesujące są murawy kserotermiczne (gatunki preferujące siedliska ciepłe i suche) na górze Tuł - najwyższego wzniesienie Pogórza Śląskiego. Na licznych na tym obszarze formach skalnych wykształciły się zbiorowiska szczelin skalnych, te najlepiej zachowane są chronione w rezerwacie przyrody "Kuznie". Ponadto na terenie ostoi zidentyfikowano 21 gatunków z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej, odnotowując liczne stanowiska rzadkich i zagrożonych zwierząt i roślin, jak np. tojadu morawskiego (jedno z 4 stanowisk w Polsce) czy tocji karpackiej (jedno z 4 regionów występowania).

Beskid Żywiecki (PLH240006)

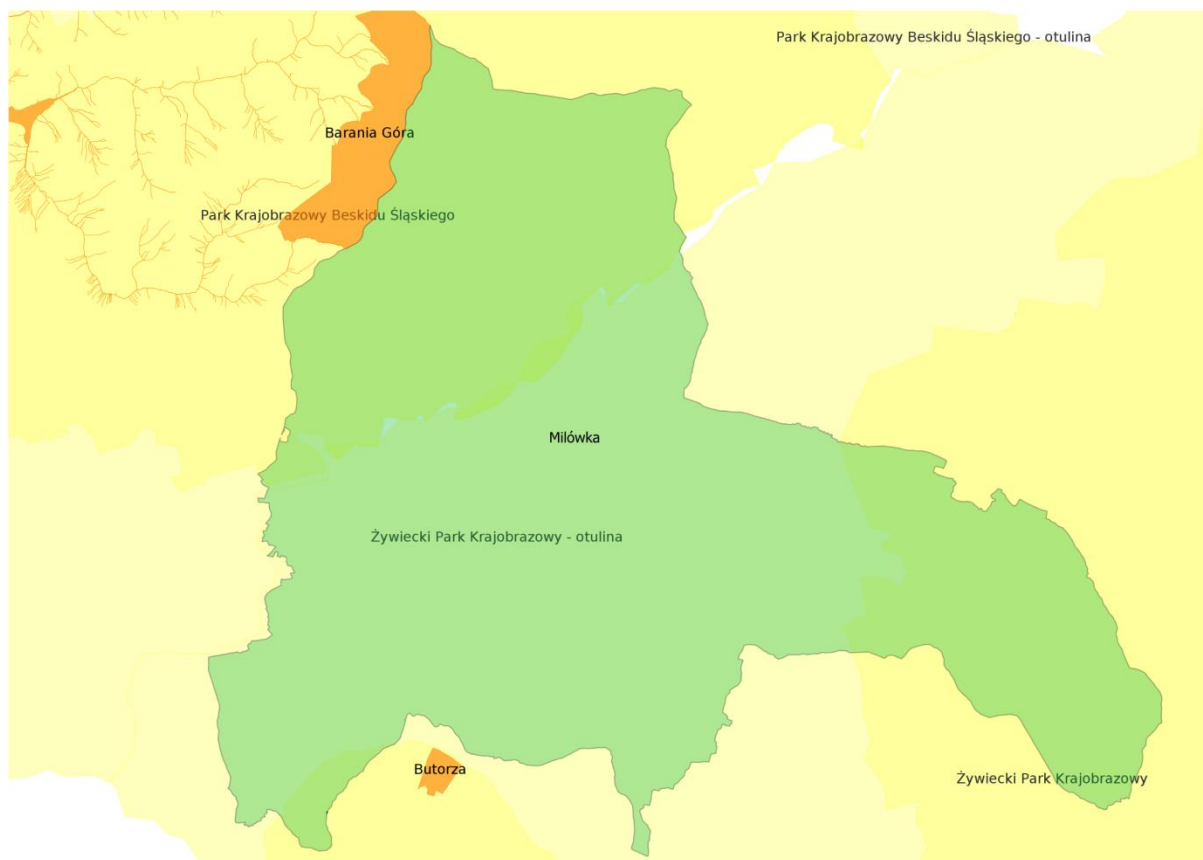
Obszar obejmuje fragment Beskidu Żywieckiego, który charakteryzuje się różnorodnością form geomorfologicznych - grzbietów, garbów, żeber, murów skalnych, gołoborzy na stokach i osuwisk skalnych. Zbudowany jest z fliszowych utworów serii magurskiej. Najciekawsze zespoły form skalnych znajdują się w szczytowych partiach Pilska, w obrębie grzbietowej części pasma Lipowskiej, Romanki, Boraczej i Prusowa. Wyróżniają się tu 3, zwarte grupy górskie: Wielkiej Raczy, Pilska i Lipowskiej-Romanki. Różnią się one od siebie charakterem i układem grzbietów. Grupa Wielkiej Raczy ma partie wierzchowinowe wykształcone jako ostre i wąskie grzbiety ułożone widlasto, oddzielone od siebie szeregiem dopływów górnej Soły. Grupę Pilska wyróżniają szerokie, zaokrąglone kopuły i łagodne stoki, porożcinane dużą ilością dolin. Cechuje się promienistym układem grzbietów odchodzących od jądra masywu - wyniosłej dwuwierchołkowej kopuły (1557 m. n.p.m.) z cechami wysokogórskimi. Natomiast cechą rejonu Pasma Lipowskiej-Romanki są wysokie, strome i zalesione pasma, z licznymi halami grzbietowymi. Sieć hydrograficzna ma tu charakter typowo górski, z dużą liczbą potoków o gwałtownych spadkach i małowodnych wodospadach. Osobliwością są nieliczne, drobne jeziora osuwiskowe. Szatę roślinną tworzą naturalne zespoły lasów iglastych i liściastych (około 75% powierzchni ostoi) oraz naturalne, półnaturalne i antropogeniczne zbiorowiska nieleśne. W skład ostoi wchodzi też interesujący ostaniec denudacyjny - Góra Grojec ze stanowiskiem roślinności kserotermicznej.

Obszar o dużym znaczeniu dla zachowania różnorodności biologicznej. Beskid Żywiecki charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem szaty roślinnej i dobrze zachowanymi, typowymi zbiorowiskami góorskimi (leśnymi i nieleśnymi). Spośród licznych zbiorowisk roślinnych należy zwrócić uwagę na unikatową w polskich Karpatach postać zespołu Valeriano-Caricetum flavae, z udziałem czosnku syberyjskiego *Allium sibiricum* i niebielistki trwałej *Swertia perennis* subsp. *Alpestris*. Jest to ostoja fauny typowej dla Puszczy Karpackiej. Kompleksy leśne stanowią ostoje dużych drapieżników (niedźwiedzia, wilka i rysia). W masywie Pilska znajduje się jedno z 3 znanych z Polski stanowisk darniówki tatrzańskiej (endemit karpacki). Obszar jest jednym z kilku rejonów występowania w Polsce tojadu morawskiego i tocji karpackiej. Utrzymuje się też populacja dzwonka piłkowanego.

Beskid Żywiecki (PLB240002)

Obszar Natura 2000 Beskid Żywiecki PLB240002 to duża ostoja górską obejmująca swym zasięgiem część Beskidu Żywieckiego - mezoregionu należącego do Beskidów Zachodnich. Na bogactwo ornitofauny tego obszaru wpłynęły znaczne różnice wysokości i wykształcone cztery piętra roślinno-klimatyczne: pogórza, regla dolnego, regla górnego oraz piętro subalpejskie. W obszarze dominują lasy, a wśród nich spotkać można fragmenty ukazujące charakter dawnej „Puszczy Karpackiej”. W ostoi stwierdzono występowanie 24 gatunków ptaków z załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 21 spośród nich należy do lęgowych lub prawdopodobnie lęgowych. Beskid Żywiecki stanowi jedną z najważniejszych krajowych ostoi głuszca, orla przedniego, drozda obrożnego, dzięcioła trójpalczastego i dzięcioła białogrzbietego. Obszar charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem szaty roślinnej i dobrze zachowanymi, typowymi zbiorowiskami góorskimi (leśnymi i nieleśnymi). Najbardziej rozpowszechnione siedliska leśne to kwaśne i żyzne buczyny. Siedliska nieleśne najliczniej reprezentowane są przez górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie. Spośród licznych zbiorowisk roślinnych należy zwrócić uwagę na unikatową w polskich Karpatach postać zespołu Valeriano-Caricetum flavae, z udziałem czosnku syberyjskiego *Allium sibiricum* i niebielistki trwałej *Swertia perennis* subsp. *Alpestris*. Na podkreślenie zasługuje tu znaczenie obszaru jako ostoi dużych ssaków drapieżnych: wilka, rysia i niedźwiedzia.

Zgodnie z informacją przekazaną przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego w Katowicach, Oddział w Żywcu powierzchnia Żywieckiego Parku Krajobrazowego na terenie Gminy Miłówka wynosi 1700 ha, natomiast powierzchnia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego na terenie gminy wynosi 2480 ha.

Rysunek 25. Lokalizacja parków krajobrazowych i rezerwatu znajdujących się na terenie Gminy Miłówka

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl> (dostęp 20.06.2024 r.)

Żywiecki Park Krajobrazowy

Żywiecki Park Krajobrazowy utworzony został na mocy Uchwały Nr XII/79/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bielsku – Białej z dnia 13 marca 1986 roku. To najstarszy park krajobrazowy na terenie polskich Karpat. Powierzchnia Parku wynosi 358,70 km². Cały obszar Parku jest otoczony strefą ochronną (otuliną) o powierzchni 217,90 km². Zróżnicowanie wysokościowe terenu Parku powoduje, iż leży on w zasięgu czterech pięter roślinnych. Do wysokości ok. 600 m n.p.m. sięga piętro pogórza, niemal całkowicie zajęte pod uprawy rolne i zabudowę gospodarczą. Piętro regła dolnego (600 - 1150 m n.p.m.) zajmowała niegdyś prawie całkowicie buczyna karpacka, z dużym udziałem jodły oraz domieszką świerka i jawora. Obecnie ww. gatunki stanowią zazwyczaj tylko domieszkę w drzewostanach świerkowych. Najbardziej naturalny charakter ma piętro górnoreglowe (1150 - 1400 m n.p.m.) porośnięte przez zachodniokarpacką świerczynę górnoreglową. Drzewa mają tu często wiek 200 - 300 lat. Jedyne szczyty na terenie Żywieckiego Parku Krajobrazowego z piętrami kosodrzewiny (subalpejskim) to Pilsko (1557 m n.p.m.). Na terenie Parku zostało stwierdzonych ponad 1000 gatunków roślin naczyniowych. Znaczna część gatunków wysokogórskich koncentruje się w piętrze kosodrzewiny, ale bardzo interesujące skupienia flory występują w rejonie źródlisk, wycieków i wysięków oraz wzdłuż płynących strużek wody, młak i torfowisk, również w obrębie regła górnego. Pilsko to trzeci, po Tatrach i Babiej Górze, obszar wysokogórskiej flory w Karpatach. Fauna Parku reprezentowana jest przez około 40 gatunków ssaków, ponad 100 gatunków ptaków lęgowych, 5 gatunków gadów, 12 gatunków płazów, 23 gatunki ryb oraz 1 gatunek minoga. Rozległe kompleksy leśne tzw. „Worka Raczańskiego”, masywu Pilska, Romanki czy Rysianki i Lipowskiej są ostoją dużych ssaków drapieżnych, reprezentowanych przez niedźwiedzie, wilki, rysie oraz borsuki. Licznie występują tu ssaki kopytne: dziki, jelenie i sarny. Na obszarze Parku występuje wiele rzadkich i ginących ptaków, między innymi kuraki leśne (głuszec i jarząbek), drapieżniki dzienne (jastrząb, kobuz, krogulec, myszołów, pustułka) i sowy (puszczyk, pójdzka, płomykówka i puchacz). Gady reprezentowane są przez jaszczurkę zwinkę i żyworódkę, padalca oraz 2 gatunki węży: zaskrońca i jadowitą żmiję zygzakowatą. Obok gadów najlepiej poznaną grupę kręgowców stanowią płazy: traszka - górska, grzebieniasta, zwyczajna oraz (będąca endemitem karpackim) karpacka, ropucha szara i zielona, żaba zielona i brunatna, rzekotka drzewna, kumak górski i salamandra płamista.

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego utworzony został na mocy Rozporządzenia Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 roku. Park obejmuje głównie tereny leśne Beskidu Śląskiego. Powierzchnia Parku wynosi 386,20 km². Wokół Parku utworzono strefę ochronną o powierzchni 222,85 km². Obszar Parku charakteryzuje się urozmaiconą budową geologiczną. Podczas ruchów górotwórczych osady fliszowe z okresu kredy zostały oderwane od starszego podłoża, pofałdowane i ponasuwane na siebie w postaci płaszczowin. Najważniejszą jednostką strukturalną tworzącą zrąb górotworu Beskidu Śląskiego jest płaszczowina śląska. Na terenie parku występuje największe skupisko jaskiń w Beskidach oraz różnego rodzaju form skalnych: baszt, ambon i murów o wysokościach przekraczających niejednokrotnie kilkanaście metrów. Skupiska takie często ukryte są w trudno dostępnych miejscach, między innymi na Kościelcu, Wytrzysszynie, pod Hałą Jaskową, czy też w rejonie Magurki Radziechowskiej. Pierwotnie prawie całą powierzchnię Parku zajmowały lasy. Dominowały drzewostany bukowo-jodłowo-świerkowe, przy czym udział świerka wzrastał wraz z wysokością nad poziomem morza. Wraz z rozwojem osadnictwa znaczna część powierzchni leśnej zajęta została pod uprawy polowe. Piętro pogórza (do ok. 500 m n.p.m.) zajmują pola rolne i łąki oraz tereny zurbanizowane, a niewielki fragment stanowią łągi i grądy. Dla piętra regla dolnego (500-1000 m n.p.m.) charakterystycznym typem roślinności są buczyny z domieszką świerka, jodły i jaworu. Obecnie jednak dominują świerczyny wtórnego pochodzenia. Partie szczytowe powyżej 1000 m n.p.m. to regiel górny z wysokogórskim borem świerkowym. W nadleśnictwach Ustroń i Wisła występuje świerk iściebniński – ekotyp cechujący się najlepszymi w Europie parametrami odpornościowymi i wzrostowymi. Rozległe i zwarte kompleksy leśne, będące pozostałością Puszczy Karpackiej, są miejscem obecności rzadkich, jak również pospolitych gatunków zwierząt. Lista ssaków obejmuje łącznie ok. 35 gatunków, m.in. ssaki kopytne, takie jak: jelen, sarna, dzik, czy drapieżniki – wilk, ryś, lis i rzadziej niedźwiedź. W jaskiniach odnotowano wiele gatunków zimujących nietoperzy, np. gacka wielkoucha, nocka dużego, podkowca małego. Faunę ptaków reprezentują: głuź, jarząbek, siwerniak, drożd obrożny, dzięcioł trójpalczasty i orzechówka oraz duże ptaki drapieżne. Nad potokami zaobserwować można pliszkę górską, pluszcza, zimorodka, czy sieweczkę rzeczną. Na terenie parku gady reprezentowane są przez jaszczurki: zwinkę i żyworódkę, beznogiego padalca, jadowitą żmiję zygzakowatą oraz zaskrońca. Stwierdzono występowanie 13 gatunków płazów, w tym: 4 gatunków traszek, 2 gatunków kumaków, salamandry plamistej, rzekotki drzewnej, 2 gatunków ropuch i 3 gatunków żab.

Rezerwat Barania Góra

Barania Góra jest rezerwatem leśnym utworzonym zarządzeniem Ministra Leśnictwa z dnia 5 listopada 1953 r. (M.P. z 1953 r. nr 107, poz. 1436), z późniejszymi zmianami określonymi zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 3 maja 1965 r. (M.P. z 1965 r. nr 26, poz. 131). Rezerwat został utworzony w celu zachowania w stanie naturalnym ze względów naukowych i społeczno-kulturowych obszarów leśnych na Baraniej Górze. Powierzchnia rezerwatu wynosi 379,85 ha (akt powołujący podawał 380,72 ha). Obszar rezerwatu podlega ochronie ścisłej. Prawie całą powierzchnię rezerwatu zajmują zbiorowiska leśne. Wiek drzew waha się od 70 do 200 lat, a znaczne fragmenty lasu zachowały wszelkie cechy drzewostanów pierwotnych. Najwyżej położoną część pokrywa acydofilna zachodniokarpacka świerczyna górnoreglowa, zróżnicowana na dwa główne podzespoły. W partiach grzbietowych i na słabo nachylonych stokach występuje podzespół trzcinnikowy *Plagiothecio-Piceetum tatricum calamagrostietosum villosae*. Warstwę drzew o stosunkowo niewielkim zwarcu, wynoszącym od 50 do 70%, tworzy tu wyłącznie świerk. W warstwie krzewów oprócz podrostu świerka występuje pojedynczo jarząbek pospolity (jarzębina). W runie dominują trzcinnik owłosiony i borówka czarna. W warstwie mszystej licznie występują płaszczeniec fałdowany i torfowiec. Na stromych, skalistych i wilgotnych stokach występuje podzespół paprociowy *Plagiothecio-Piceetum tatricum athyrietosum alpestris*. Zwarcie warstwy drzew spada tu do 30%, a w warstwie runa dominują paprocie: wietlica alpejska i nerecznica górską. Słabiej rozwiniętą warstwę mszystą budują mchy: płaszczeniec fałdowany i merzyk.

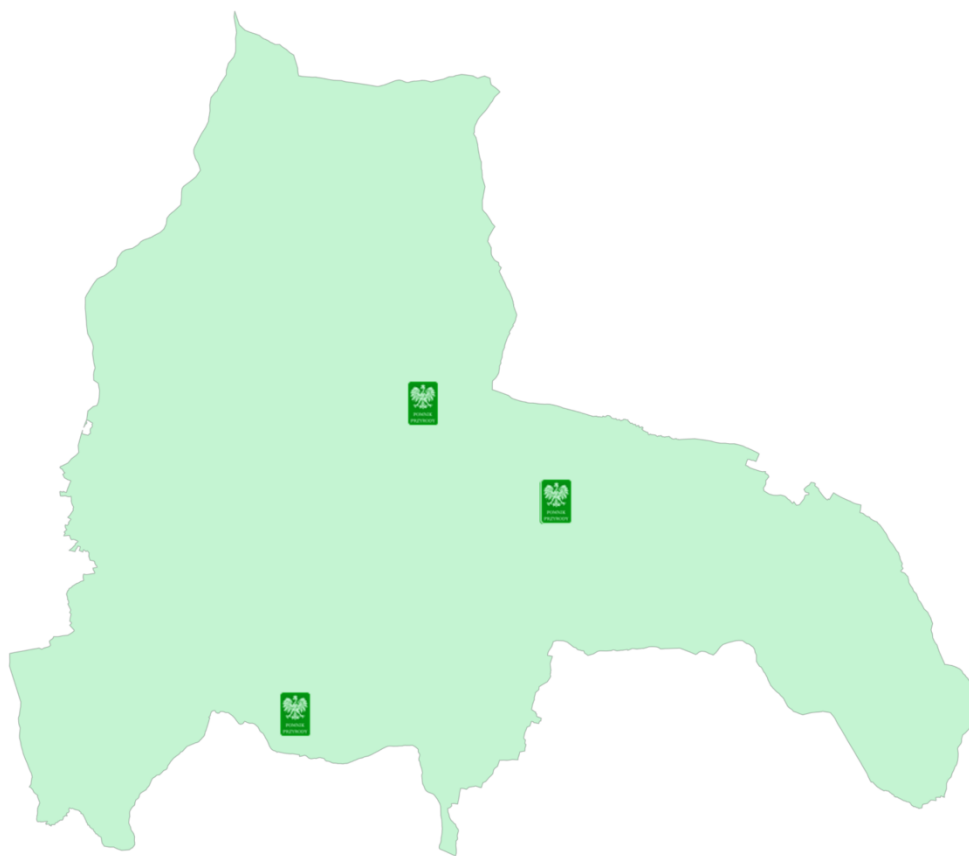
Pomniki przyrody

Na terenie gminy zgodnie z informacją pozyskaną z CRFOP znajdują się 3 pomniki przyrody. Szczegółowe informacje dotyczące pomników przyrody zawiera poniższa tabela.

Tabela 47. Pomniki przyrody zlokalizowany na terenie gminy Milówka wg CRFOP

L.p.	Typ pomnika przyrody	Rodzaj pomnika przyrody	Data ustanowienia	Opis pomnika przyrody	Podstawa prawna
1.	jednoobiektowy	drzewo	08.04.1969	Żywotnik zachodni - <i>Thuja occidentalis</i>	Decyzja nr RL-op-8311/42/69 PWRN w Krakowie z 8.04.1969r.
2.	wieloobiektowy	grupa drzew	04.12.1985	2 szt. Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	Decyzja nr 194/85 Wojewody Bielskiego z 4.12.1985r.
3.	jednoobiektowy	drzewo	08.10.1993	Lipa drobnolistna - <i>Tilia cordata</i>	ROZPORZĄDZENIE Nr 3/93 Wojewody Bielskiego z dnia 8 października 1993 r. w sprawie uznania drzew za pomniki przyrody

Źródła: <http://www.gdos.gov.pl/formy-ochrony-przyrody> (dostęp: czerwiec 2024 r.)

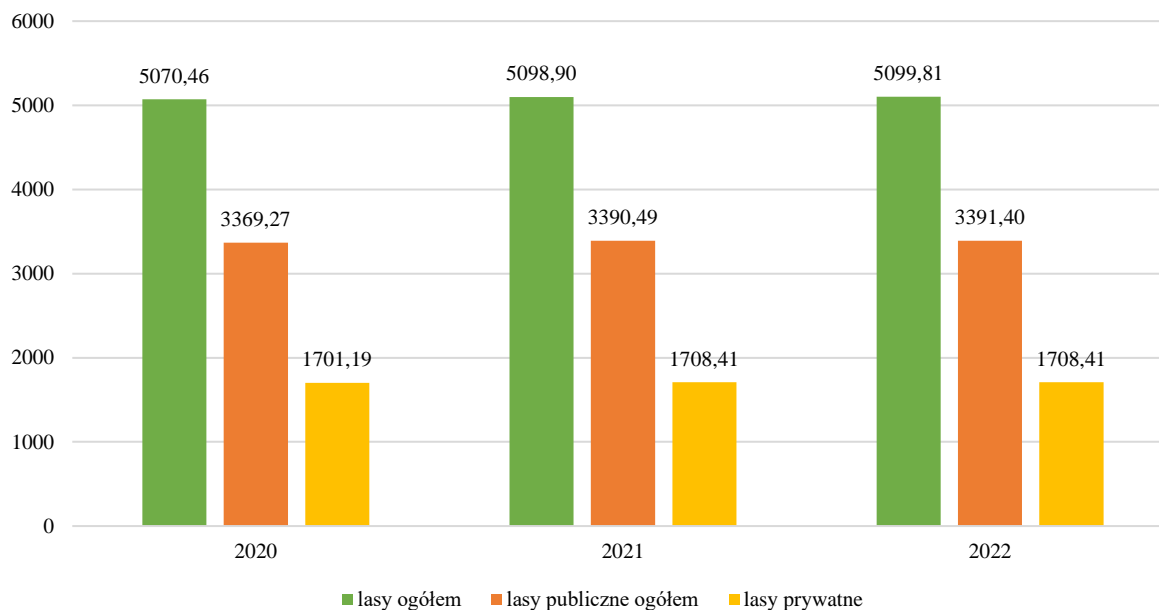

Rysunek 26. Lokalizacja pomników przyrody na terenie Gminy Milówka

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl>

4.9.1.3. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

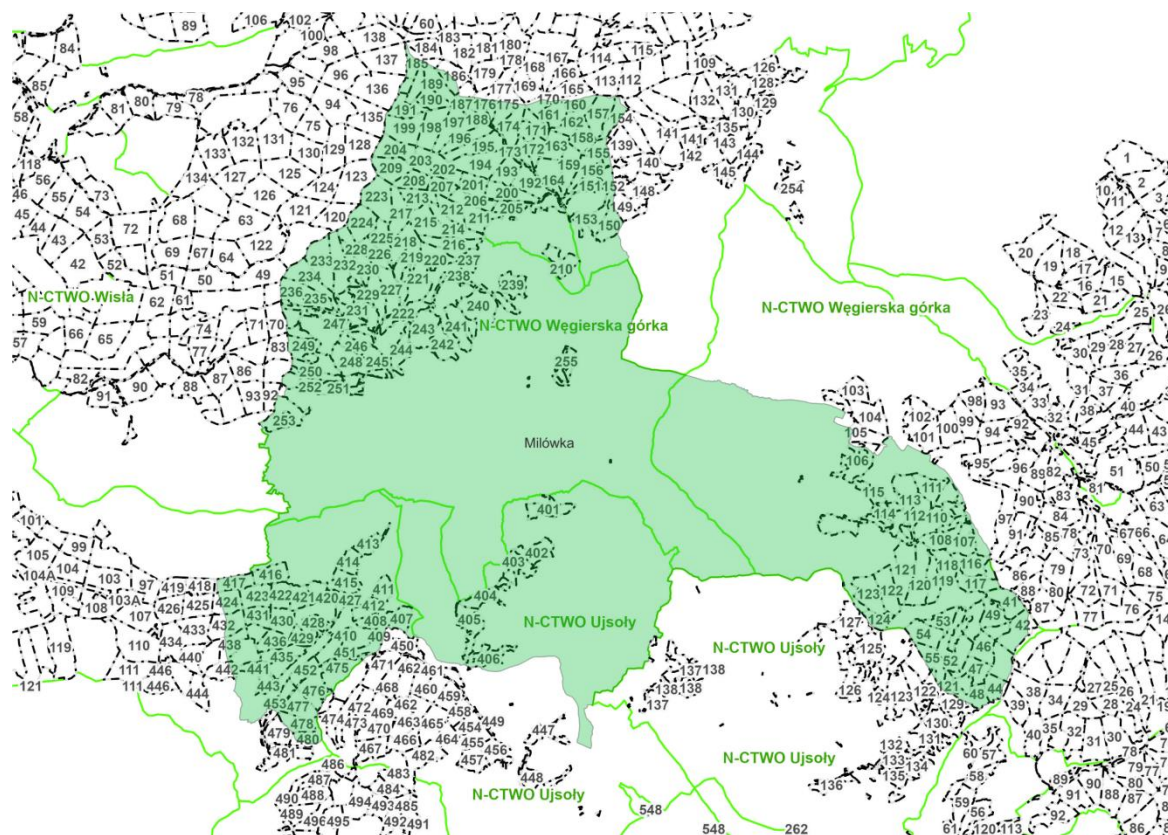
Powierzchnia lasów na terenie Gminy Miłówka – wg stanu na dzień 31.12.2022 r. – wynosiła około 5099,81 ha, co stanowi około 51,86% powierzchni gminy.

Rysunek 27. Powierzchnia lasów znajdujących się na terenie Gminy Miłówka [ha]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych oraz BDL, GUS, 2024

Gospodarkę leśną na obszarze Gminy Miłówka prowadzą Nadleśnictwa: Węgierska Góra i Ujsoly.

Rysunek 28. Obszary leśne na terenie Gminy Miłówka

Źródło: opracowanie własne

Nadleśnictwo Węgierska Górk

Powierzchnia lasów leżących na terenie Gminy Milówka administrowanych przez Nadleśnictwo wynosi 2426,04 ha. Powierzchnia lasów państwowych i prywatnych na terenie Gminy Milówka położonych na terenie Nadleśnictwa wynosi 4134,45 ha. Nadleśnictwo Węgierska Górk działa w oparciu o Plan Urządzania Lasu na lata 2014-2023.

Nadleśnictwo w latach 2020-2022 przeprowadziło odnowienia:

- w 2020 roku na powierzchni 9,27 ha, wykorzystano 49,11 tys. szt. sadzonek,
- w 2021 roku na powierzchni 12,07 ha, wykorzystano 75,45 tys. szt. sadzonek,
- w 2022 roku na powierzchni 8,83 ha, wykorzystano 40,70 tys. szt. sadzonek.

Nadleśnictwo Węgierska Górk w latach 2020-2023 przeprowadzało akcje edukacyjne na terenie 4 gmin z obszaru działania Nadleśnictwa (gm. Węgierska Górk, gm. Milówka, gm. Radziechowy - Wieprz, gm. Lipowa). W poniższej tabeli przedstawiono liczbę akcji edukacyjnych oraz liczbę uczestników z czterech gmin znajdujących się w obszarze działania Nadleśnictwa Węgierska Górk.

Tabela 48. Zestawienie akcji edukacyjnych przeprowadzonych na terenie czterech gmin będących w obszarze działania Nadleśnictwa Węgierska Górk

Forma edukacji	Liczba zajęć	Liczba uczestników
Lekcje terenowe i wycieczki z przewodnikiem	29	1368
lekcje w Sali edukacji leśnej	28	1009
Spotkania z leśnikiem w szkołach	25	1134
Spotkania edukacyjne z leśnikiem poza szkołą (w Domu Kultury, Muzeum, Urzędzie Gminy itp..)	1	20
Konkursy leśne (wiedzy, plastyczne, literackie itp..)	3	2065
Akcje, imprezy okolicznościowe	16	7555
Wystawy edukacyjne	2	700
Razem	104	13851

Źródło: pismo Nadleśnictwo Węgierska Górk znak: ZG.0172.10.2024.PG

Nadleśnictwo Węgierska Górk w latach 2025-2028 planuje budowę farmy PV o mocy do 1 MW na gruntach należących do PGL Lasy Państwowe, znajdujących się na terenie Gminy Milówka.

Nadleśnictwo Ujsoly

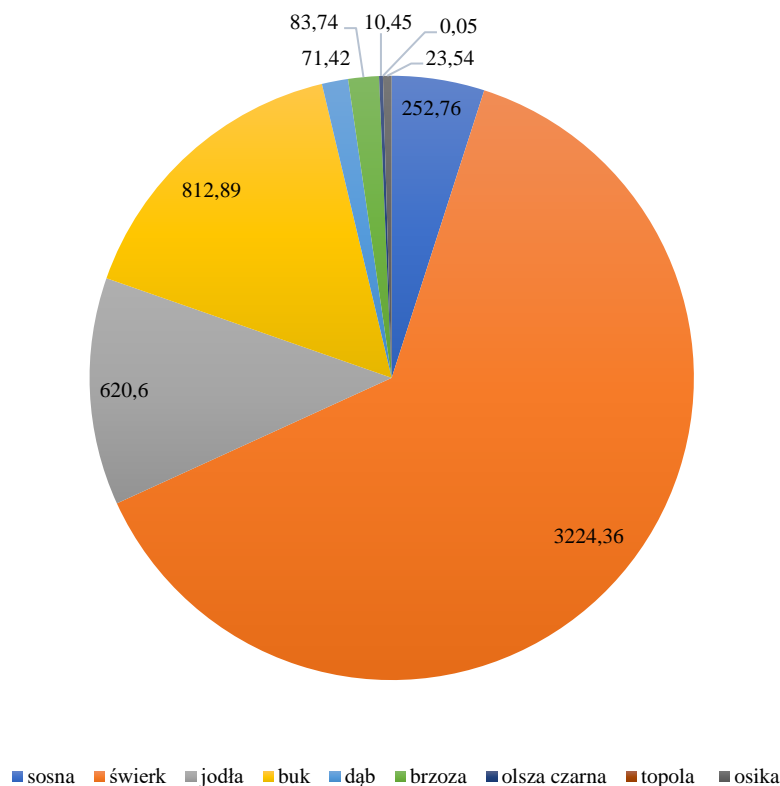
Powierzchnia lasów leżących na terenie Gminy Milówka administrowanych przez Nadleśnictwo Ujsoly wynosi 968,4582 ha. Głównym gatunkiem panującym w Nadleśnictwie jest świerk. Drzewostany z panującym świerkiem zajmują 63,57% powierzchni zalesionej nadleśnictwa, a ich zapas stanowi 63% całkowitego zapasu. Udział buka w wymiarze powierzchniowym wynosi 31,76%, a wymiarze miąższościowym 30,26%. Udział jody to odpowiednio 3,68% i 4,81%. Udziały pozostałych gatunków panujących nie przekraczają 1%. Nadleśnictwo Ujsoly działa w oparciu o Plan Urządzania Lasu na lata 2023-2032.

W latach 2020-2023 Nadleśnictwo nie prowadziło zalesień gruntów rolnych. Przeprowadzało jednak odnowienia na gruntach będących z zarządzie Nadleśnictwa Ujsoly na łącznej powierzchni 843,96 ha, w tym:

- w 2020 roku – 482,64 ha,
- w 2021 roku – 226,24 ha,
- w 2022 roku – 98,48 ha,
- w 2023 roku – 36,60 ha.

Nadleśnictwo Ujsoly w latach 2020-2023 przeprowadziło:

- 24 spotkania z leśnikiem w szkołach i przedszkolach, w których wzięło udział około 840 osób,
- 6 zajęć w terenie, w których wzięło udział około 130 osób,
- 14 imprez okolicznościowych, w których wzięło udział około 1700 osób.

Rysunek 29. Powierzchnia lasów wg gatunków panujących na terenie gminy Milówka [ha]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych o Lasach, 2024

Na terenie Gminy Milówka obowiązują uproszczone plany urządzania lasu na okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2027 r. dla lasów:

- należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położnych na terenie obrębu ewidencyjnego Laliki, o powierzchni opracowania 84,0922 ha,
- należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położnych na terenie obrębu ewidencyjnego Milówka, o powierzchni opracowania 517,9391 ha,
- należących do Wspólnoty Leśnej w Milówce, o powierzchni opracowania 50,5462 ha,
- należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położonych a terenie obrębu ewidencyjnego Nieledwia, o powierzchni opracowania 424,18,03 ha,
- należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych położnych na terenie obrębu ewidencyjnego Szare, o powierzchni opracowania 154,3484 ha.

Gmina Milówka w latach 2021-2023 przeprowadzała wycinki oraz nasadzenia drzew i krzewów na terenie gminy:

- w 2021 roku wycięto 36 drzew, nasadzono 24 drzewa, 11 krzewów i 55 róż,
- w 2022 roku wycięto 23 drzewa, nasadzono 26 drzew,
- w 2023 roku wycięto 26 drzew, nasadzono 15 drzew.

4.9.1.4. Działania informacyjno-edukacyjne

W latach 2020-2023 Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział Biura w Żywcu realizował działania z zakresu edukacji przyrodniczej i ekologicznej. Tematyka warsztatów przyrodniczych poruszała zagadnienia związane z walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi Żywieckiego Parku Krajobrazowego i Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, chronionych w ramach europejskiej sieci Natura 2000. Warsztaty dedykowane są przedszkolakom, młodzieży szkolnej oraz dorosłym, a ich tematyka obejmuje gatunki roślin i zwierząt występujących na obszarze Żywieckiego Parku Krajobrazowego i Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, formy ochrony przyrody, osobliwości przyrodnicze, uwarunkowanie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe obszarów. Ponadto poruszane kwestie były związane z szeroko pojętą

edukacją ekologiczną oraz dobrymi praktykami w życiu codziennym mającymi wpływ na stan środowiska (m.in. tematyka związana ze smogiem, segregacją odpadów).

Placówki oświatowe na terenie gminy Miłówka są na bieżąco informowane o prowadzonych przez ZPKWŚ Oddział Biura w Żywcu działaniach z zakresu edukacji przyrodniczej, ekologicznej i korzystają z oferty poprzez uczestnictwo w konkursach przyrodniczych i ekologicznych, akcjach ekologicznych, warsztatach terenowych i stacjonarnych, m.in.:

- Ogólnopolski Konkurs „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”,
- Ogólnopolski Konkurs Fotograficzny „Magia Beskidów”,
- Wojewódzki Konkurs „Ekologiczne Łamanie Główek”,
- wojewódzkie konkursy plastyczne i fotograficzne koordynowane przez Ośrodki Edukacyjne ZPKWŚ,
- warsztaty terenowe na obszarze parków krajobrazowych,
- warsztaty terenowe na sensorycznej ścieżce przyrodniczej w Ośrodku,
- pogadanki w Ośrodku oraz w placówkach oświatowych,
- akcje ekologiczne (Dzień Ziemi, Sprzątanie Świata, Święto Drzewa),
- zajęcia okazjonalne o tematyce przyrodniczej (m.in. Międzynarodowy dzień Roślin, Międzynarodowy Dzień Krajobrazu).

Ponadto Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział Biura w Żywcu przygotowuje oraz rozpowszechnia cykl filmów edukacyjno-popularyzatorskich o treściach przyrodniczych związanych z Żywieckim Parkiem Krajobrazowym i Parkiem Krajobrazowym Beskidu Śląskiego, które publikowane są regularnie na profilu społecznościowym ZPKWŚ oraz wykorzystywane są przez placówki oświatowe w trakcie działań edukacyjnych.

4.9.2. Analiza SWOT

Ochrona przyrody	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
akcje informacyjno-edukacyjne prowadzone przez ZPKWŚ akcje edukacyjne prowadzone przez Nadleśnictwa	napływ zanieczyszczeń spoza gminy przekształcanie środowiska związane z działalnością człowieka wypalanie traw
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
ograniczenie lokalnych źródeł zanieczyszczeń powietrza, gleby i wód właściwa pielęgnacja szaty roślinnej zalesianie nieużytków przebudowa drzewostanów leśnych w kierunku bardziej odpornych na zanieczyszczenia gatunków oraz uzupełnienia gatunkami rodzimymi zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych	rozprzestrzenianie się obcych gatunków fauny i flory zarastanie małych zbiorników, oczek wodnych – biotopów rzadkich gatunków płazów zagrożenia biotyczne (szkodniki), abiotyczne (susze, wiatry), zagrożenia antropogeniczne (zła jakość powietrza)

Źródło: opracowanie własne

4.9.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie ochrony przyrody

Formy ochrony przyrody przewidziane w ustawie o ochronie przyrody pełnią przede wszystkim rolę lokalnych węzłów i korytarzy ekologicznych. Winny one być powiązane przestrzennie z podobnymi strukturami na terenie sąsiadujących terenów. W stosunku do niektórych ekosystemów warunkiem zachowania wysokich walorów jest wprowadzenie ochrony czynnej (dotyczy cennych zbiorowisk nieleśnych), w sytuacji, bowiem zaniechania tradycyjnego użytkowania niektórych typów zbiorowisk, bardzo szybko dochodzi do wycofywania się np. gatunków słabych konkurencyjnie, a często należących jednocześnie do grupy gatunków ginących.

Dla ochrony całości dziedzictwa przyrodniczego oraz kształtowania systemu terenów zieleni należy podjąć następujące zadania:

- promocję i pielęgnację obiektów i obszarów chronionych na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody – w ramach Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCh),

- bieżące zgłaszanie uwag i wniosków, udział w konsultacjach,
- uwzględnienie zachowania terenów zielonych w nowych lub zmienianych dokumentach planistycznych;
- kreowanie wspólnej polityki ochrony przyrody dolin rzecznych oraz ich dopływów, korytarzy ekologicznych o randze regionalnej,
- koordynację rozwoju sieci tras i ścieżek rowerowych,
- promocję rozwoju rolnictwa ekologicznego, agroturystyki: programy rolnośrodowiskowe, jako formy zmiany wizerunku nieefektywnej gospodarki rolnej,
- wsparcie działań organizacji ekologicznych, instytucji naukowych w zakresie ochrony czynnej wybranych gatunków fauny i flory.

4.10. Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym

W tabeli poniżej przedstawiono wybrane efekty realizacji dotychczasowego Programu ochrony środowiska w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym.

Tabela 49. Wybrane efekty realizacji dotychczasowego POŚ

Cel zapisany w „PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MIŁÓWKA NA LATA 2017-2020 Z PERSPEKTYWĄ NA LATA 2021-2024”			
Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska			
L.p.	Planowane zadania	Podjęte działania	Efekt ze wskaźnikiem
1.	Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom	W 2023 roku zakupiono kamerę termowizyjną dla OSP Nieleświa, wartość dofinansowania 20 295,00 zł oraz przekazano dotację celową dla OSP Kamesznica na zakup średniego samochodu, wartość dotacji 700 000,00 zł.	doposażono 2 OSP
2.	Poprawa nadzoru nad logistyką transportową, w tym wyprowadzenie transportu substancji niebezpiecznych poza obszary zamieszkałe	Brak realizacji zadania.	brak realizacji zadania
3.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Edukacja w zakresie kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii przy okazji innych eventów i akcji edukacyjnych, również w placówkach oświatowych.	bieżąca realizacja

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych o wykonanych działaniach na terenie Gminy Miłówka

W tabeli poniżej zaprezentowano wskaźniki, które dają obraz postępów w realizacji Programu ochrony środowiska, a także pokazują zmiany stanu środowiska na terenie gminy.

Tabela 50. Wskaźniki monitorowania realizacji działań w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

L.p.	Wskaźnik	Stan wyjściowy	Stan aktualny
1.	Ilość jednostek OSP które dostały wsparcie	wszystkie	2
2.	Ilość kontroli transportu substancji niebezpiecznych	14	b.d.
3.	Czy Gmina prowadzi akcje edukacyjne	tak	tak

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminy Miłówka, WIOŚ/GIOŚ

4.10.1. Opis stanu obecnego

Pojęcie „poważne awarie” – określa art. 3 pkt 23 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 21 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2024, poz. 54 z późn. zm.). Rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska, lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Organem właściwym do realizacji zadań Ministra Środowiska w sprawach: przeciwdziałania poważnym awariom, transgranicznych skutków awarii przemysłowych oraz awaryjnego zanieczyszczenia wód granicznych jest Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Ponadto Inspekcja Ochrony Środowiska współdziała w akcji zwalczania poważnej awarii z organami właściwymi do jej prowadzenia oraz sprawuje nadzór nad usuwaniem skutków tej awarii.

Obowiązki związane z awariami przemysłowymi spoczywają głównie na prowadzącym zakład o zwiększonym ryzyku lub o dużym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewodzie. Zakłady takie zazwyczaj przynoszą wiele korzyści dla lokalnej społeczności, zapewniają zatrudnienie, utrzymanie, są motorem rozwoju i wspierają inicjatywy społeczne. Jednakże z uwagi na charakter prowadzonej działalności, są także źródłem potencjalnego zagrożenia.

Według rejestru prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwową Straż Pożarną, na terenie Gminy Milówka nie funkcjonują zakłady przemysłowe, w których występowałyby rodzaje i ilości substancji niebezpiecznych pozwalające zakwalifikować je do zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej lub zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej. Nie istnieje zatem ze strony istniejących zakładów zwiększone bądź duże ryzyko zagrożenia awarią przemysłową. Nie zachodzi również konieczność sporządzania zewnętrznego planu ratowniczo-gaśniczego.

Nadzór nad ładunkami przewożonymi pojazdami samochodowymi sprawuje Policja.

Referat Organizacyjny Gminy Milówka odpowiada m.in. za zadania z zakresu obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego i zadań obronnych. Referat odpowiada za zadania:

- w zakresie obrony cywilnej:
 - sporządzanie i aktualizowanie wymaganej dokumentacji planistycznej w zakresie zadań obrony cywilnej, w tym m.in. planu OC gminy,
 - tworzenie i aktualizowanie baz danych, gromadzenie i przetwarzanie informacji o potencjalnych źródłach zagrożenia ludności,
 - wykonywanie i aktualizowanie dokumentacji dot. formacji obrony cywilnej,
 - wykonywanie zadań szkoleniowych obowiązujących w przedmiotowym zakresie,
 - prowadzenie całokształtu spraw związanych z obowiązkiem posiadania i przygotowania do wykonywania zadań systemu wykrywania i alarmowania,
 - upowszechnianie zagadnień obrony cywilnej wśród mieszkańców,
 - prowadzenie magazynu sprzętu i środków obrony cywilnej,
- w zakresie zarządzania kryzysowego:
 - prowadzenie dokumentacji Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego,
- w zakresie zadań obronnych m.in.:
 - aktualizowanie dokumentacji, przygotowanie i prowadzenie akcji kurierskiej,
 - prowadzenie dokumentacji planistycznej, do której posiadania Urząd jest zobowiązany w związku z zadaniami obronnymi przypisanymi do realizacji poprzez organ samorządowy,
 - przygotowanie dokumentów związanych z nakładaniem świadczeń rzeczowych oraz osobistych na rzecz obrony.

W Starostwie Powiatowym w Żywcu funkcjonuje Zespół Zarządzania Kryzysowego. Kompetencje Zespołu Zarządzania Kryzysowego w zakresie m.in.:

- ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U. nr 62, poz. 558 z późn. zm.):
 - przygotowanie projektów aktów prawnych Starosty dotyczących zapobiegania skutkom klęsk żywiołowych i ich usuwaniu,
 - obsługa lokalnego systemu monitoringu i ostrzeżeń powodziowych dla powiatu żywieckiego,
 - analizowanie możliwości powstawania klęsk żywiołowych na obszarze powiatu, wypracowanie wniosków i propozycji dotyczących zapobiegania ich skutków, w tym dokonania oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu,
 - analizowanie koncepcji likwidacji zagrożeń pod kątem organizacyjnym, finansowym i materialnym,
 - tworzenie w ramach koordynacji warunków organizacyjno-technicznych do sprawnego i bezpiecznego prowadzenia działań ratowniczych,
 - nadzór i bieżąca współpraca z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego,
 - wprowadzenia zakazu przeprowadzania imprez masowych na terenie powiatu lub jego części w obiektach lub na określonych terenach na czas nieokreślony lub do odwołania w przypadku negatywnej oceny stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego w związku z przeprowadzoną imprezą masową,

- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie obrony cywilnej (Dz.U. nr 93, poz. 429 z późn.zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatu i gmin (Dz.U. 02.96.850):
 - ustalenie zadań, kontrolowanie ich realizacji oraz koordynowanie i kierowanie działalnością w zakresie przygotowania i realizacji przedsięwzięć Obrony Cywilnej,
 - dokonywanie oceny stanu przygotowań Obrony cywilnej,
 - opracowanie i opiniowanie Planów Obrony Cywilnej,
 - opracowanie i uzgadnianie planów działania,
 - organizowanie i koordynowanie szkoleń oraz ćwiczeń obrony cywilnej,
 - organizowanie szkolenia ludności w zakresie obrony cywilnej,
 - przygotowanie i zapewnienie działania systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach,
 - tworzenie i przygotowanie do działań jednostek organizacyjnych Obrony Cywilnej,
 - przygotowanie i organizowanie ewakuacji ludności na wypadek powstania masowego zagrożenia dla życia i zdrowia na znacznym obszarze,
 - planowanie i zapewnienie ochrony produktów rolnych i zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych i pasz, a także ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem,
 - planowanie i zapewnienie ochrony oraz ewakuacji dóbr kultury i innego mienia na wypadek zagrożenia zniszczeniem,
 - zaopatrzenie organów i formacji obrony cywilnej, a także zapewnienie odpowiednich warunków przechowywania, konserwacji, eksploatacji, remontu i wymiany tego sprzętu, środków technicznych oraz umundurowania,
 - kontrolowanie przygotowania formacji cywilnej do prowadzenia działań ratowniczych,
 - sprawy związane z przekazywaniem dotacji na ochronę ludności,
 - opracowanie informacji dotyczących realizowanych zadań.

Powstałe zagrożenia w transporcie drogowym, a także w wypadku wystąpienia pożarów, zalań czy podtopień zwalczane są przez odpowiednie jednostki straży pożarnej.

Na terenach rolniczych często przyczyną zanieczyszczeń wód może być niewłaściwe magazynowanie i stosowanie nawozów i środków ochrony roślin. Zagrożenie dla środowiska w tym przypadku zależy od rozpuszczalności środków w wodzie i stopnia ich toksyczności.

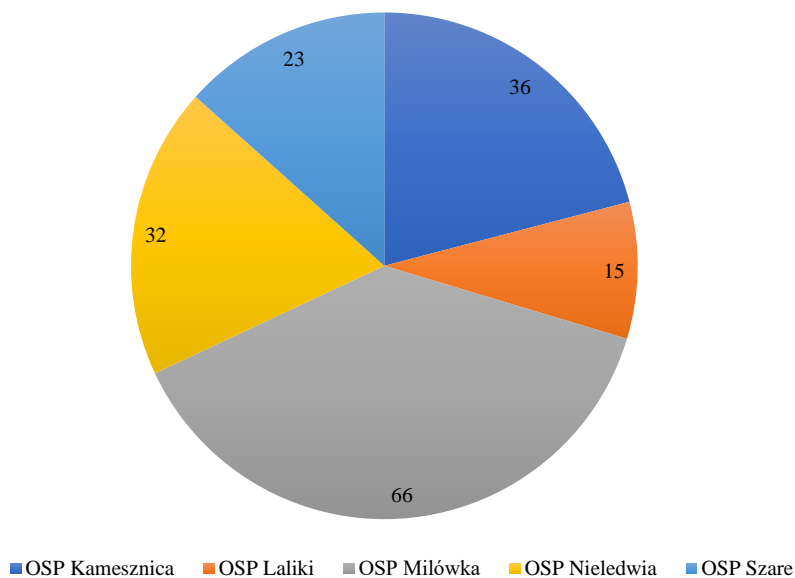
Na podstawie powyższych informacji można stwierdzić, iż zagrożenie skażeniem chemicznym, awarią obejmującą ludzi i środowisko jest niewielkie.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 2020-2022 przeprowadził kontrole w 6 przedsiębiorstwach na terenie Gminy Miłówka. W pięciu przypadkach wykryto nałożenia, jednak kary finansowe nałożono tylko w dwóch przypadkach.

4.10.1.1. Ochotnicza Straż Pożarna

Na terenie Gminy Miłówka działa pięć jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych:

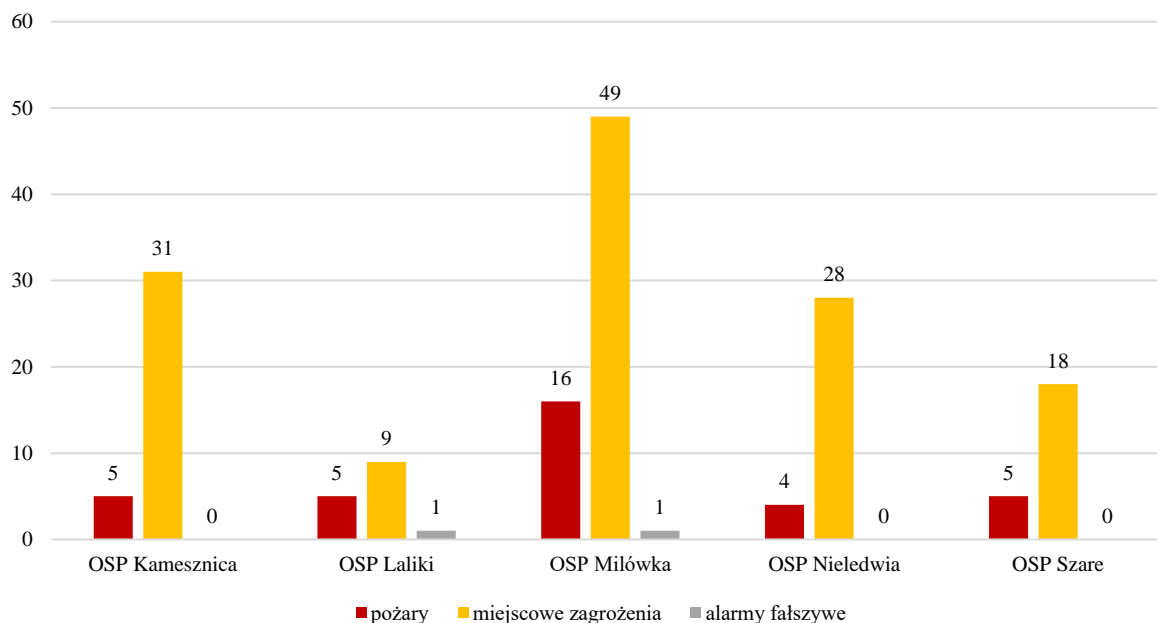
- OSP Kamesznica,
- OSP Laliki,
- OSP Miłówka,
- OSP Nieledwia,
- OSP Szare.

Rysunek 30. Liczba dyspozycji jednostek OSP z terenu Gminy Milówka w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://strazacki.pl/statystyki-wyjazdow-osp-2023/statystyki-osp-2023-woj-slaskie/> (dostęp: 18.06.2024 r.)

Na poniższym rysunku przedstawiono zestawienie interwencji podejmowanych przez jednostki OSP z terenu Gminy Milówka w 2023 roku.

Rysunek 31. Zestawienie ilości pożarów, miejscowych zagrożeń oraz fałszywych alarmów, w których brały udział OSP z terenu Gminy Milówka w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://strazacki.pl/statystyki-wyjazdow-osp-2023/statystyki-osp-2023-woj-slaskie/> (dostęp: 18.06.2024 r.)

Wsparcie Ochotniczych Straży Pożarnych

Systematycznie jednostki OSP z terenu Gminy Milówka są doposażane w nowy sprzęt oraz środki ochrony indywidualnej. W latach 2023-2024 jednostki OSP otrzymały wsparcie na:

- dostawę i zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Kamesznicy – koszt 1 166 655,00 zł (2023 rok),

- „Wsparcie i rozwój systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publicznych zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz likwidacją skutków pokrzywdzenia przestępstwem” – współfinansowano ze środków Funduszu Sprawiedliwości, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości – zakup mundurów specjalnych – koszt 88 000,00 zł. (2023 rok),
- zakup lekkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP w Kamesznicy – koszt 128 000,00 zł (2024 rok),
- dostawę i zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Miłówka – zadanie realizowane w ramach projektu „Dokształcanie współpracy w zakresie zarządzania kryzysowego polskich i słowackich służb ratowniczych” – koszt 1 199 988,00 zł (2024 rok),
- zwiększenie potencjału ratowniczego Ochotniczych Straży Pożarnych Województwa Śląskiego w 2024 roku – zakup sprzętu i mundurów specjalnych – koszt 36 300,00 zł.

Z Funduszu Sołeckiego w 2023 r. udzielono wsparcia w kwocie 55 000,00 zł na:

- wymianę instalacji elektrycznej w garażach OSP Kamesznica – 9 000,00 zł,
- zakup wyposażenia sprzętu pożarniczego dla OSP Laliki – 3 000,00 zł,
- zakup sprzętu dla OSP Miłówka drużyna młodzieżowa (mundury strażackie) – 3 000,00 zł,
- zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Nielechia – 20 000,00 zł,
- dofinansowanie do sprzętu dla OSP Szare – 20 000,00 zł.

Z Funduszu Sołeckiego w 2024 roku (stan na czerwiec 2024) udzielono wsparcia w kwocie 56 146,38 zł na:

- zakup kamery termowizyjnej i 3 szt. hełmów – 20 859,73 zł,
- zakup wyposażenia sprzętu pożarniczego dla OSP Laliki – 7 000,00 zł,
- zakup sprzętu przeciwpożarowego dla OSP Miłówka – 3 524,65 zł,
- zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego defibrylator dla potrzeb sołectwa w celu zapewnienia bezpieczeństwa 9 510,00 zł,
- zakup aparatów powietrznych górnych dróg oddechowych dla OSP Szare – 15 252,00 zł.

4.10.2. Analiza SWOT

Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym	
MOCNE STRONY czynniki wewnętrzne	SŁABE STRONY czynniki wewnętrzne
<p>prawidłowe funkcjonowanie jednostek OSP będących w razie potrzeby w stałej gotowości</p> <p>dofinansowania OSP</p> <p>brak zakładów o dużym oraz zwiększonym ryzyku awarii przemysłowej</p>	<p>brak obwarowań dotyczących przewozu materiałów niebezpiecznych</p>
SZANSE czynniki zewnętrzne	ZAGROŻENIA czynniki zewnętrzne
<p>zmniejszenie zagrożenia wypadkowego i pożarowego poprzez remonty i modernizacje budynków oraz dróg</p> <p>prowadzone akcje edukacyjne dla dzieci młodzieży i dorosłych w zakresie zachowania się w sytuacji zagrożeń</p>	<p>zagrożenia wypadkowe związane z transportem</p>

Źródło: opracowanie własne

4.10.3. Cele i zadania środowiskowe w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

Głównymi zagrożeniami na terenie gminy, jakie mogą wystąpić w toku zwykłego funkcjonowania są wypadki i zdarzenia drogowe, pożary i zalania. Na zagrożenia pożarowe wpływa sąsiedztwo lokalizacji budynków i występowanie w nich palnych elementów konstrukcyjnych (stropy, więźba dachowa, schody i pokrycia dachów) oraz magazynowane materiałów łatwopalnych (paliwo, smary, farby, oleje, tworzywa chemiczne, tarcica, opał itp.).

Najważniejszymi jednostkami zajmującymi się w pierwszej kolejności minimalizacją skutków zdarzeń są Straże Pożarne. Analiza SWOT jako mocną stroną Gminy wskazała funkcjonowanie dobrze wyposażonych Ochotniczych Straży Pożarnych, które są doposażane w niezbędny sprzęt, dzięki czemu są w stanie reagować w sytuacjach zagrożeń.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach kontroluje przedsiębiorstwa pod kątem przestrzegania wymagań ochrony środowiska. Jednocześnie same przedsiębiorstwa muszą dbać o należyte postępowanie i ostrożność. W harmonogramie realizacji zadań monitorowanych zaplanowano kontynuację działań w postaci kontroli przedsiębiorców wraz z egzekwowaniem wymagań dotyczących zapobiegania zagrożeniom – realizacja przez WIOŚ. Istotne jest prowadzenie samokontroli w firmach, szkoleń tak, aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia awarii – realizacja tego zadania prowadzona powinna być przez przedsiębiorców.

W ostatnich latach na terenie gminy Milówka nie wydarzyła się żadna poważna awaria, niemniej jednak istotnym elementem są kontrole, w tym także pojazdów przewożących ładunki niebezpieczne realizowane na drogach przez policję. Istotne jest także prawidłowe oznakowanie pojazdów przewożących niebezpieczne ładunki, co także w razie potrzeby kontroluje policja.

Ważnym zadaniem jest kontynuacja i doskonalenie działań edukacyjnych społeczeństwa w celu wyrobienia w ludności nawyków prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii. Działania te realizowane są poprzez akcje informacyjne i edukacyjne, a dla dzieci poprzez zabawę. Finansowanie tego rodzaju zadań pochodzi głównie ze środków własnych Gminy Milówka oraz z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

5. Zagadnienia horyzontalne

Celem niniejszego rozdziału jest przedstawienie czterech zagadnień horyzontalnych, stanowiących fundament wszystkich działań zapisanych w niniejszym **Programie**.

Każdy obszar interwencji i każdy kierunek działań powinien być spójny z czterema zagadnieniami horyzontalnymi, jakim są:

- adaptacja do zmian klimatu,
- nadzwyczajne zagrożenia,
- edukacja ekologiczna,
- monitoring środowiska.

Wszystkie obszary interwencji na których opiera się niniejszy **Program** zawierają aspekty każdego z czterech działań horyzontalnych. Istotnym jest także, iż w każdej dziedzinie środowiskowej prowadzona jest edukacja ekologiczna, a nadzwyczajne zagrożenia czy awarie mogą wpływać na wszystkie obszary środowiska od przyrody po powietrze, wody i gleby. A w celu kontroli stanu i podjęcia ewentualnych szybkich kroków niezbędny jest monitoring środowiska i stała kontrola jego stanu.

5.1. Adaptacja do zmian klimatu

W 2013 roku Ministerstwo Środowiska opracowało „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”. Dokument ten został opracowany przez Ministerstwo Środowiska na podstawie analiz wykonanych przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy w ramach projektu pn. "Opracowanie i wdrożenie Strategicznego Planu Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu - KLIMADA".

Oddziaływania związane z prognozowanymi zmianami klimatu będą z różnym natężeniem wzmacniane wskutek działalności człowieka, zarówno poprzez podejmowanie aktywności gospodarczej (wydobycie kopalin, kierunkowa gospodarka leśna i hodowla zwierząt oraz rolnictwo), jak i jej zaniechania (porzucanie łąk i muraw, zanik tradycyjnych form wykorzystania terenu). Oddziaływania te są wielokierunkowe i mogą znacznie wzmocnić niekorzystne oddziaływanie prognozowanych zmian warunków klimatycznych w powiązaniu z nieprawidłowym zagospodarowaniem terenu.

Z racji zwiększonej częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych należy spodziewać się w przyszłości zwiększonej możliwości wystąpienia suszy, nadmiernych opadów, powodzi, które mogą zapoczątkować powstanie osuwisk, erozję terenów pagórkowatych.

Problem zmian w reżimie hydrologicznym dotyczy również siedlisk wód słodkich, płynących lub stojących. Grupa ta jest narażona na zmiany wskutek wzrostu opadów nawałnych, okresów suchych, procesów eutrofizacji i zaburzeń przepływu wód w zbiornikach.⁴

Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym i warunkami klimatycznymi zachodzi ścisły związek wzajemnego oddziaływania. W kontekście zmian klimatu istnieje konieczność zmian treści planowania przestrzennego tak, żeby odpowiadały na problemy, które dotychczas nie były, bądź nie musiały być przedmiotem rozstrzygnięć planistycznych, albo miały marginalne znaczenie w toku procesu planistycznego. Biorąc pod uwagę horyzontalny i interdyscyplinarny charakter gospodarki przestrzennej wdrażanie działań adaptacyjnych w tym sektorze przyczynia się do ograniczenia skutków zmian klimatu nie tylko w zagospodarowaniu przestrzennym, ale także w większości obszarów życia gospodarczego i społecznego. To powoduje, że planowanie przestrzenne, będące najważniejszym instrumentarium gospodarki przestrzennej, urasta do jednego z najistotniejszych kreatorów przestrzennej organizacji systemów społeczno-gospodarczych i ekologicznych, decydujących o adaptacji polskiej przestrzeni do spodziewanych zmian klimatu, a tym samym uwarunkowań środowiskowych i łagodzenia skutków społeczno-ekonomicznych tych zmian.

Zmiany klimatu i potencjalne skutki tych zmian zostały wzięte pod uwagę w niniejszym dokumencie poprzez realizację celów i kierunków działań, jakie zostały zapisane w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

W ramach poszczególnych kierunków interwencji wszystkie te cele zostały wzięte pod uwagę i w ramach nich zostały zaplanowane zadania dotyczące energetyki, edukacji mieszkańców, zarządzania szlakami komunikacyjnymi w celu minimalizacji zagrożeń powodowanych przewozem substancji niebezpiecznych.

Wśród kluczowych działań o charakterze horyzontalnym, które według „Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” powinny być realizowane należy wymienić rozwój alternatywnych możliwości produkcji energii na poziomie lokalnym,

⁴ Scenariusze Zmian Klimatu do 2030 r. i wpływ na sektory i obszary wrażliwe, Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

zarządzanie ryzykiem powodziowym, realizacja działań zabezpieczających przed osuwiskami oraz wdrażanie lokalnych systemów monitoringu i ostrzegania przed nadzwyczajnymi zjawiskami klimatycznymi. Istotnym elementem jest ciągła edukacja ekologiczna nie tylko dzieci, ale także osób dorosłych w szczególności rolników i właścicieli lasów, właściwe planowanie przestrzenne na poziomie regionalnym i lokalnym z uwzględnieniem zmian klimatu i adaptacji oraz uwzględnianie trendów klimatycznych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej.⁵

5.2. Nadzwyczajne zagrożenia

Zarówno jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, jak i poważną awarię należy traktować zdarzenia, takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów, wybuch, awaria zbiornika, katastrofa autocysterny przewożącej substancje niebezpieczne, awaria obiektów hydrotechnicznych, itp.

Na zagrożenia pożarowe wpływa także sąsiedztwo lokalizacji budynków i występowanie w nich palnych elementów konstrukcyjnych oraz magazynowane środki i materiały łatwopalne. Powstałe zagrożenia usuwane są przez odpowiednio wyposażone i wyszkolone jednostki straży pożarnej.

Na obszarach rolniczych Gminy Milówka przyczyną zanieczyszczeń wód może być niewłaściwe magazynowanie i stosowanie nawozów i środków ochrony roślin, co jest kontrolowane przez WIORIN. Zagrożenie dla środowiska w tym przypadku zależy od rozpuszczalności środków w wodzie i stopnia ich toksyczności.

Zagrożeniem dla mieszkańców i środowiska może być także transport paliw i ładunków niebezpiecznych, mogą one być przewożone wszystkimi drogami, na których nie ma zakazów transportu ciężkiego lub innych obostrzeń. W trakcie doraźnych kontroli pojazdy te są sprawdzane przez funkcjonariuszy policji pod kątem ładowności pojazdów oraz ich stanu technicznego.

Nadzwyczajne zagrożenia, do których może dojść na terenie gminy w trakcie normalnego funkcjonowania sprecyzowano w rozdziale 4.10 dotyczącym przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. W rozdziale tym sprecyzowano rodzaje zagrożeń, do jakich może dojść na obszarze gminy, wyspecyfikowano jednostki, które zajmują się identyfikacją zdarzeń, ratowaniem zdrowia, życia i mienia oraz usuwania skutków awarii oraz kompetencje organów do realizacji zadań w tym zakresie.

5.3. Działania edukacyjne

W zakresie edukacji ekologicznej najważniejszym celem, który należy osiągnąć jest wykształcenie świadomości ekologicznej i przekonanie młodej i dojrzałej części społeczeństwa o konieczności myślenia i działania według zasad ekorozwoju. Jest to cel dalekosiężny, wykraczający poza horyzont 2027 roku, do którego można się zbliżyć poprzez stopniowe podnoszenie świadomości ekologicznej.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.) narzuca obowiązek uwzględniania problematyki ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju w programach nauczania wszystkich typów szkół, a także kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych.

W środkach masowego przekazu w publikacjach i audycjach również istnieje obowiązek popularyzacji ochrony środowiska i kształtowania pozytywnego stosunku do przyrody.

Ważną rolę w realizacji polityki proekologicznej Gminy Milówka odgrywają mieszkańcy. Ich zachowania, nawyki i podejmowane działania bezpośrednio przekładają się na jakość środowiska naturalnego. Dlatego istotne jest, by permanentnie kształtować świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska. Związana z tym edukacja ekologiczna stanowi moduł uzupełniający wielowymiarową działalność Gminy na rzecz tworzenia otoczenia przyjaznego człowiekowi.

Organy administracji, instytucje koordynujące działania związane z ochroną środowiska oraz te, które kierują i zarządzają działalnością naukową i naukowo-badawczą w zakresie ekologizacji są zobowiązane uwzględniać w swoich planach i działaniach bieżących i długoterminowych zagadnienia dotyczące ekologii i ochrony przyrody.

Na wszystkich etapach edukacji od przedszkolnej poprzez podstawową, średnią i wyższą placówki nauczania obejmujące swym działaniem jakkolwiek edukację dzieci i młodzieży zawierają w swoich programach dziedziny nauki lub dyscypliny naukowe wiążące się z ochroną środowiska.

Postawy społeczne i realizowana w całym okresie programowania szeroko pojęta edukacja ekologiczna ma na celu stałe podnoszenie świadomości zarówno dzieci i dorosłych. Wynika to z faktu, iż wśród społeczeństw gorzej wykształconych powszechnie akceptowane są postawy antyekologiczne (dewastacja zasobów przyrody,

⁵ Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

brak oszczędzania wody, segregacji odpadów), a brak perspektyw na polepszenie lub zmianę sytuacji będzie tylko pogłębiać patologiczne zachowania.

Gmina Miłówka powinna kontynuować istniejącą, a także rozwijać współpracę z placówkami oświatowymi, organizacjami społecznymi i instytucjami, przy organizowaniu prelekcji, wystaw, spotkań, wycieczek o tematyce ekologicznej i przyrodniczej, organizować akcje oraz pomagać przy realizacji programów szkolnych promujących idee zbierania surowców wtórnych w celu ich właściwego zagospodarowania. Właściwie ukierunkowana edukacja ekologiczna mieszkańców nie tylko przyczyni się do zwiększenia efektywności prowadzonej selektywnej zbiórki odpadów, co zapewni pozyskanie surowców wtórnych, zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska oraz zmniejszenie szkodliwości tych odpadów, ale także do oszczędzania wody, niespalania odpadów w domowych kotłach, dbałości oraz szacunku o całość otaczającej nas przyrody i środowiska.

Czynnikami, które decydują o sukcesie realizowanej akcji edukacji ekologicznej są rzetelna informacja oraz umiejętność komunikowania się ze społeczeństwem.

W zakresie wszystkich aspektów ochrony środowiska potrzebne są działania edukacyjne zarówno dla dzieci, młodzieży jak i dla dorosłej części społeczeństwa. Z tego powodu zadania dotyczące edukacji ekologicznej umieszczono w harmonogramach we wszystkich rozdziałach dotyczących poszczególnych obszarów interwencji.

W każdej dziedzinie środowiskowej wspomniano o potrzebie prowadzenia stale i na bieżąco i w całej perspektywie realizacji Programu akcji edukacyjnych jednak, ze względu na fakt, że najwięcej działań edukacyjnych na terenie gminy realizowanych jest w zakresie gospodarki odpadami i ochrony powietrza tematy te zostały w tej części potraktowane najszerzej.

5.4. Monitoring środowiska

W związku ze zmianą kompetencji Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska i Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska wynikającą z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 poz. 1479 z późn. zm.), od dnia 1 stycznia 2019 roku organem realizującym zadania Państwowego Monitoringu Środowiska jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Z dniem 1 stycznia 2019 roku pracownicy Wydziału Monitoringu Środowiska oraz Laboratorium WIOŚ stali się pracownikami GIOŚ. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska realizuje poprzez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska zadania Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie: gromadzenia i analizy wyników badań i obserwacji, przygotowania ocen jakości środowiska oraz udostępniania informacji o środowisku. Zadania Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska polegają między innymi na monitoringu środowiska.

Monitoring środowiska prowadzony jest w zakresie powietrza, wód powierzchniowych, wód podziemnych, ochrony przyrody i bioróżnorodności, gospodarki odpadami, hałasu, pól elektromagnetycznych, potencjalnego wystąpienia poważnej awarii oraz gleby i ziemi (na poziomie krajowym).

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMS opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu i Ochrony Środowiska oraz w wykonawczych programach PMS opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska. Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMS na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska. Dokument ten obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych.⁶

Informacje powstające w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska służą do wspomagania działań na rzecz ochrony środowiska, a także do informowania organów administracji o stanie środowiska, potencjalnych lub istniejących zagrożeniach, oraz obszarach występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w środowisku. W dalszym etapie dane te i informacje wykorzystywane są przez organy administracji do postępowań w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do środowiska oraz planów zagospodarowania przestrzennego, a także planów i programów jako całości lub ich poszczególnych elementów.

Działalność inspekcyjna na terenie województwa śląskiego prowadzona jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Polega na prowadzeniu kontroli instalacji i przedsiębiorstw oddziałujących na środowisko w celu sprawdzenia czy są przestrzegane przepisy prawa czy stwierdzone są naruszenia.

⁶ <http://poznan.wios.gov.pl/monitoring-srodowiska/regionalny-wydzial-monitoringu-srodowiska/>

W sytuacji stwierdzenia nieprzestrzegania obowiązujących przepisów wydawane są zarządzenia pokontrolne, a w razie ich niezrealizowania nakładane są kary.

6. Cele Programu Ochrony Środowiska i ich finansowanie

Tabela 51. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu powietrza atmosferycznego

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Powietrze atmosferyczne	Znacząca poprawa jakości powietrza na obszarze województwa śląskiego związana z realizacją kierunków działań naprawczych	Liczba aktualizacji dokumentacji dotyczącej ochrony powietrza źródło danych: Gmina Miłówka	0	3	Skuteczne wdrażanie planów i programów służących ochronie powietrza w skali lokalnej i wojewódzkiej poprzez osiągnięcie zakładanych efektów ekologicznych	Aktualizacja programów Sektorowych: (plan gospodarki niskoemisyjnej, program ograniczania niskiej emisji oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)	Zadanie własne Gminy Miłówka	zmiana w przepisach prawnych dotyczących dokumentów
			Liczba nowych oprav w oświetleniu ulicznym źródło danych: Gmina Miłówka	76	wg potrzeb		Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego	Zadanie własne Gminy Miłówka	brak środków finansowych
			Liczba obiektów użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji źródło danych: Gmina Miłówka	1	wg potrzeb		Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury społecznej	Zadanie własne Gminy Miłówka	brak środków finansowych
			Liczba wymienionych źródeł ciepła w obiektach mieszkalnych źródło danych: Gmina Miłówka, WFOŚiGW	82 (WFOŚiGW)	wg potrzeb		Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	Zadanie własne Gminy Miłówka Zadanie monitorowane mieszkańców gminy	brak środków finansowych
			Liczba instalacji OZE w obiektach użyteczności publicznej źródło danych:	4	wg potrzeb		Ograniczenie niskiej emisji w budynkach przedsiębiorstw, w tym wykorzystanie	Zadanie monitorowane przedsiębiorstw	brak zaangażowania przedsiębiorców

			Gmina Miłówka				odnawialnych źródeł energii		
			Liczba akcji na rok źródło danych: Gmina Miłówka	7/rok	10/rok		Organizacja akcji edukacyjnych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Zadanie własne Gminy Miłówka	brak środków finansowych
			Liczba stanowisk pomiarowych na terenie gminy źródło danych: GIOŚ	0	1		Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Zadanie monitorowane GIOŚ	brak środków finansowych
			Liczba kontroli nieruchomości źródło danych: Gmina Miłówka	b.d.	zgodnie z wymaganiami Programu Ochrony Powietrza		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako element zmian w świadomości społeczeństwa oraz środek prewencyjny	Zadanie własne Gminy Miłówka	brak środków finansowych
			Liczba kontroli zakładów w ciągu roku źródło danych: WIOŚ	3 (2020-2022)	wg potrzeb		Sukcesywna kontrola zanieczyszczeń emitowanych przez zakłady	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak środków finansowych
			Liczba odcinków dróg budowanych i przebudowywanych źródło danych: Gmina Miłówka, GDDKiA, ZDW, PZD	44 odcinki dróg gminnych, 15 odcinków dróg powiatowych 2 odcinki dróg krajowych	wg potrzeb		Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	Zadanie własne Gminy Miłówka Zadanie monitorowane GDDKiA, ZDW, PZD	brak środków finansowych
							Poprawa stanu infrastruktury drogowej przyczyniającej się do rozwoju gospodarczego i turystycznego Gminy	Zadanie własne Gminy Miłówka Zadanie monitorowane GDDKiA, ZDW, PZD	
			Długość ścieżek rowerowych źródło danych: Gmina Miłówka	3,5 km	wg potrzeb	Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu, na jakość powietrza poprzez efektywną politykę transportową do poziomu niepowodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza	Upowszechnianie komunikacji rowerowej – budowa ścieżek rowerowych	Zadanie własne Gminy Miłówka Zadanie monitorowane zarządcy dróg	

Tabela 52. Harmonogram zadań własnych w zakresie powietrza atmosferycznego

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowy koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Powietrze atmosferyczne	Aktualizacja programów Sektorowych: (plan gospodarki niskoemisyjnej, program ograniczania niskiej emisji oraz Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe)	Gmina Miłówka	-	-	-	20	środki własne Gminy Miłówka, możliwe dofinansowanie	brak środków finansowych
		Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego	Gmina Miłówka	ok. 120				środki własne Gminy Miłówka, środki zewnętrzne w tym unijne	brak środków finansowych
		Poprawa efektywności energetycznej infrastruktury społecznej	Gmina Miłówka	ok. 500				środki własne Gminy Miłówka, środki zewnętrzne w tym unijne	brak środków finansowych
		Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (w tym dotacje dla mieszkańców)	Gmina Miłówka	ok. 5 000				środki własne Gminy Miłówka, możliwe dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW	brak środków finansowych
		Organizacja akcji edukacyjnych związanych z ograniczeniem emisji, efektywnością energetyczną oraz wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii	Gmina Miłówka	5	5	5	5	środki własne Gminy Miłówka (możliwe dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW)	na wszystkie dziedziny środowiskowe
		Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako element zmian w świadomości społeczeństwa oraz środek prewencyjny	Gmina Miłówka	koszty administracyjne				środki własne Gminy Miłówka	w razie potrzeb
		Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	Gmina Miłówka	5 500	5 500	16 500		środki własne Gminy Miłówka, POiŚ/RPO, FDS, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych	brak środków finansowych

							(RFIL)	
		Poprawa stanu infrastruktury drogowej przyczyniającej się do rozwoju gospodarczego i turystycznego Gminy	Gmina Miłówka		ok. 150		środki własne Gminy Miłówka, POiŚ/RPO, FDS, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	
		Upowszechnianie komunikacji rowerowej – budowa ścieżek rowerowych	Gmina Miłówka		ok. 40		środki własne Gminy Miłówka, POiŚ/RPO, FDS, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych (RFIL)	

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 53. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie powietrza atmosferycznego

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Powietrze atmosferyczne	Ograniczenie niskiej emisji w budynkach mieszkalnych, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	mieszkańcy	ok. 2 000	środki własne mieszkańców, środki zewnętrzne w tym unijne	brak środków finansowych, brak zainteresowania mieszkańców gminy
		Ograniczenie niskiej emisji w budynkach przedsiębiorstw, w tym wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	przedsiębiorstwa	wg potrzeb	środki własne przedsiębiorców, środki zewnętrzne w tym unijne	zakres ustalany na bieżąco
		Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	GIOŚ	wg potrzeb	środki własne GIOŚ, środki zewnętrzne w tym unijne	
		Sukcesywna kontrola zanieczyszczeń emitowanych przez zakłady	WIOŚ	10	środki WIOŚ	działanie jest realizowane co roku i będzie kontynuowane
		Budowa, modernizacja i przebudowa dróg publicznych	GDDKiA, ZDW, PZD	wg potrzeb	środki własne GDDKiA, ZDW, PZD	brak środków finansowych
		Poprawa stanu infrastruktury drogowej przyczyniającej się do rozwoju gospodarczego i turystycznego Gminy	GDDKiA, ZDW, PZD	wg potrzeb	środki własne GDDKiA, ZDW, PZD	brak środków finansowych
		Upowszechnianie komunikacji rowerowej – budowa ścieżek rowerowych	Zarządcy dróg	według zadań własnych oraz według kosztorysu dodatkowych działań	środki własne Zarządców dróg	

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 54. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu hałasu

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Hałas	Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska	Liczba zmodernizowanych autostrad/dróg krajowych/ wojewódzkich/ powiatowych/ gminnych na rok źródło danych: administratorzy dróg	44 odcinki dróg gminnych, 15 odcinków dróg powiatowych 2 odcinki dróg krajowych	wg potrzeb	Zmniejszenie liczby mieszkańców narażonych na ponadnormatywny hałas	Ograniczenie hałasu drogowego	Zadanie własne Gminy Miłówka Zadanie monitorowane GDDKiA, ZDW, PZD	brak środków finansowych
			Liczba decyzji o dopuszczalnej emisji hałasu źródło danych: Powiat Żywiecki	1	wg potrzeb		Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu przemysłowego	Zadanie monitorowane Powiatu Żywieckiego	realizacja w razie potrzeby
			Liczba akcji edukacyjnych źródło danych: Gmina Miłówka	kilka/rok	kilka/rok		Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Zadanie własne Gminy Miłówka	brak zainteresowania mieszkańców
			Liczba przedsiębiorstw badanych/ilość naruszeń źródło danych: WIOŚ	1/1 (2022 r.)	wg potrzeb	Rozwój sieci monitoringu poziomu emisji hałasu do środowiska oraz narażenia mieszkańców na ponadnormatywny hałas	Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak środków finansowych na realizację zadania

Tabela 55. Harmonogram zadań własnych w zakresie hałasu

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Hałas	Ograniczenie hałasu drogowego	Gmina Miłówka	koszty budowy, przebudowy i modernizacji dróg podano w ochronie powietrza				środki własne Gminy Miłówka dofinansowanie UE	zakres zadań ustalany jest w ramach potrzeb i możliwości
		Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Gmina Miłówka	ok. 10/rok				środki własne Gminy Miłówka, środki zewnętrzne WFOŚiGW	przy okazji innych działań edukacyjnych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 56. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie hałasu

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Hałas	Ograniczenie hałasu drogowego	GDDKiA, ZDW, PZD	według zadań własnych oraz według kosztorysu dodatkowych działań	Środki własne GDDKiA, ZDW, PZD, dofinansowanie UE	zakres zadań ustalany jest w ramach potrzeb i możliwości dofinansowania
		Działania administracyjne mające na celu ograniczanie hałasu przemysłowego	Powiat Żywiecki	koszty administracyjne	środki własne Powiatu Żywieckiego	
		Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	WIOŚ	w zależności od liczby kontroli	środki własne WIOŚ	liczba kontroli zależy od potrzeb

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 57. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu promieniowania elektromagnetycznego

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach	Liczba punktów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego źródło danych: GIOŚ	0	0	Monitoring poziomów pól elektromagnetycznych	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie niekonfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego (poprzez zapisy ograniczające w MPZP)	Zadanie własne Gminy Miłówka	ryzyko sprzeciwu mieszkańców
							Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Zadanie monitorowane Powiat Żywiecki	zmiana w przepisach prawnych dotyczących kompetencji
							Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych	Zadanie monitorowane GIOŚ	wzrost liczby źródeł promieniowania

Tabela 58. Harmonogram zadań własnych w zakresie promieniowania elektromagnetycznego

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Gmina Miłówka	koszty administracyjne				środki własne Gminy Miłówka	poprzez zapisy ograniczające w MPZP

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 59. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie promieniowania elektromagnetycznego

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Powiat Żywiecki	koszty administracyjne	środki własne Powiatu Żywieckiego	działanie będzie kontynuacją realizowanego już działania
		Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych oraz rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów w środowisku	GIOŚ	koszty administracyjne	środki własne GIOŚ	działanie aktualnie jest realizowane w cyklach 4 letnich

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 60. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie zasobów wodnych

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Zasoby wodne	System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu	Ocena JCWP źródło danych: WIOŚ	wody powierzchniowe stan zły	wody powierzchniowe stan dobry	Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły i Odry	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu, w tym wzmocnienie monitoringu wód	Zadanie monitorowane WIOŚ	brak
			Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych w Gminie źródło danych: Gminy Miłówka PGW WP	kilka/rok	kilka/rok		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Zadanie własne Gminy Miłówka	*tematyka ochrony wód poruszana jest także w trakcie innych działań edukacyjnych
			Koszty poniesione na konserwację i bieżące utrzymanie koryt cieków źródło danych PGW WP	412 177,32 zł	wg potrzeb		Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	Zadanie monitorowane PGW WP	niewystarczające środki finansowe
			Liczba magazynów przeciwpowodziowych na terenie Gminy źródło danych: Gminy Miłówka	1	1		Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	Zadanie własne Gminy Miłówka	niewystarczające środki finansowe
			Liczba zmian MPZP uwzględniających zarządzanie ryzykiem powodziowym źródło danych: Gmina Miłówka	100%	wg potrzeb		Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym	Zadanie własne Gminy Miłówka	przedłużający się etap opiniowania i uzgadniania

							obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne		
			Długość rowów poddanych konserwacji źródło danych: Gmina Miłówka	b.d.	wg potrzeb		Konserwacja rowów melioracyjnych i urządzeń melioracyjnych	Zadanie własne Gminy Miłówka	niewystarczające środki finansowe

Tabela 61. Harmonogram zadań własnych w zakresie zasobów wodnych

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Zasoby wodne	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gmina Miłówka	ok. 5/rok				środki własne Gminy Miłówka	niewystarczające środki finansowe
		Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	Gmina Miłówka	ok. 10/rok				środki własne Gminy Miłówka	niewystarczające środki finansowe
		Wyznaczanie i uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń planów zarządzania ryzykiem powodziowym oraz granic obszarów zalewowych, w tym obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne	Gmina Miłówka	realizacja wg potrzeb				środki własne Gminy Miłówka	niewystarczające środki finansowe
		Konserwacja rowów melioracyjnych i urządzeń melioracyjnych	Gmina Miłówka	wg potrzeb				środki własne Gminy Miłówka	niewystarczające środki finansowe

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 62. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zasobów wodnych

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Zasoby wodne	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oraz udostępnianie wyników tego monitoringu, w tym wzmocnienie monitoringu wód	WIOŚ	koszty administracyjne	środki własne WIOŚ	realizacja jako kontynuacja
		Utrzymanie i bieżące remonty cieków i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	PGW WP	w zależności od potrzeb i możliwości finansowych	środki PGW WP	niewystarczające środki finansowe

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Milówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 63. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód	Długość kanalizacji sanitarnej źródło danych: Gmina Milówka	124 km	wg potrzeb	Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce wodno-ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Zadanie własne Gminy Milówka Zadanie monitorowane Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu	brak środków finansowych
			Skanalizowanie Gminy źródło danych: Gmina Milówka	97%	100%				
			Liczba komunalnych oczyszczalni ścieków źródło danych: Gmina Milówka	0	1				
			Liczba przyłączy kanalizacji sanitarnej i przyłączy wodociągowych źródło danych: właściciele nieruchomości	b.d. 1238	wg potrzeb		Budowa przyłączy kanalizacyjnych lub wodociągowych i przyłączenie nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej	Zadanie monitorowane właściciele nieruchomości	brak środków finansowych
			Zwodociągowanie gminy źródło danych: Gmina Milówka	36%	50%		Budowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia	Zadanie własne Gminy Milówka	brak środków finansowych
			Długość sieci wodociągowej źródło danych: Gmina Milówka	64 km	wg potrzeb		Budowa i modernizacja urządzeń i obiektów wodociągowych	Zadanie monitorowane ZGK w Milówce	

			Liczba zrealizowanych akcji edukacyjnych /rocznie/ w trakcie zajęć w szkołach i przedszkolach źródło danych: Gmina Milówka	kilka/rok	kilka/rok		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Zadanie własne Gminy Milówka	brak środków finansowych
			Liczba przydomowych oczyszczalni i zbiorników bezodpływowych źródło danych: Gmina Milówka	35 784	wg potrzeb		Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Zadanie własne Gminy Milówka	brak kadr i przeszkolonych pracowników
			Liczba kontroli na posesjach źródło danych: Gmina Milówka	421 (2021-2023)	zgodnie z wymaganiami ustawy utrzymania czystości i porządku w gminach	Osiągnięcie i utrzymanie, co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych, zgodnie z obowiązującymi Planami gospodarowania wodami dla dorzeczy Wisły i Odry	Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych	Zadanie własne Gminy Milówka	brak środków finansowych, brak kadr
			Liczba kontroli podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub ziemi źródło danych: WIOŚ, PGW WP	1 (2022 r.)	wg potrzeb		Kontrola podmiotów w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Zadanie monitorowane WIOŚ, PGW WP	brak środków finansowych

Tabela 64. Harmonogram zadań własnych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Gmina Milówka	300	300	3003	300	środki własne Gminy Milówka, NFOŚiGW, Europejski Fundusz Rozwoju	brak środków finansowych
		Budowa przyłączy kanalizacyjnych lub wodociągowych i przyłączenie nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej	Gmina Milówka	ok. 200				środki własne Gminy Milówka, NFOŚiGW, Europejski Fundusz Rozwoju	brak środków finansowych
		Budowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia	Gmina Milówka	400	400	400	400	środki własne Gminy Milówka, NFOŚiGW, Europejski Fundusz Rozwoju	brak środków finansowych
		Budowa i modernizacja urządzeń i obiektów wodociągowych							
		Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Gmina Milówka	5	5	5	5	środki własne Gminy Milówka, ew. dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW	brak środków finansowych
		Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Milówka	koszty administracyjne				środki własne Gminy Milówka	brak środków finansowych
		Prowadzenie kontroli gospodarki ściekowej na posesjach prywatnych	Gmina Milówka	koszty administracyjne				środki własne Gminy Milówka	brak środków finansowych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Milówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 65. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	Związek Międzygminny ds. Ekologii w Żywcu	ok. 5 000	środki własne Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu	
		Budowa przyłączy kanalizacyjnych lub wodociągowych i przyłączenie nieruchomości do gminnej sieci kanalizacyjnej lub wodociągowej	właściciele nieruchomości	koszty ustalane indywidualnie w zależności od zakresu prac	środki własne właścicieli nieruchomości	
		Budowa sieci wodociągowej, przyłączenie nowych odbiorców wody przeznaczonej do spożycia Budowa i modernizacja urządzeń i obiektów wodociągowych	ZGK w Milówce	ok. 5 000	środki ZGK w Milówce	
		Kontrola podmiotów w zakresie wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	WIOŚ, PGW WP	koszty administracyjne	środki WIOŚ, PGW WP	realizowane jako kontynuacja

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Milówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 66. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie zasobów surowców naturalnych

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Zasoby surowców naturalnych	Zrównoważona gospodarka zasobami surowców naturalnych	Liczba złóż surowców naturalnych źródło danych: Gmina Miłówka	1	wg rozpoznania	Zarządzanie zasobami geologicznymi poprzez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa	Dokumentowanie złóż i bilansowanie ich zasobów, rozpoznawanie budowy geologicznej terenu wraz z oceną i dokumentowaniem warunków hydrogeologicznych w obszarach zasobów	Zadanie monitorowane Organów administracji geologicznej	
2	Tereny przemysłowe	Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego zgodnie z wymaganiami ekologicznymi oraz uwarunkowaniami społeczno-ekonomicznymi	Liczba szkód w środowisku źródło danych: GDOŚ	2	0	Rewitalizacja terenów przemysłowych i zdegradowanych	Utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach przemysłowych i zdegradowanych	Zadania monitorowane: PIG, GDOŚ	
			Ilość wydanych decyzji rekultywacyjnych źródło danych: Powiat Żywiecki	0	wg potrzeb		Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	Zadanie monitorowane użytkowników złóż	

Tabela 67. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie zasobów surowców naturalnych

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1	Zasoby surowców naturalnych	Dokumentowanie złóż i bilansowanie ich zasobów, rozpoznawanie budowy geologicznej terenu wraz z oceną i dokumentowaniem warunków hydrogeologicznych w obszarach zasobów	organy administracji geologicznej	koszty administracyjne	środki własne organów	
2	Tereny przemysłowe	Utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach przemysłowych i zdegradowanych	PIG, organy administracji geologicznej	koszty administracyjne	środki własne PIG, organów	
		Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	użytkownicy złóż	zgodnie z dokumentacją kosztorysową	środki władających terenem	brak środków

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 68. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gleb

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Gleby	Racjonalna gospodarka zasobami glebowymi	Liczba działań promocyjnych źródło danych: dane ŚODR	kilka/rok	kilka/rok	Zachowanie możliwie dobrego stanu gleb rolniczych	Organizacja porad, konsultacji i szkoleń dla rolników	Zadanie monitorowane Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie	małe zainteresowanie rolników
			Liczba punktów pomiarowych Ilość badań zleconych przez rolników źródło danych: OSCHR	0	według zleceń rolników		Kontrola poziomu pH i zanieczyszczeń gleb	Zadanie monitorowane Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Gliwicach	badania na zlecenie rolników
			Liczba kontroli stosowania środków ochrony roślin źródło danych: WIORIN	1 (2022 r.)	według potrzeb		Prowadzenie kontroli stosowanych nawozów i środków ochrony roślin	Zadanie monitorowane WIORIN	
			Liczba złożonych wniosków o płatności rol-środ-klimat źródło danych: ARIMR	26 wniosków	według potrzeb		Realizacja Programów rolno-środowiskowych i rolno-środowiskowo - klimatycznych	Zadanie monitorowane ARiMR, rolnicy	małe zainteresowanie rolników

Tabela 69. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gleb

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gleby	Organizacja porad, konsultacji i szkoleń dla rolników	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie	w zależności od zakresu akcji i ich liczby	środki własne Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Częstochowie	małe zainteresowanie rolników
		Kontrola poziomu pH i zanieczyszczeń gleb	Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach	koszty zależne od liczby zleceń i zakresu badań	środki własne rolników	badania na zlecenie rolników
		Prowadzenie kontroli stosowanych nawozów i środków ochrony roślin	WIORIN	koszty poboru i analizy próbek	środki WIORIN	
		Realizacja Programów rolno-środowiskowych i rolno-środowiskowo - klimatycznych	ARiMR, rolnicy	w zależności od liczby złożonych wniosków	środki ARiMR	małe zainteresowanie rolników

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 70. Cele, kierunki interwencji i zadania w zakresie gospodarki odpadami

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Gospodarka odpadami	Zbudowanie systemu zgodnego z hierarchią postępowania z odpadami, w której priorytetem jest zapobieganie powstawaniu odpadów, a następnie przygotowanie go ponownego użycia, recykling i inne metody odzysku oraz wdrożenie modelu gospodarowania odpadami komunalnymi opartego na ich selektywnym zbieraniu i termicznym przekształcaniu pozostałych odpadów palnych z odzyskiem energii	Liczba kontroli mieszkańców źródło danych: Gmina Miłówka	282 (2021-2023)	wg potrzeb	Gospodarowanie odpadami komunalnymi w województwie w oparciu o regionalne instalacje przetwarzania odpadów oraz zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu, w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami (kontrole zawartych umów czy prawidłowego gospodarowania odpadów)	Zadanie własne Gminy Miłówka	
			Liczba rocznie usuwanych wysypisk źródło danych: Gmina Miłówka	0	wg potrzeb		Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów	Zadanie własne Gminy Miłówka	
			Procent usuniętego azbestu zgodnie z Bazą Azbestową źródło danych: Gmina Miłówka	37,28%	60%		Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Zadanie własne Gminy Miłówka (możliwe dofinansowanie z WFOŚiGW)	
			Procent mieszkańców objętych zbiórkami odpadów źródło danych: Gmina Miłówka	ok. 100%	100%		Prowadzenie i rozwijanie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Zadanie własne Gminy Miłówka	
			Liczba akcji edukacyjnych źródło danych: Gmina Miłówka	kilka/rok	kilka/rok		Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami	Zadanie własne Gminy Miłówka	
			Liczba kontroli/liczba nieprawidłowości źródło danych: WIOŚ	3/3 (2020-2022)	wg potrzeb i zgłoszeń		Kontrola podmiotów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	Zadanie monitorowane WIOŚ	

Tabela 71. Harmonogram zadań własnych w zakresie gospodarki odpadami

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Gospodarka odpadami	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami (kontrole zawartych umów czy prawidłowego selekcionowania odpadów)	Gmina Miłówka	koszty administracyjne				Środki własne Gminy Miłówka	
		Sukcesywne zapobieganie i usuwanie dzikich wysypisk odpadów	Gmina Miłówka	koszty zależne od liczby dzikich wysypisk				Środki własne Gminy Miłówka	
		Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy	Gmina Miłówka	80	80	80	80	Środki własne Gminy Miłówka, WFOŚiGW	
		Prowadzenie i rozwijanie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym bieżące gospodarowanie odpadami komunalnymi)	Gmina Miłówka	5 000	5 000	5 000	5 000	Środki własne Gminy Miłówka	
		Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami	Gmina Miłówka	5/rok				Środki własne Gminy Miłówka	głównie poprzez placówki oświatowe

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 72. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie gospodarki odpadami

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Gospodarka odpadami	Kontrola podmiotów w zakresie prawidłowej gospodarki odpadami	WIOŚ	koszty administracyjne	środki WIOŚ	realizowane jako kontynuacja

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 73. Cele, kierunki interwencji w zakresie ochrony przyrody

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Ochrona przyrody	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu	Liczba działań/akcji edukacyjnych źródło danych: Gmina Miłówka, Nadleśnictwa, ZPKWŚ	kilka/rok	kilka/rok	Podejmowanie działań z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych Gminy, w tym prowadzenie badań naukowych, inwentaryzacji przyrodniczej i monitoringu oraz działania z zakresu edukacji ekologicznej	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Zadanie własne Gminy Miłówka Zadanie monitorowane Nadleśnictwo Węgierska Górka, Nadleśnictwo Ujszoły, ZPKWŚ	brak zainteresowania mieszkańców
			Liczba nasadzeń/wycinka drzew w pasach drogowych źródło danych: Gmina Miłówka ZDW, GDDKiA, PZD	15/26 (Gmina) 0/1 (2020-2023 r. GDDKiA)	wg potrzeb		Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	Zadanie własne Gminy Miłówka	brak środków finansowych
			Długość ścieżek rowerowych źródło danych: Gmina Miłówka	3,5 km	wg potrzeb		Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych	Zadanie własne Gminy Miłówka	brak środków finansowych
			Ilości usuniętych stanowiska Barszczu źródło danych: Gmina Miłówka	0	wg potrzeb		Usuwanie roślinności inwazyjnej, w tym usuwanie Barszczu Sosnowskiego	Zadanie własne Gminy Miłówka	brak środków finansowych
			Liczba nowych uproszczonych planów/inwentaryzacji przyrodniczych źródło danych: Gmina Miłówka	b.d.	wg potrzeb	Zrównoważony rozwój lasów	Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych poprzez inwentaryzację i sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasów prywatnych	Zadanie monitorowane Powiatu Żywieckiego	brak środków finansowych
			Powierzchnia odnowienia lasów państwowych (ha) źródło danych: Nadleśnictwo Węgierska Górka, Nadleśnictwo Ujszoły	45,43	wg potrzeb		Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z planami urządzania lasów państwowych	Zadanie monitorowane Nadleśnictwo Węgierska Górka, Nadleśnictwo Ujszoły	brak środków finansowych

			Powierzchnia odnowienia lasów prywatnych (ha) źródło danych: Gmina Miłówka	b.d.	wg potrzeb		Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z uproszczonymi planami urządzania lasów prywatnych	Zadanie monitorowane właściciele lasów pod nadzorem Nadleśniczego	brak środków finansowych
			Powierzchnia lasów objęta uproszczonymi planami urządzania lasów (%) źródło danych: Gmina Miłówka	100%	100%		Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń w lasach prywatnych	Zadanie monitorowane Powiatu Żywieckiego	brak środków finansowych
			Powierzchnia zalesień na rok (ha) źródło danych: właściciele gruntów	b.d.	wg potrzeb		Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych	Zadanie monitorowane właścicieli gruntów	brak zainteresowania zalesieniami

Tabela 74. Harmonogram zadań własnych w zakresie ochrony przyrody

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027		
A	B	C	D	E	F	G	H	J	K
1.	Ochrona przyrody	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Gmina Miłówka	5	5	5	5	środki Gminy Miłówka (ew. dofinansowanie ze środków WFOŚiGW/NFOŚiGW)	brak środków finansowych
		Przebudowa i częściowa wymiana składu gatunkowego zadrzewień przydrożnych wzdłuż odcinków dróg, nowe nasadzenia zieleni wysokiej, prace pielęgnacyjno-konserwacyjne zieleni przydrożnej	Gmina Miłówka	wg kosztorysów				środki własne Gminy Miłówka	brak środków finansowych
		Zrównoważony rozwój infrastruktury turystycznej na obszarach przyrodniczo cennych	Gmina Miłówka	wg potrzeb				środki Gminy Miłówka POIiŚ/RPO	brak środków finansowych
		Usuwanie roślinności inwazyjnej, w tym usuwanie Barszczu Sosnowskiego	Gmina Miłówka	wg kosztorysów				środki własne Gminy Miłówka (ew. dofinansowanie ze środków zewnętrznych)	brak środków finansowych

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 75. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie ochrony przyrody

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Ochrona przyrody	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów	Nadleśnictwo Węgierska Górka, Nadleśnictwo Ujsoły, ZPKWŚ	ok. 10/rok	środki własne Nadleśnictwa Węgierska Górka, Nadleśnictwa Ujsoły, ZPKWŚ, NFOŚiGW/WFOŚiGW	brak środków finansowych
		Uporządkowanie ewidencji gruntów zalesionych poprzez inwentaryzację i sporządzanie uproszczonych planów urządzania lasów prywatnych	Powiat Żywiecki	ok. 20	środki własne Powiatu Żywieckiego	w razie potrzeby
		Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z planami urządzania lasów państwowych	Nadleśnictwo Węgierska Górka, Nadleśnictwo Ujsoły	ok. 10/rok	środki własne Nadleśnictwa Węgierska Górka, Nadleśnictwa Ujsoły	brak środków finansowych
		Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z uproszczonymi planami urządzania lasów prywatnych	właściciele lasów pod nadzorem Nadleśnictwa Węgierska Górka, Nadleśnictwa Ujsoły	ok. 10/rok	środki własne właścicieli lasów, ew. pozyskane	brak środków finansowych
		Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych	właściciele gruntów	ok. 15/rok	środki własne właścicieli terenów	w razie potrzeby
		Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń w lasach prywatnych	Powiat Żywiecki	koszty administracyjne	środki własne Powiatu Żywieckiego	w razie potrzeby

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 76. Cele, kierunki interwencji i zadania z zakresu przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

L.p.	Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
			Nazwa (+ źródło danych)	Wartość bazowa rok 2023	Wartość docelowa rok 2027				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Liczba kontroli w zakresie ochrony środowiska źródło danych: dane WIOŚ	6 (2020-2022)	wg potrzeb	Zmniejszenie zagrożenia awariami oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska (prowadzenie kontroli w przedsiębiorstwach)	Zadanie monitorowane WIOŚ, przedsiębiorstw	brak środków na działania kontrolne
			Liczba jednostek Straży Pożarnej które dostały wsparcie źródło danych: Gmina Milówka	5	5		Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia	Zadanie własne Gminy Milówka	brak środków finansowych
			Liczba akcji edukacyjnych źródło danych: Gmina Milówka	kilka/rok	kilka/rok	Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Zadanie własne Gminy Milówka Zadanie monitorowane Policja, Straż Pożarna (jako edukacja w placówkach oświatowych)	brak zaangażowania mieszkańców

Tabela 77. Harmonogram zadań własnych w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
				rok 2024	rok 2025	rok 2026	rok 2027		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1.	Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym	Doposażenie jednostek OSP w niezbędny sprzęt do ratowania życia i mienia	Gmina Milówka	w zależności od potrzeb i pozyskanych środków – ok. 50 /rok				środki własne Gmina Milówka, środki województwa śląskiego	
		Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Gmina Milówka	ok. 10/rok				środki własne Gmina Milówka	zadanie realizowane jest na bieżąco

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Milówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

Tabela 78. Harmonogram zadań monitorowanych w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym

L.p.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację (+ jednostki włączone)	Szacunkowe koszty realizacji zadania w latach 2024-2027 (w tys. zł)	Źródła finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
A	B	C	D	E	F	G
1.	Przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym	Przeciwdziałanie poważnym awariom poprzez prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii	WIOŚ, przedsiębiorstwa	koszty administracyjne	środki własne przedsiębiorstw, środki WIOŚ	działanie aktualnie jest realizowane i będzie kontynuowane
		Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Zadanie monitorowane, Policja, Straż Pożarna	ok. 20/rok	środki własne Policji, Straży Pożarnej, WIOŚ	

Źródło: koszty zamieszczone w tabeli pochodzą z danych udostępnionych przez instytucje realizujące zadania, Gminy Miłówka, a także szacunków własnych, w niektórych przypadkach nie było możliwości oszacowania kosztów ze względu na brak informacji o szczegółowym zakresie zadania

7. System realizacji Programu Ochrony Środowiska

Instrumentami wspomagającymi realizację Programu Ochrony Środowiska są elementy strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2024 r., poz. 324 z późn. zm.). Wynikają one z obowiązków i kompetencji powiatu i gminy. Narzędziem, które koordynuje i spina w jedną całość działania związane z ochroną środowiska jest Program Ochrony Środowiska.

W procesie wdrażania zapisów Programu będą uczestniczyć nie tylko jednostki bezpośrednio zaangażowane w opracowanie, procedury opiniowania, przyjmowania i uchwalania opracowania. Będą to również podmioty uczestniczące w zarządzaniu Programem, czyli jednostki administracji samorządowej, jednostki udzielające dofinansowania oraz spółki komunalne.

W każdej fazie wdrażania Programu uczestniczą mieszkańcy, którzy bezpośrednio wykorzystują produkty wynikające z realizacji postanowień Programu (np. sieć kanalizacji sanitarnej, zmodernizowana droga czy nowy kocioł dofinansowany przez Gminę).

Podstawową zasadą w realizacji zapisów Programu Ochrony Środowiska jest prawidłowe i właściwe wykonywanie zadań własnych Gminy Milówka oraz zadań monitorowanych przez poszczególne jednostki.

Tabela 79. Działania w ramach zarządzania środowiskiem

L.p.	Zagadnienie	Główne działania w latach 2024-2027	Instytucje uczestniczące
1.	Wdrażanie Programu Ochrony Środowiska	Raport z wykonania Programu (co dwa lata)	Wójt Gminy Milówka
		Okresowa aktualizacja Programu Ochrony Środowiska	Wójt Gminy Milówka
2.	Edukacja ekologiczna, komunikacja ze społeczeństwem, System informacji o środowisku	Realizacja Programu Ochrony Środowiska oraz współpraca z instytucjami zajmującymi się szeroko pojętą ochroną środowiska	Gmina Milówka, WIOŚ, Organizacje pozarządowe
3.	Systemy zarządzania środowiskiem	Wspieranie i promowanie zakładów / instytucji wdrażających system zarządzania środowiskiem	Gmina Milówka, Wojewoda, Fundusze celowe
4.	Monitoring stanu środowiska	Zgodnie z wymaganiami ustawowymi - Stan środowiska w województwie śląskim	GIOŚ, WSSE, PGW WP

Źródło: opracowanie własne

Elementem polityki ekologicznej Gminy Milówka jest współpraca z instytucjami zajmującymi się badaniem stanu środowiska, przetwarzaniem uzyskanych danych oraz ich upowszechnianiem, a bezpośrednim wskaźnikiem zaawansowania realizacji zadań objętych Programem ochrony środowiska będzie ciągły monitoring oraz dwuletni Raport.

8. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

„Program ochrony środowiska dla Gminy Miłówka na lata 2024-2027” (zwany dalej Programem) został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska jako narzędzie prowadzenia polityki ochrony środowiska w Gminie.

Przedmiotowe opracowanie dla Gminy Miłówka zawiera takie elementy jak:

- wstęp - rozdział ten zawiera podstawę prawną i cel przygotowania programu ochrony środowiska, a także okres objęty opracowaniem, metodykę, strukturę i zakres dokumentu,
- w rozdziale drugim wykazano spójność niniejszego opracowania z dokumentami nadrzędnymi opracowanymi we wcześniejszych latach szczebla krajowego, regionalnego i wojewódzkiego,
- rozdział trzeci to informacje ogólne o gminie. Zawartość tego rozdziału to m.in. informacje o położeniu administracyjnym oraz dane dotyczące uwarunkowań gospodarczych i środowiskowych gminy,
- rozdział czwarty to ocena aktualnego stanu środowiska. W rozdziale tym opisano stan aktualny oraz wskazano najważniejsze problemy w zakresie każdego komponentu środowiska.

Ocenę jakości powietrza na terenie Gminy Miłówka przeprowadzono w oparciu o dane pochodzące z opracowań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach tj.: Rocznej oceny jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2020, 2021, 2022 oraz 2023. Na terenie strefy śląskiej oceny prowadzone są w oparciu o stacje pomiarowe znajdujące się m.in. na terenie Żywca. Stacja pomiarowa zlokalizowana jest przy ulicy Kopernika 83a, gdzie prowadzone są pomiary emisji stężeń: benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5}, benzenu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku azotu, tlenków azotu, arsenu, kadmu, niklu i ołowiu w pyłe PM₁₀.

Maksymalne miesięczne stężenie dwutlenku siarki odnotowano w styczniu 2020 r. tj. 30,7 µg/m³. Natomiast średnia wartość roczna wyniosła 11,78 µg/m³ w 2020 roku, 12,12 µg/m³ w 2021 roku, 11,58 µg/m³ w 2022 roku oraz 9,86 µg/m³ w 2023 roku. Wartości średnio roczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2023 roku ze względu na stężenie dwutlenku siarki w stosunku do 2022 roku.

Maksymalne miesięczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ odnotowano w lutym 2021 roku tj. 72,6 µg/m³. Natomiast średnia wartość roczna wynosiła 32,42 µg/m³ w 2020 roku, 37,43 µg/m³ w 2021 roku, 32,63 µg/m³ w 2022 roku oraz 27,67 µg/m³ w 2023 roku. Wartości średnioroczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2023 roku ze względu na stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ w stosunku do 2022 roku.

Maksymalne miesięczne stężenie benzo(a)pirenu odnotowano w grudniu 2020 roku tj. 29,6 µg/m³. Natomiast średnia wartość roczna wynosiła 7,93 µg/m³ w 2020 roku, 8,49 µg/m³ w 2021 roku, 6,52 µg/m³ w 2022 roku oraz 4,95 µg/m³ w 2023 roku. Wartości średnio roczne wskazują na polepszenie się jakości powietrza w 2023 roku ze względu na stężenie benzo(a)pirenu w stosunku do 2022 roku.

Na podstawie matematycznego modelu rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu, jakość powietrza w gminie odbiegała od poziomu odpowiadającego obowiązującym normom. Okresowo występowały przekroczenia poziomów dopuszczalnych lub docelowych takich zanieczyszczeń jak: benzo(a)piren i ozon. Obszar Gminy Miłówka obsługuje system dróg publicznych kategorii krajowej, wojewódzkiej, powiatowej i gminnej. Aktualna długość wszystkich dróg publicznych na terenie gminy wynosi około 151,456 km.

W latach 2021-2022 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził 3 kontrole związane z ochroną przed hałasem. W ramach przeprowadzonych kontroli we wszystkich przypadkach wykryto naruszenia, jednak tylko w jednym przypadku nałożono karę finansową.

Na drogach krajowych, wojewódzkich i powiatowych jak również na obiektach mostowych w ciągu dróg wykonywane są coroczne przeglądy ich stanu technicznego na bazie których planowane są niezbędne prace remontowe do realizacji. Odcinki dróg oraz mosty, które są w najgorszym stanie technicznym podlegają sukcesywnym remontom. Działania te są również realizowane poprzez remonty i modernizacje dróg gminnych.

Na terenie Gminy Miłówka źródłem niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego są 3 stacje bazowej telefonii komórkowej. Zgodnie z informacją przekazaną przez Starostę Żywieckiego na terenie Gminy Miłówka 11 podmiotów dokonało zgłoszenia instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne, z czego 5 zgłoszeń dokonano 2023 roku.

WIOŚ w Katowicach w latach 2020-2023 nie przeprowadzał żadnych kontroli przedsiębiorstw w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym.

Przez teren Gminy Miłówka przepływają 22 ciekі, nad którymi nadzór pełni Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Długość sieci wodociągowej na terenie gminy Miłówka na koniec 2023 roku wynosiła 64 km. Na terenie gminy znajdowało się 1238 przyłączy, siecią wodociągową objętych jest 3 514 mieszkańców, a zwodociągowanie gminy wynosi 36%.

Długość sieci kanalizacji sanitarnej będącej w zarządzie Związku Międzygminnego ds. Ekologii w Żywcu w 2023 roku wynosiła 112,26 km, a skanalizowanie gminy wynosiło około 97%. Całkowita długość sieci kanalizacyjnej wynosi 124 km, do sieci podpiętych jest 2665 budynków.

Gmina Miłówka prowadzi ewidencję zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz kontrolę budynków mieszkalnych w zakresie sposobu odprowadzania nieczystości ciekłych z posesji.

W 2023 roku na terenie gminy zarejestrowane były 784 zbiorniki bezodpływowe i 35 przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Na obszarze gminy są zlokalizowane jest 1 złoża kamieni łamanych i blocznych.

Zgodnie z danymi ww. Bazy SOPO na terenie Gminy Miłówka występują osuwiska i tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Na terenie Gminy Miłówka funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który zlokalizowany jest przy ulicy Grunwaldzkiej.

Gmina Miłówka w 2023 roku uzyskała następujące wymagane przepisami prawa poziomy:

- przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych – 20,19%,
- ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 36,50%,
- składowania odpadów komunalnych – 32,82%.

Gmina Miłówka w 2023 roku nie osiągnęła ustawowo wymaganych poziomów.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi w Bazie Azbestowej na terenie gminy zinwentaryzowano 2094,5370 Mg wyrobów zawierających azbest, unieszkodliwiono około 37,28% wyrobów zawierających azbest, a do unieszkodliwienia pozostało 1313,7090 Mg wyrobów zawierających azbest.

Na terenie gminy Miłówka występują: obszary Natura 2000 – Beskid Śląski (PLH240005), Beskid Żywiecki (PLH240006), Beskid Żywiecki (PLB240002), Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego, Żywiecki Park Krajobrazowy, rezerwat Barania Góra i 3 pomniki przyrody.

Powierzchnia lasów na terenie Gminy Miłówka – wg stanu na dzień 31.12.2022 r. – wynosiła około 5099,81 ha, co stanowi około 51,86% powierzchni gminy. Gospodarkę leśną na obszarze Gminy Miłówka prowadzi Nadleśnictwo: Węgierska Górka i Ujsoły

Na terenie gminy działa 5 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej: OSP Kamesznica, OSP Laliki, OSP Miłówka, OSP Nielewka, OSP Szare.

Po analizie stanu aktualnego dla każdej dziedziny środowiskowej przeprowadzono analizę SWOT i stworzono w rozdziale szóstym cele i kierunki działań, a także harmonogramy realizacji zadań własnych i zadań monitorowanych – czyli realizowanych przez instytucje administrujące uzbrojeniem terenu oraz przedsiębiorców i inne osoby prawne. Cele i kierunki działań w zakresie każdej dziedziny interwencji zostały zestawione w tabelach. Zapisano w nich nadrzędne cele środowiskowe, wskaźniki z podaniem wartości bazowej z roku 2023 oraz wartością do osiągnięcia w 2027 roku. Dopełnieniem celów i zadań jest wyszczególnienie każdego zadania wraz z określeniem jednostki odpowiedzialnej oraz czynników ryzyka, jakie mogą mieć miejsce, co warunkuje realizację zadania. Przykładem jest brak pozyskanych środków finansowych na realizację zadania. Drugą częścią rozdziału szóstego są harmonogramy realizacji zadań, w których zadania mają określone koszty realizacji oraz źródła finansowania. W tej części zamieszczono także dodatkowe informacje o zadaniu, przykładem jest informacja, iż zadanie będzie realizowane jako kontynuacja lub tylko w razie zaistnienia potrzeby.

W rozdziale siódmym opisano system realizacji Programu.

Projekt Programu podlega zaopiniowaniu przez Zarząd Powiatu Żywieckiego. W trakcie procedur opracowania Programu Gmina Miłówka zapewni mieszkańcom możliwość zapoznania się z projektem dokumentu w ramach konsultacji społecznych.

Po podjęciu uchwały Rady Gminy, Program zostanie przyjęty do realizacji. Co dwa lata będą sporządzane raporty z realizacji Programu Ochrony Środowiska pokazujące stan wykonania zadań zapisanych w Programie.

W procesie wdrażania zapisów Programu będą uczestniczyć nie tylko jednostki bezpośrednio zaangażowane w opracowanie, procedury opiniowania, przyjmowania i uchwalania opracowania. Będą to także jednostki administracji samorządowej, jednostki udzielające dofinansowania, a także wszystkie podmioty realizujące zadania zapisane w Programie.